

Thế giới Mới

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

SỐ 862 (30/11/2009)

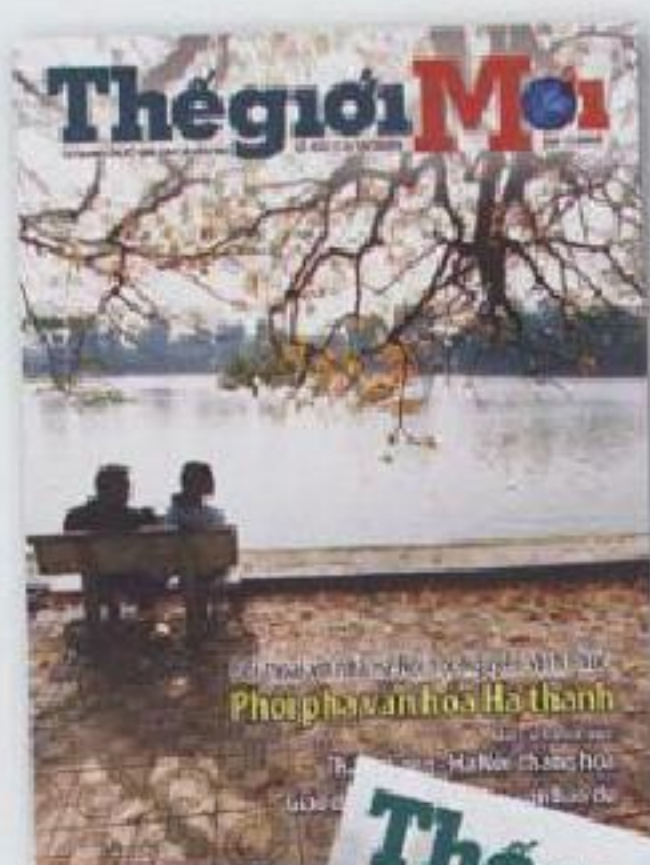
Giá: 12.800đ

**Trò chuyện với
PHÓ GIÁO SƯ TRẺ NHẤT NƯỚC**

**Xót xa nhà cổ
Nghề cũ người, mới ta**

Thế giới Mới

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TRI THỨC MỚI CẢM XÚC MỚI

Thông tin cập nhật
Trình bày đẹp, hiện đại!

KÊNH QUẢNG BÁ THƯƠNG HIỆU LÝ TƯỞNG
DÀNH CHO CÁC DOANH NGHIỆP, TRƯỜNG HỌC, ĐƠN VỊ GIÁO DỤC

Thế Giới Mới – cơ quan của Bộ Giáo dục và Đào tạo,
Thành viên thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

Khổ 20cm x 26,5cm, 60 trang cả bì, in 4 màu trên giấy couché nhập ngoại
Phát hành vào thứ hai hàng tuần trên cả nước
Giá bán: 12.800 đồng/cuốn

THÔNG BÁO GIÁ BÁN THẾ GIỚI MỚI QUÝ I VÀ CẢ NĂM 2010

STT	SỐ BÁO	SỐ KỲ	THÀNH TIỀN
QUÝ I/2010	TGM 867 - 877	10 kỳ x 12.800đ	128.000 đồng
	TGM 871 (Xuân Canh Dần)	01 kỳ x 27.800đ	27.800 đồng
QUÝ II/2010	TGM 878 - 890	13 kỳ x 12.800đ	166.400 đồng
QUÝ III/2010	TGM 891 - 903	13 kỳ x 12.800đ	166.400 đồng
QUÝ IV/2010	TGM 904 - 916	13 kỳ x 12.800đ	166.400 đồng
Tổng cộng		50 kỳ	655.000 đồng
Sáu trăm năm mươi lăm ngàn đồng chẵn			

Xin vui lòng liên hệ đặt mua báo tại: cơ sở bưu điện, bưu cục nơi gần nhất trên cả nước. Báo sẽ được phát hành tới bạn đọc vào thứ hai hàng tuần. Bạn đọc ở TP.HCM và các tỉnh thành phía Nam có thể liên hệ đặt mua trực tiếp tại Tòa soạn.

PHIẾU ĐĂNG KÝ ĐẶT MUA THẾ GIỚI MỚI

Tên đơn vị, doanh nghiệp, bạn đọc:
 Địa chỉ: ĐT:
 Nơi nhận báo:
 Số lượng đặt mua mỗi kỳ: cuốn/kỳ x 12.800VNĐ/cuốn
 Hình thức thanh toán (tiền mặt hoặc chuyển khoản):
 Tài khoản: Tạp chí Thế Giới Mới – 102010000082790
 Sở Giao dịch II Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam, chi nhánh tại TP.HCM.
 Đại diện đơn vị, doanh nghiệp, bạn đọc
 (Ký tên, đóng dấu)

Mọi chi tiết xin liên hệ:
PHÒNG PHÁT HÀNH TẠP CHÍ THẾ GIỚI MỚI
 322 Điện Biên Phủ, P.11, Q.10, TP.HCM
 Điện thoại: 08.38399050 – 08.39293778 - 39293779
 Fax: 08.38399053
 Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn
VĂN PHÒNG LIÊN HỆ PHÍA BẮC
 25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
 Điện thoại: 04.2.2 148 838
 Fax: 04. 39725701

Tổng Biên tập:
NGUYỄN XUÂN ĐỨC

Phó Tổng Biên tập:
VŨ TRỌNG THANH

Tổ chức nội dung:
BÙI TIẾN DŨNG

Trình bày:
HOÀNG CAO HIẾN
LÝ HỒNG HƯƠNG XUÂN

Hội đồng Biên tập:
NGUT. NGÔ TRẦN ÁI
GS.TSKH CHÂU ĐIỀU ÁI
Nhà báo ĐỖ QUỐC ANH
TS. HÀ BÍCH LIÊN
PGS.TSKH BÙI MẠNH NHỊ
PGS.TS.BS NGUYỄN HOÀI NAM
GS.TSKH NGUYỄN DUY QUÝ
PGS.TS NGUYỄN THỊ MINH THÁI
TS. NGUYỄN QUÝ THAO
GS.TSKH LÊ NGỌC TRÀ
GS.TSKH NGUYỄN CHUNG TỬ

Phòng Phát hành:
THANH KHÁ - 08.38399050
Phòng Quảng cáo:
XUÂN HOÀI - 0979574099

TÒA SOẠN:
322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: (08) 38399050 - 38399055
Fax: (08) 38399053
Email: thegiolmoi@hcm.vnn.vn
VĂN PHÒNG LIÊN LẠC PHÍA BẮC:
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội.
ĐT: (04) 22148838. Fax: (04) 39725701

Giấy phép xuất bản số 241/GP của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp ngày 8/5/2001. ISSN 0868-3433. Chế bản và in tại: Nhà in báo Nhân dân TP. Hồ Chí Minh.

Thay đổi bản thân

Nam Tiến

Đó là tinh thần chủ đạo của YES2009 (Young Engagement Summit 2009 - Hội nghị thượng đỉnh về cam kết của người trẻ 2009) diễn ra lần đầu tiên tại Kuala Lumpur, Malaysia, ngày 16, 17/11.

Hơn 1.000 người trẻ từ 10 nước ASEAN cùng với nhiều nhà lãnh đạo, chính trị gia, doanh nhân hàng đầu thế giới như Randi Zuckerberg, giám đốc marketing của Facebook; Biz Stone, đồng sáng lập dịch vụ tiểu blog nổi tiếng Twitter; Mamphela Ramphele, cựu giám đốc điều hành Ngân hàng Thế giới; Garry Kasparov, huyền thoại cờ vua thế giới... đã có 2 ngày quyết tâm, đồng thuận với tinh thần "Sẵn sàng thay đổi" ("Say YES to Change"). Theo các đại biểu, thay đổi đầu tiên và quan trọng nhất là thay đổi chính mình: "Đổ lỗi cho hoàn cảnh sẽ khiến bạn đi vào ngõ cụt. Nếu bạn muốn thay đổi mình, cộng đồng của mình hay cả thế giới, chính bạn phải làm điều đó, tất cả phải bắt đầu từ chính bạn. Hãy thay đổi và hoàn thiện chính con người bạn và những người xung quanh".

YES2009 là hoạt động đỉnh điểm của SEACHange, viết tắt của South East Asia Youth for CHANGE (Giới trẻ Đông Nam Á hướng tới thay đổi), một cuộc vận động đang được các bạn trẻ trong khu vực Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam, hết sức ủng hộ và hào hứng tham gia. SEACHange khẳng định: "Người trẻ không chỉ là nhà lãnh đạo của tương lai, họ là nhà lãnh đạo của hôm nay, tại chính trường học, cộng đồng của mình". Và để là "nhà lãnh đạo của hôm nay", người trẻ cần bắt đầu từ "lãnh đạo chính mình" như nhiều diễn giả nổi tiếng đã chia sẻ tại hội nghị.

Thay đổi bản thân không hề là điều mới mẻ đối với người Việt, đặc biệt là người Việt trẻ. Người ta hay nói "hãy tự cứu mình trước khi trời cứu" với ý nghĩa không lệ thuộc vào ngoại cảnh, không đổ lỗi cho hoàn cảnh, không thụ động trông chờ. Đã có rất nhiều cá nhân xuất sắc thành công trong việc thay đổi số phận và cuộc sống hiện tại của mình. Nhìn vào những con người ấy, ta có thể thấy họ bắt đầu từ những công việc đơn giản và gần gũi. Họ đi từ bản thân, từ giấc mơ và hoài bão của mình.

"Không thể đợi đến khi có môi trường làm việc tốt mới làm việc được" - Bùi Thế Duy, phó giáo sư trẻ nhất Việt Nam, nhân vật của **Đối thoại nóng** kỳ này, tâm sự như vậy về quyết định trở về quê hương lập nghiệp sau khi tốt nghiệp tiến sĩ ở nước ngoài. Câu chuyện về sự thành công của PGS.TS Bùi Thế Duy là minh chứng sinh động cho sự chủ động, tập trung cao độ biến ước mơ, hoài bão của mình thành sự thật trong mọi hoàn cảnh, môi trường.

Trong bài hát "Người đàn ông trong gương" (Man in the mirror) nổi tiếng từ thập niên 80 của thế kỷ trước, vua nhạc pop Michael Jackson đã trào dâng nhiệt huyết khi nói về thay đổi: "Tôi bắt đầu với hình ảnh của tôi - người đàn ông trong gương. Tôi nói với anh ta rằng hãy thay đổi cuộc sống của anh ta... Nếu bạn muốn biến thế giới này thành một nơi tốt đẹp hơn, hãy nhìn lại chính mình và thay đổi nó".

Thay đổi, hãy bắt đầu từ chính bản thân mình. ■

31

là tuổi của phó giáo sư trẻ nhất Việt Nam Bùi Thế Duy. Cũng trong đợt phong học hàm 2009, tiến sĩ Võ Văn Hoàng nhận chức danh giáo sư ở tuổi 45.

706

là số nhà giáo được công nhận giáo sư (65) và phó giáo sư (641) năm 2009. Tổng cộng, từ năm 1980 đến nay, cả nước đã có 1.336 giáo sư và 7.062 phó giáo sư được công nhận.

 **VĂN PHÒNG CÔNG TY MẸ
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM**

81 Trần Hưng Đạo, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04
ĐT: 39425369 Fax: 39428035

 **NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI HÀ NỘI**

187B Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04
ĐT: 35121980 Fax: 35121602

 **NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. ĐÀ NẴNG**

15 Nguyễn Chí Thanh, TP. Đà Nẵng
Mã vùng: 0511 ĐT: 3894752 Fax: 3827368

 **NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. HỒ CHÍ MINH**

231 Nguyễn Văn Cừ, Q5, TP.HCM - Mã vùng: 08
ĐT: 38356111 Fax: 38350983

 **CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. CẦN THƠ**

5/5 Đường 30/4, P. Xuân Khánh, TP. Cần Thơ
Mã vùng: 0710
ĐT: 3740868 Fax: 3740869

 Daebco

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. ĐÀ NẴNG**

78 Pasteur, Q. Hải Châu, TP. Đà Nẵng
Mã vùng: 0511 ĐT: 3889326 Fax: 3887793

**CÔNG TY CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHƯƠNG NAM**

231 Nguyễn Văn Cừ,
Q5, TP.HCM - Mã vùng: 08
ĐT: 38300707
Fax: 38300702

**CÔNG TY CỔ PHẦN
HỌC LIỆU**

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP.HCM
Mã vùng: 08 ĐT: 38351179 Fax: 38357917

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH DỊCH VÀ TỪ ĐIỂN GIÁO DỤC**

25 Hàn Thuyên, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04
ĐT: 39726508 Fax: 39726508

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH DÂN TỘC**

25 Hàn Thuyên, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04
ĐT: 38246923 Fax: 38246923

**CÔNG TY CỔ PHẦN
HỌC LIỆU GIÁO DỤC HÀ NỘI**

9 Vũ Thạnh, Q. Đống Đa, TP. Hà Nội
Mã vùng: 04 ĐT: 35122264 Fax: 39682664

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH - THIẾT BỊ GIÁO DỤC
 BÌNH THUẬN**

70 Nguyễn Văn Trỗi, TP. Phan Thiết
Mã vùng: 062 ĐT: 39726508 Fax: 39726508

**CÔNG TY CỔ PHẦN
THIẾT KẾ VÀ PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC**

187B, Giảng Võ, TP. Hà Nội
Mã vùng: 04
ĐT: 35122308
Fax: 35122308

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH GIÁO DỤC
TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP. Hồ Chí Minh
Mã vùng: 08 ĐT: 38323557 Fax: 38307141

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH VÀ THIẾT BỊ TRƯỜNG HỌC
TP. HỒ CHÍ MINH**

223 Nguyễn Tri Phương, P.9, Q.5, TP.HCM
Mã vùng: 08 ĐT: 38552819 Fax: 38564307

CÔNG TY CP IN SGK TẠI TP. HÀ NỘI

Tổ 60, Thị trấn Đông Anh, TP. Hà Nội
Mã vùng: 04 ĐT: 38833628 Fax: 38833786

**CÔNG TY CP IN SGK
HOÀ PHÁT**

157 Tôn Đức Thắng, TP. Đà Nẵng
Mã vùng: 0511 ĐT: 3842755 Fax: 3841258

CÔNG TY CP IN SGK TP.HCM

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP.HCM
Mã vùng: 08 ĐT: 38353171 Fax: 38352027

**CÔNG TY CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN
GIÁO DỤC HÀ NỘI**

187B, Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04
ĐT: 35122568 Fax: 35123838

283 Thích Quảng Đức,
TX. Thủ Dầu Một, Bình Dương
Mã vùng: 0650
ĐT: 3858330 Fax: 3836704

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH - THIẾT BỊ
GIÁO DỤC BÌNH DƯƠNG**

**CÔNG TY CỔ PHẦN
MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG**

187B Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04
ĐT: 35122317 - 35122163 Fax: 35121385

Mục lục 862

Bùi Thế Duy ngày nhận học hàm PGS 20/11/2009
Ảnh: Thu Hương

● **Đối thoại nóng. PGS trẻ nhất Việt Nam: Con đường hoa hồng không êm ái...**

"Ở lại nước ngoài hay về Việt Nam không quan trọng bằng việc người đó sẽ làm được gì. Cùng làm việc với tôi ở Trường Đại học Công nghệ có 20 tiến sĩ từng du học ở nước ngoài"

6.

● **Trung thực và trách nhiệm trong xử lý khủng hoảng truyền thông**

Khi khủng hoảng bị phơi bày trên các phương tiện truyền thông, nếu không chèo lái tốt, tên tuổi của doanh nghiệp, thương hiệu của sản phẩm sẽ bị ảnh hưởng nặng nề

8.

● **Phóng sự dài kỳ: Xót xa nhà cổ**

Những ngôi nhà di sản, nhiều ngôi là kiệt tác có giá hàng chục tỉ đồng, cứ nối nhau ra đi

trong nỗi tiếc xót, bất lực...

16.

● **Tư liệu nhiều kỳ: Bí kịch nhà Tùy**

Tồn tại chưa đến 40 năm, nhà Tùy vẫn nổi bật như một trong những triều đại hào hùng, rực rỡ nhất của lịch sử Trung Hoa.

Hai đời vua là hai tính cách hoàn toàn trái ngược nhau, một minh quân, một bạo chúa...

32.

10. **GÓC CHUYÊN GIA: Cải cách giáo dục và đổi mới cơ chế tài chính giáo dục**
12. **Sinh viên đánh giá trường, trường đánh giá Bộ**
14. **Nghề công tác xã hội, cũ người mới ta**
18. **Dòng sách đức kết kinh nghiệm sống: Xảo nẫu không kiểm soát**
24. **Chiếu sáng ngõ xóm bằng công nghệ nano phát sáng**
28. **Gordon Gee: siêu hiệu trưởng**
30. **Người nhập cư - động lực cho nền kinh tế Mỹ**
34. **Bệnh về răng miệng: Nguy hiểm hơn ta tưởng!**
44. **Quản lý stress trong thời đại số**
48. **Nào ai chín xuôi...**
50. **NSUT Bạch Tuyết: Cải lương thiêng lắm!**
52. **Sứ mệnh ngoại giao của một cuốn sách**

Con đường hoa hồng không êm ái...

Hơn 15 năm gắn bó với công nghệ thông tin, tiến sĩ (TS) Bùi Thế Duy - Chủ nhiệm Khoa Công nghệ thông tin, Trường Đại học Công nghệ (Đại học Quốc gia Hà Nội), là người trẻ nhất Việt Nam được phong hàm phó giáo sư (PGS) ở tuổi 31.

• Trước tiên xin chúc mừng TS. Bùi Thế Duy đã trở thành vị PGS trẻ nhất Việt Nam hiện nay. Cảm xúc lúc này của anh là gì?

Với tôi, trở thành PGS cũng đồng nghĩa với việc được nhận thêm một trách nhiệm mới với nhiệm vụ nặng nề hơn, cơ hội song cũng là thách thức. Niềm vui riêng và nghĩa vụ chung dường như đã tạo thêm một động lực mới nhắc nhở tôi phải làm việc tốt hơn, thực hiện nhiệm vụ đào tạo và nghiên cứu ngày một tốt hơn.

• Từ một học sinh giỏi quốc gia - quốc tế đi du học ở nước ngoài trở thành TS... đến hôm nay được vinh danh PGS, dường như con đường sự nghiệp của anh được trải đầy hoa hồng? Điều gì đã khiến anh luôn nỗ lực để đạt được sự thành công như vậy?

Con đường sự nghiệp trải đầy hoa hồng là ước mơ của rất nhiều người trẻ tuổi. Luôn có những con đường hoa hồng như thế, nếu chúng ta biết nỗ lực cố gắng và làm việc hết mình. Chỉ có điều, con đường hoa hồng đó nhiều khi rất chông gai chứ không phải êm ái như người ta vẫn tưởng. Từ lúc còn là cậu học trò, đến khi trở thành du học sinh và những năm tháng làm huấn luyện viên cho các đội tuyển học sinh giỏi quốc gia... cho đến ngày hôm nay, tôi đã trải qua rất nhiều cửa ải: thuận lợi, khó khăn và cả những thất bại... Điều quan trọng là thất bại cũng không được nản chí mà phải nỗ lực vượt qua để vươn lên.

• Nhiều người trẻ du học ở nước ngoài thường lựa chọn cơ hội lập nghiệp và khẳng định bản thân ở những quốc gia danh tiếng, tại sao anh lại quyết định trở về Việt Nam ngay khi vừa học xong?

Ở lại nước ngoài cũng là một cơ hội tốt để du học sinh được làm việc trong một môi trường thuận lợi, tiếp cận với nền khoa học tiên tiến, có điều kiện khẳng định bản thân và phát triển năng lực sáng tạo ở tầm thế giới. Tôi cho rằng, ở lại hay trở về không quan trọng bằng việc người đó sẽ làm được cái gì. Trước khi đi du học tôi đã xác định là

sau khi học xong sẽ về nước làm việc và tôi đã làm đúng tâm nguyện của mình. Việt Nam là nơi tôi được sinh ra và trưởng thành, cho dù đất nước còn nhiều khó khăn nhưng tôi muốn đóng góp chút công sức nhỏ bé của mình bằng việc đào tạo những sinh viên trẻ. Đó là cơ hội để tôi được chia sẻ những kiến thức mình đã tiếp nhận được từ nước ngoài với các bạn sinh viên trong nước. Trước đây, tôi đã được những người thầy dạy bảo tận tình, được tạo điều kiện học tập và trau dồi kiến thức trong điều kiện tốt nhất; bây giờ tôi cũng muốn truyền lại cơ hội ấy cho các thế hệ sinh viên của mình tại Việt Nam.

Hưởng thụ cuộc sống hay chấp nhận thiếu thốn...

• Thời gian học tập ở nước ngoài, điều gì là quan trọng nhất đối với anh?

Khó khăn lớn nhất trong cuộc sống của mọi sinh viên khi học tập ở nước ngoài là xa gia đình và xa Việt Nam. Chính vì thế quan trọng nhất đối với tôi trong thời gian ở nước ngoài là làm thế nào để làm được càng nhiều việc nhất, tích lũy được nhiều kiến thức và kinh nghiệm xã hội để có thể sớm trở về nước.

• Đào tạo nguồn nhân lực có tri thức là một nhiệm vụ khó khăn, bản thân anh nhận thức về điều này như thế nào?

Vào đại học không phải là con đường duy nhất. Rất nhiều sinh viên giỏi mới vào trường đã lại đi du học ở nước ngoài. Bản thân sinh viên của Trường Đại học Công nghệ ngay từ năm thứ 2-3 đã có thể tự đi làm kiếm sống. Nhiều doanh nghiệp thấy họ làm việc tốt quá thì nhận ngay, thậm chí không đòi hỏi bằng cấp gì cả... Trong điều kiện đời sống kinh tế của nhiều sinh viên còn hạn hẹp thì đó chính là cơ hội, song cũng là cám dỗ và thách thức với bản thân họ. Thật là khó để lựa chọn giữa cơ hội được hưởng thụ cuộc sống tốt hoặc chấp nhận thiếu thốn và quyết tâm theo đuổi việc học hành. Đây chính là điều bản thân tôi và nhiều đồng nghiệp trải qua. Nhiệm vụ của những người như chúng tôi không phải chỉ lên lớp giảng bài mà còn phải giúp các em có sự lựa chọn và định hướng lâu dài cho tương lai. Điều này quả thật rất khó khăn.

• Bằng kinh nghiệm bản thân, anh có lời khuyên gì đối với các bạn sinh viên trẻ?

Các bạn sinh viên hiện nay rất năng động và nhiệt huyết trong công việc, đó chính là thế mạnh của những người trẻ. Tuy nhiên, điều tôi muốn chia sẻ với các bạn sinh viên là “đừng vì cái lợi trước mắt mà quên đi mục tiêu và lợi ích lâu dài của cuộc đời”. Bạn có thể làm một việc rất nhỏ hay tham gia vào những cống hiến vĩ đại mà mục tiêu không phải là để đạt được bao nhiêu điểm hoặc kiếm được bao nhiêu tiền; điều cần thiết nhất là bạn sẽ học được gì từ những việc làm đó. Trong thời gian du học ở nước ngoài, tôi có thuận lợi là đều nhận được học bổng toàn phần của chính phủ nước bạn nên không phải lo lắng gì nhiều về kinh phí, chỉ tập trung lo học, tôi cũng muốn học thật tốt để trở về quê nhà làm việc. Hơn nữa, ở nước ngoài có cơ chế thoáng hơn nên sinh viên kết thúc được kỳ học sớm nhất theo khả năng của mình. Tuy nhiên, tôi cũng tranh thủ đi làm thêm ở 2 công ty để lấy thêm kinh nghiệm. Theo tôi, trong cuộc đời mỗi người, việc quan trọng nhất chính là tích lũy kiến thức và kinh nghiệm, đó là một hành trình liên tục, xuyên suốt và không ngừng nghỉ.

• *Không chỉ sinh viên mà bản thân giảng viên đại học cũng luôn phải đối mặt với những cảm dỗ về tiền bạc, vật chất... khi lương không cao, anh có nghĩ như vậy không? Theo anh, môi trường học tập - làm việc có ý nghĩa như thế nào đối với sự phát triển của mỗi cá nhân?*

Nếu nói về lương của giảng viên đại học nói chung so với nhiều ngành khác trong nước thì đúng là thấp hơn rất nhiều. Thậm chí, thu nhập của nhiều giảng viên chuyên ngành tin học hiện nay còn thấp hơn so với một sinh viên vừa mới ra trường. Cho dù thực tế là vậy, nhưng hàng ngàn giảng viên vẫn hoàn thành nhiệm vụ của người thầy. Chia sẻ và cảm thông trong điều kiện khó khăn chung của nền kinh tế là trách nhiệm của những người giảng viên hiện nay. Tôi nói điều này cũng là muốn chia sẻ với các đồng nghiệp là giáo viên ở bậc mầm non, tiểu học và trung học phổ thông... lương của họ còn thấp hơn chúng tôi rất nhiều! Tôi cho rằng, môi trường học tập và làm việc là yếu tố quan trọng nuôi dưỡng, giúp mỗi người định hướng đúng đắn cho tương lai của mình. Thời đi học, tôi được dạy dỗ bởi những người thầy giỏi,

tâm huyết và được tạo điều kiện để phát huy năng lực của mình; khi ra nước ngoài tôi cũng được đào tạo ở môi trường tốt, được tạo điều kiện tốt nhất để học tập và nghiên cứu khoa học; 5 năm qua về nước, Trường Đại học Công nghệ nơi tôi làm việc cũng là một môi trường lý tưởng giúp tôi có điều kiện phát huy khả năng của mình. Ngoài tôi, còn có 20 TS từng du học ở nước ngoài cũng đã đấu quân cho Trường Đại học Công nghệ.

Nên cấp học bổng cho nghiên cứu sinh trong nước

• *Trong điều kiện hiện nay, vấn đề đào tạo TS có phải là nỗi trăn trở của những người trong cuộc không, thưa anh?*

Điều mà tôi quan tâm không phải là chúng ta đào tạo được bao nhiêu TS mà là chất lượng TS được đào tạo sẽ như thế nào. Thực trạng vấn đề đào tạo TS của chúng ta hiện nay nằm ở chỗ học bổng cho đào tạo TS. Nghịch lý nằm ở việc Nhà nước cấp ngân sách cho việc đào tạo TS ở nước ngoài (đào tạo TS theo học bổng 322 của Chính phủ), trong khi những người làm TS trong nước lại không có học bổng. Những người làm nghiên cứu sinh (NCS) trong nước và cả những người hướng dẫn đều rất trăn trở khi NCS trong nước - họ là những giáo viên vừa làm NCS, vừa phải đi dạy và làm việc với khối lượng công việc rất lớn..., họ không thể tập trung cho nghiên cứu để tài, đương nhiên không thể hoàn thành nghiên cứu với kết quả tốt được. Ở nước ngoài, người ta phải trả tiền để NCS làm việc cho họ - ví dụ ở Trường Đại học Công nghệ hàng năm có từ 50 đến 100 lượt các trường đại

học hàng đầu thế giới đến tuyển học viên về làm NCS cho họ, NCS được trả lương (có thể coi đó chính là học bổng) và để tài mà NCS thực hiện đương nhiên thuộc về nơi mà NCS làm việc. Trong khi đó Việt Nam chúng ta vừa trả lương, lại vừa cho NCS đến làm không công cho một cơ sở đào tạo ở nước ngoài, một việc làm mà hưởng 2 lần lợi ích như vậy đương nhiên chẳng đối tác nào từ chối. Theo tôi, muốn cải tiến chất lượng đào tạo TS trong nước có lẽ cần phải điều chỉnh lại chính sách này. Nên dành học bổng 322 cho những NCS trong nước, còn những NCS làm TS ở nước ngoài thì để các cơ sở đào tạo nước ngoài trả tiền và cấp học bổng cho họ, như thế mới hợp lý.

• *Người ta thường nói “gia đình là nền tảng làm nên sự thành công của mỗi cá nhân”, điều này có ý nghĩa như thế nào đối với anh?*

Tôi sinh ra và lớn lên ở Hà Nội, trong một gia đình công chức bình thường, nhưng bố mẹ tôi luôn tạo những cơ hội tốt nhất cho các con học hành và phấn đấu. Bố mẹ chính là nguồn động viên tinh thần lớn nhất để tôi có được thành công ngày hôm nay. Tôi kết hôn ở nước ngoài, vợ tôi cũng là người “đồng cam cộng khổ”, động viên và chia sẻ, giúp tôi chăm sóc gia đình và 2 con nhỏ, để tôi có thể toàn tâm toàn ý tập trung cho công việc... Tôi coi trọng sự cân bằng trong cuộc sống, làm việc và nghiên cứu khoa học, chơi thể thao, dành thời gian cho gia đình... luôn giúp tôi cảm thấy cuộc sống có nhiều ý nghĩa!

Trần Thị Thu Hương thực hiện

Trung thực và trách nhiệm trong xử lý khủng hoảng truyền thông

Xử lý khủng hoảng không đơn giản chỉ là tìm mọi cách đưa ra bằng chứng chứng minh sự vô tội để dập tắt sự phản biện của báo chí, dư luận, mà quan trọng hơn, đó là sự thể hiện trách nhiệm, thái độ chân thành, trung thực...

Nhuận Nguyễn

Trong lĩnh vực PR (public relations - quan hệ công chúng), vụ trao giải nhầm cho Công ty Vedan hay vụ sữa Vivinal Gos của Dutch Lady bị nghi ngờ gây dị ứng được gọi là khủng hoảng truyền thông. Khủng hoảng, lớn hay nhỏ, là điều khó tránh khỏi đối với bất kỳ một tổ chức nào trong suốt quá trình hoạt động, nhất là trong cuộc chiến thương trường khốc liệt như ngày nay. Khi khủng hoảng được phơi bày rộng rãi trên các phương tiện truyền thông, nếu không cheo lái tốt, thì thứ tài sản vô hình những giá trị nhất của tổ chức / doanh nghiệp là *thương hiệu* sẽ bị ảnh hưởng nặng nề.

Công khai hay bung bít?

Sự kiện thuốc giảm đau Tylenol (của Công ty Johnson & Johnson - J&J) diễn ra cách đây hơn chục năm nhưng vẫn là bài học tích cực trong việc giải quyết khủng hoảng. Năm 1982, thông tin về 7 người chết sau khi dùng Tylenol tại bang Chicago (Mỹ) gây hoang mang dư luận. J&J đã chọn cách công khai thông tin về toàn bộ sự việc, chủ động hợp tác với giới truyền thông cũng như các cơ quan chức

năng để mau chóng tìm ra nguyên nhân gây ngộ độc. Kết quả kiểm nghiệm cho thấy một số thành phần trong thuốc vượt quá hàm lượng cho phép. Với tiêu chí sức khỏe của người tiêu dùng là trên hết, J&J đã chủ động cảnh báo người dân không nên dùng Tylenol, đồng thời ngừng sản xuất, ngừng các hoạt động quảng cáo, thu hồi Tylenol. Tổng thiệt hại của "khủng hoảng" này lên tới hàng trăm triệu USD.

Một thời gian sau, Tylenol trở lại thị trường bằng các chiến dịch PR khéo léo của J&J. Kết quả thật đáng ngạc nhiên, trước khủng hoảng Tylenol chỉ đạt 24% thị phần trong thị trường thuốc giảm đau ở Mỹ; sau khủng hoảng, con số này đã nhảy vọt lên 37%. J&J đã đem sự trung thực với cộng đồng, trách nhiệm với người tiêu dùng làm chìa khóa để giải quyết khủng hoảng và họ đã rất thành công, biến khủng hoảng thành cú hích trong việc chiếm lĩnh thị trường.

Thế giới vẫn chưa quên vụ sữa nhiễm melamine của Tập đoàn Tam Lộc (Sanlu), Trung Quốc, tháng 9/2008. Cách đối phó với khủng hoảng của Sanlu hoàn toàn ngược lại với những gì J&J đã làm. Trước khi khủng hoảng xảy ra, mặc dù nhận được nhiều khiếu nại của người tiêu dùng về trẻ em uống sữa Sanlu bị sạm thân, thậm chí cả kết quả kiểm tra cho thấy sữa nhiễm melamine, nhưng tập đoàn này đã làm ngơ và không hề có trách nhiệm thông báo với xã hội. Khi khủng hoảng xuất hiện, Sanlu đã viện đến bàn tay của các chuyên gia PR để tìm mọi cách bịt miệng báo chí cũng như các nạn nhân. Sanlu ký hợp đồng quảng cáo trị giá khoảng 436.000 USD với Baidu (trang web tìm kiếm bản địa được người dân Trung Quốc yêu thích hơn cả Google),

Một giải thưởng khác cũng hài hước không kém chuyện Vedan: Hà Nội được trao giải 1 trong 10 đô thị xanh, sạch, đẹp. Trong khi chính quyền hoan hỉ đón nhận giải thưởng thì chính những công dân thủ đô lại kịch liệt phản đối. Họ cho rằng Hà Nội không xứng đáng với giải thưởng, bởi hơn ai hết, họ chính là người hàng ngày phải hứng khói bụi và chịu ảnh hưởng nặng nề của ô nhiễm đất, nước, không khí tại thủ đô.

đổi lại Baidu sẽ khóa những bài viết liên quan đến sữa nhiễm melamine của Sanlu. Sanlu cũng tìm cách đăng thông cáo báo chí với nội dung bảo đảm sản phẩm của họ không có vấn đề trên 2 báo lớn, uy tín của Trung Quốc là *Sina* và *Nhân Dân nhật báo*. Đáng sợ hơn, Sanlu còn tính chuyện hòa giải với các nạn nhân và sẵn sàng chấp nhận mọi yêu cầu để buộc họ giữ im lặng trong ít nhất hai năm.

Sự thiếu trung thực, thiếu trách nhiệm của Sanlu đối với người tiêu dùng, đối với toàn xã hội từ trước khi xảy ra khủng hoảng và đặc biệt là qua cách giải quyết khủng hoảng đã phải trả giá bằng kết cục phá sản. Nhưng cái mất mát lớn hơn nhiều và không thể khôi phục lại được là thương hiệu Sanlu đã trở thành nỗi ám ảnh, ghê sợ đối với người tiêu dùng. Khủng hoảng này đã giết chết một thương hiệu.

Một điểm đáng lưu ý nữa là chỉ vài tháng trước khi xảy ra khủng hoảng của Sanlu, vào tháng 5/2008, Tổng cục Kiểm tra chất lượng quốc gia Trung Quốc đưa ra danh sách các sản phẩm chất lượng tốt của 10 doanh nghiệp, trong đó có Sanlu. Khi sự việc vỡ lở, người ta thấy rằng gần như tất cả sản phẩm được biểu dương khi đó đều là của những công ty bị dính đến vụ sữa có melamine.

Nhìn người để soi lại mình

Trong câu chuyện "sữa bẩn" Sanlu, chúng ta thấy đâu đó bóng dáng của Vedan Việt Nam. Chỉ trong một thời gian ngắn, Vedan đã nhận cú "khủng hoảng kép". Khủng hoảng sau, tuy không lớn, nhưng nó làm mất đi hoàn toàn chút thiện cảm còn sót lại của người tiêu dùng. Đó là một khủng hoảng đáng tiếc, nó sẽ không xảy ra nếu như Vedan nhạy cảm hơn và trung thực hơn.

Nhiều chuyên gia PR đồng ý với quan điểm rằng: *cách tốt nhất để giải quyết khủng hoảng là không để xảy ra khủng hoảng*. Với Vedan, sau khủng hoảng thứ nhất, lẽ ra đây là thời điểm nhạy cảm, Vedan cần "im lặng" để tập trung giải quyết tốt hậu quả mình gây ra và tránh "chương mặt" lên báo chí. Nhưng Vedan đã quá sốt sắng với việc tìm kiếm giải thưởng cho các sản phẩm của mình. Kết

cục, gây ông đập lưng ông, việc 3 sản phẩm của Vedan nhận giải thưởng "Top 100 sản phẩm an toàn vì sức khỏe cộng đồng 2009" lại một lần nữa "lỗi" công ty này ra trước búa rìu dư luận. Rõ ràng, các "chiêu" PR đã được Vedan vận dụng một cách "ít" suy nghĩ và hậu quả nhận lại là phản ứng ngược, làn sóng phản nộ của dư luận càng bị đẩy lên cao hơn khi người ta nhìn thấy sự thiếu trung thực và trách nhiệm trong cách hành xử của một doanh nghiệp.

Trung thực, nhận lỗi về mình và chịu trách nhiệm về những gì đã gây ra là giải pháp xử lý khủng hoảng tích cực nhất mà các chuyên gia PR đều thừa nhận. Nhưng chúng ta chưa nhìn thấy điều đó trong cách xử lý của Ban Tổ chức giải thưởng và Bộ Khoa học và Công nghệ. Vẫn là sự bao biện cho Vedan, đổ lỗi vòng vo trong những người có trách nhiệm, sử dụng "tốt thì..." để dập tắt dư luận và báo chí. Nhưng sẽ khó dập được khi dư luận chưa có câu trả lời thỏa đáng và những nghi ngờ của dư luận về sự mờ ám đằng sau giải thưởng sẽ càng tăng cao. Với những giải thưởng kiểu này, nhiều người cho rằng nếu có tự trọng và trung thực với chính mình, đơn vị được nhận giải nên từ chối giải thưởng. Tuy nhiên nếu các tổ chức / doanh nghiệp đã có chủ ý tìm mọi cách để được giải thì việc trông chờ vào ý thức của họ thật quá xa vời.

Vụ việc sữa tiết trùng Vivinal GOS của Dutch Lady (DL) bị nghi ngờ gây dị ứng ở trẻ cũng để lại nhiều điều đáng suy ngẫm. Thông tin về 2 trẻ nhập viện tại Bệnh viện Bạch Mai, Hà Nội, do dị ứng với sữa (trước đó các em có uống sữa Vivinal GOS) đã có từ cuối tháng 9/2009. Trong tháng 10/2009, liên tiếp có 10 ca nhập viện do nghi ngờ dị ứng với Vivinal GOS. Để đối phó với những thông tin này, DL đã nhanh chóng thảo một bức thư ngỏ và gửi tới các báo, trong đó có đưa ra kết luận của bác sĩ Chu Trí Hiếu - Trưởng phòng Dị nguyên, Khoa Dị ứng, Bệnh viện Bạch Mai, rằng: 2 bệnh nhân nhập viện là do dị ứng với sữa bò nói chung và về mặt khoa học, đây không phải do lỗi của sản phẩm Vivinal GOS. Tiếp tục bảo vệ mình, ngày 23/10, DL tổ chức họp báo, phủ nhận sữa Vivinal GOS là nguyên

Giải thưởng, các danh hiệu là thứ mà ai cũng muốn có để PR cho mình. Nhưng PR bằng giải thưởng cũng là con dao hai lưỡi, khi tổ chức / doanh nghiệp không xứng đáng với giải thưởng hoặc giải thưởng, danh hiệu không uy tín thì sẽ làm hại đến thương hiệu.

nhân gây dị ứng. Đến ngày 28/10, DL mới quyết định thu hồi sữa từ thị trường, đồng thời vẫn khẳng định không có bằng chứng nào cho phép kết luận có sự liên hệ giữa các phản ứng dị ứng với sữa tiết trùng Vivinal GOS.

Trên thế giới, với những sản phẩm liên quan trực tiếp đến sức khỏe, sinh mạng người tiêu dùng thì bất kể dù đúng hay sai, động thái đầu tiên các doanh nghiệp thường làm là khuyến cáo người tiêu dùng ngừng sử dụng và thu hồi sản phẩm trong khi chờ kết luận cuối cùng. Cho dù sữa Vivinal GOS có bị oan hay không thì việc thu hồi sản phẩm, động thái được đánh giá là "thái độ hợp tác tích cực" của DL cũng diễn ra hơi muộn màng. Nếu DL triển khai việc này sớm hơn, đồng thời ngừng các quảng cáo thì cho dù thiệt hại về kinh tế sẽ lớn hơn nhưng đổi lại, thiện cảm và sự tin tưởng của người tiêu dùng dành cho DL mới là những giá trị quý báu hơn cả và đó sẽ là yếu tố quyết định thành công trong việc "tái xuất" thị trường của Vivinal GOS sau này.

Thực tế hoạt động PR đã chứng minh, trong xử lý khủng hoảng, càng bưng bít thông tin, công chúng càng nghi ngờ và dễ "nổi giận" hơn khi cuối cùng sự việc cũng bại lộ. Đặc biệt, sự gian dối, thiếu trung thực và vô trách nhiệm nếu bị phát hiện sẽ khiến công lao xây dựng thương hiệu của một tổ chức / doanh nghiệp đổ hết xuống sông xuống biển. Người Việt Nam vốn rộng lượng, "đánh kẻ chạy đi chứ không đánh kẻ chạy lại", cũng giống như ý kiến của ông Đoàn Sĩ Hiến, chủ tịch Công ty Tiếp thị ứng dụng marketing L.A.M Việt Nam: "Một thương hiệu thành khẩn, trung thực chắc chắn sẽ được người tiêu dùng tha thứ". ■

Cải cách giáo dục toàn cầu và đổi mới cơ chế tài chính giáo dục ở nước ta

KỶ 2

(Tiếp TGM 861)

Đổi mới cơ chế tài chính là một bộ phận khăng khít và không tách rời của bài toán cải cách giáo dục.

TSKH. Phạm Đỗ Nhật Tiến

Suốt 23 năm đổi mới vừa qua, giáo dục nước ta luôn phải đương đầu với mâu thuẫn lớn giữa một bên là yêu cầu cao về mở rộng quy mô, nâng cao chất lượng với một bên là sự hạn hẹp của nguồn lực tài chính. Mặc dù chỉ ngân sách cho giáo dục tăng và hiện đã chiếm 20% tổng chi ngân sách, nhưng mâu thuẫn đó vẫn gay gắt do quy mô giáo dục không ngừng mở rộng trên toàn hệ thống, yêu cầu về chất lượng cũng đa dạng và nghiêm ngặt hơn.

Nhiều giải pháp khắc phục đã được đưa ra, trong đó quan trọng nhất là đẩy mạnh xã hội hóa giáo dục, tăng cường hợp tác quốc tế về giáo dục, nâng cao quyền tự chủ và tự chịu trách nhiệm của nhà trường. Nhìn chung các giải pháp này đi theo xu thế chung của mô hình quản lý công mới, nhưng chấp vá, không tạo thành gói giải pháp đủ mạnh để giải quyết mâu thuẫn một cách bền vững. Điều đáng quan tâm là bài toán huy động, phân bổ, sử dụng nguồn lực tài chính của nhà nước và xã hội chưa bao giờ được xử lý thấu đáo để nâng cao hiệu quả - chi phí trong giáo dục.

Đề án Đổi mới cơ chế tài chính 2009 - 2014 trình Quốc hội khóa XII tại kỳ họp thứ 5, tháng 6/2009, thực sự là bước đột phá để cơ chế tài chính giáo dục nước ta

thoát khỏi cung cách quan liêu, bao cấp, cào bằng, chuyển sang cách làm có hiệu lực, hiệu quả, công bằng, năng động, công khai, minh bạch, phù hợp với sự phát triển của giáo dục trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Có thể nói đề án này đã phát huy được những khía cạnh tích cực nhất của mô hình quản lý công mới trong việc đề xuất các nội dung liên quan đến việc huy động nguồn lực và nâng cao hiệu quả sử dụng. Đề án còn vượt mô hình quản lý công mới ở nội dung công bằng xã hội, bảo đảm để không ai phải bỏ học vì lý do không đủ tiền theo học. Vì thế, tại phiên thảo luận của Quốc hội ngày 9/6/2009, đề án đã được đánh giá là "chuẩn bị công phu, đảm bảo tính nhân văn sâu sắc, phù hợp với bản chất tốt đẹp của chế độ ta".

Cái khó chính là ở khâu tổ chức thực hiện. Việc quản lý ngân sách phân tán, thiếu minh bạch, không có tiêu chí đánh giá; việc xây dựng định mức chi và phân bổ ngân sách thiên về cảm tính và kinh nghiệm; việc phân cấp quản lý và tự chủ trường học vẫn chưa đi vào cuộc sống - đó là những rào cản lớn đã được nhận thức ra nhưng chưa có biện pháp hữu hiệu để khắc phục, ngoài một số định hướng chung nhất trong đề án cũng như

trong nghị quyết của Quốc hội về chủ trương, định hướng đổi mới một số cơ chế tài chính trong giáo dục và đào tạo từ năm học 2010-2011 đến năm học 2014-2015.

Thực ra, tháo gỡ những khó khăn này không thể chỉ khu trú trong lĩnh vực tài chính của giáo dục. Nó có liên quan đến yêu cầu đổi mới của toàn hệ thống, nghĩa là phải gắn liền với nhiệm vụ cải cách giáo dục

Cần đặt việc đổi mới cơ chế tài chính trong bài toán tổng thể về cải cách giáo dục

Yêu cầu về cải cách giáo dục nước ta đã được chính thức đặt ra lần đầu tiên tại Nghị quyết Trung ương (khóa X) như một

■ Học sinh trường THCS Lê Quý Đôn, TP.HCM. Ảnh: Đào Ngọc Minh

chủ trương, chính sách lớn để phát triển nguồn nhân lực, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia khi nước ta là thành viên Tổ chức Thương mại thế giới (WTO). Mới đây, tại Thông báo 242-TB/TW ngày 15/4/2009, Bộ Chính trị tái khẳng định sự cần thiết thực hiện chủ trương về cải cách giáo dục như đã được nêu lên tại các hội nghị Trung ương 4, 7 và 9 (khóa X).

Cải cách giáo dục nhất thiết phải trả lời câu hỏi đầu tiên là *mô hình phát triển giáo dục của chúng ta trong giai đoạn mới như thế nào*. Đó là vì đất nước đã thoát khỏi cái bẫy của nước thu nhập thấp, trở thành nước thu nhập trung bình thấp; một mô hình phát triển kinh tế mới là cần thiết, nếu không chúng ta sẽ loay hoay mãi ở cái bẫy của nước thu nhập trung bình thấp

như nhiều nước đang phát triển hiện nay trên thế giới. Việc chuyển từ một nền kinh tế dựa chủ yếu vào xuất khẩu tài nguyên và lao động giá rẻ sang nền kinh tế dựa vào tiến bộ công nghệ là cần thiết. Muốn vậy, chúng ta cần một mô hình phát triển giáo dục mới, phù hợp với mô hình phát triển kinh tế mới, hội nhập với các xu thế chung của giáo dục thế giới hiện nay.

Mô hình phát triển giáo dục mới sẽ đòi hỏi chúng ta phải giải quyết một cách đồng bộ và nhất quán trong toàn hệ thống giáo dục những vấn đề cơ bản như: tái cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân, đổi mới chương trình giáo dục, xây dựng và phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, cải cách công tác quản lý, đổi mới cơ chế tài chính, chủ động hội

Việc chuyển từ một nền kinh tế dựa chủ yếu vào xuất khẩu tài nguyên và lao động giá rẻ sang nền kinh tế dựa vào tiến bộ công nghệ là cần thiết. Muốn vậy, chúng ta cần một mô hình phát triển giáo dục mới hội nhập với các xu thế chung của giáo dục thế giới hiện nay.

nhập quốc tế.

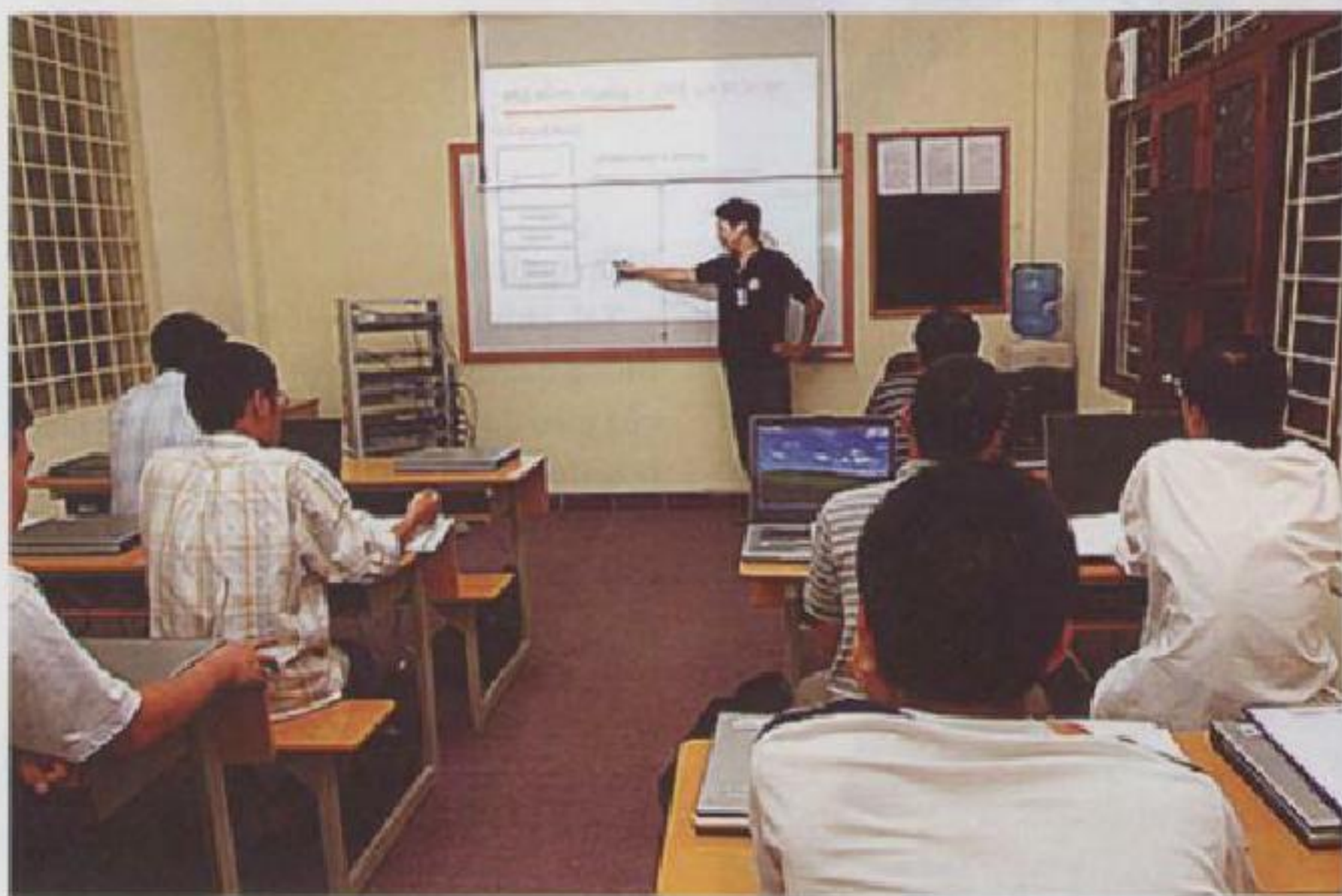
Tài chính giáo dục nằm trong mối tương quan chặt chẽ với các lĩnh vực khác của giáo dục. Chỉ cần tăng thêm một năm học trong đào tạo thạc sĩ là kéo theo việc tăng thêm chi phí giáo dục. Còn nếu giảm một năm hoặc nửa năm trong đào tạo cao đẳng, đại học hoặc giảm tải chương trình giáo dục sẽ giảm đáng kể gánh nặng ngân sách và đóng góp của gia đình. Cải cách thành công công tác quản trị, hoặc làm tốt công tác hợp tác quốc tế, cũng sẽ góp phần tích cực vào việc nâng cao tính minh bạch và hiệu quả chi phí, v.v.

Như vậy, đổi mới cơ chế tài chính là một bộ phận không thể tách rời của bài toán cải cách giáo dục. Chỉ có xét trong quan hệ tổng thể như vậy, chúng ta mới có thể giải quyết được một cách thỏa đáng những khúc mắc dai dẳng trong tài chính giáo dục như xác định các chi phí đơn vị trong giáo dục, làm rõ mối quan hệ giữa chất lượng giáo dục với tài chính giáo dục, nâng cao hiệu quả đầu tư của ngân sách giáo dục, xác định công thức phân bổ kinh phí hợp lý trong giáo dục, thiết lập các tiêu chí đánh giá để đảm bảo yêu cầu công khai và minh bạch, nhận dạng những tác động mặt trái và mặt phải của cơ chế thị trường trong giáo dục, tìm quan hệ tối ưu giữa tập trung và phân cấp trong quản lý tài chính giáo dục, giữa nhà nước và người học trong chia sẻ chi phí giáo dục, v.v. ■

GIÁO DỤC ĐẠI HỌC:

Sinh viên đánh giá trường, trường đánh giá Bộ

Từ năm 2010, các trường đại học một mặt sẽ bị "soi" kỹ hơn, mặt khác, lại được quyền chấm điểm công tác chỉ đạo, quản lý của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT).

Đào Quốc Toàn

“C” hưa khi nào điều kiện phát triển giáo dục đại học (GDĐH) lại thuận lợi như hiện nay. Tuy vậy, GDĐH cũng đứng trước những thách thức rất lớn. Quy mô phát triển nhanh, nhưng công tác quản lý lại không theo kịp. Do đó, không thể tiếp tục quản lý GDĐH như vừa qua”. Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Thiện Nhân nhấn mạnh như vậy tại Hội nghị triển khai nhiệm vụ năm học 2009-2010, khối các trường ĐH.

Năm học 2009-2010 với 12 nhiệm vụ trọng tâm

Bộ trưởng Bộ GD&ĐT đã có Chỉ thị về nhiệm vụ trọng tâm của GDĐH năm học 2009-2010. Theo đó, chất lượng

nguồn nhân lực đang là một khâu yếu kém trong toàn bộ hệ thống kinh tế quốc dân. Vì vậy, năm học 2009-2010 phải là một năm học khởi đầu cho quá trình 3 năm tập trung đổi mới về chất việc quản lý GDĐH. Đổi mới quản lý chính là khâu đột phá để nâng cao chất lượng và phát triển toàn diện GDĐH, nâng cao hiệu quả đầu tư của Nhà nước và xã hội cho GD; nâng cao hiệu quả cống hiến của nhà giáo và chăm lo tốt hơn cho sự phát triển của nhà giáo.

Có 12 nhiệm vụ trọng tâm mà GDĐH phải thực hiện trong năm học 2009-2010. Cụ thể, về công tác tuyển sinh: kỳ thi tuyển sinh ĐH, cao đẳng (CĐ) hệ chính quy năm 2010 tiếp tục giữ ổn định theo giải pháp 3 chung. Về đào tạo: Bộ GD&ĐT hoàn thành Đề án Chương trình quốc gia đào tạo nhân lực đáp ứng nhu cầu xã hội

đến năm 2015 để trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Quý IV/2009, hướng dẫn các trường xây dựng chuẩn đầu ra, trên cơ sở đó, trong năm 2010 các trường thực hiện việc công bố chuẩn đầu ra. Cuối năm 2009, tất cả các trường có tổ chức chuyên trách để đánh giá tỉ lệ sinh viên (SV) có việc làm sau khi tốt nghiệp, hỗ trợ đào tạo theo nhu cầu của xã hội, hỗ trợ SV tìm việc làm. Quản lý chặt chẽ quá trình đào tạo, đặc biệt tăng cường quản lý việc giảng dạy, học tập và thực hiện quy chế thi, kiểm tra, đánh giá; chấm dứt tiêu cực trong thi cử và làm luận văn tốt nghiệp.

Về phát triển đội ngũ giảng viên (GV): các trường xây dựng quy hoạch phát triển đội ngũ GV, giai đoạn 2010-2020, đảm bảo tỉ lệ SV/GV bằng hoặc tốt hơn quy định khi thành lập trường; đảm bảo tỉ lệ GV là tiến sĩ đạt mức 35% tổng số GV vào năm 2020. Triển khai thí điểm việc SV đánh giá GV qua môn học trong quý IV/2009, vào học kỳ II, tất cả các trường đều triển khai việc SV đánh giá GV qua môn học. Có kế hoạch phổ cập ngoại ngữ cho GV, để từ năm 2015 trở đi, tất cả GV đều sử dụng tốt một ngoại ngữ trong đào tạo và nghiên cứu khoa học.

Về đổi mới quản lý hệ thống GDĐH: Bộ GD&ĐT tham mưu Chính phủ ban hành nghị định về việc phối hợp và phân cấp mạnh việc quản lý các trường ĐH, CĐ giữa Bộ GD&ĐT với các bộ, ngành và ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Các trường ĐH, CĐ thực hiện tự chủ, tự chịu trách nhiệm về phát triển của trường; rà soát và hoàn thiện tất cả các quy định, quy chế của trường, thực hiện 3 công khai, thực hiện tuyển dụng GV theo hợp đồng, trả lương gắn với hiệu quả đóng góp. Xây dựng quy định và hoàn thiện việc đánh giá quản lý GDĐH: SV tham gia đánh giá việc giảng

dạy của GV, GV tham gia đánh giá hoạt động của lãnh đạo trường; các trường ĐH, CĐ tham gia đánh giá việc chỉ đạo, quản lý của Bộ GD&ĐT, Bộ chủ quản và ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố nơi trường đóng (triển khai từ tháng 5/2010).

Về công tác quy hoạch và tài chính: Bộ GD&ĐT phối hợp với các bộ, ngành liên quan triển khai thực hiện quy hoạch xây dựng hệ thống các trường ĐH, CĐ tại vùng thủ đô Hà Nội và vùng TP.HCM đến năm 2025 và tầm nhìn đến năm 2050; thực hiện đề án xây dựng khu ĐH Phố Hiến tại tỉnh Hưng Yên; thực hiện đề án xây dựng ký túc xá SV các trường ĐH, CĐ, để đến năm 2011, giải quyết được khoảng 200.000 chỗ ở cho SV. Căn cứ vào khung học phí đã được Thủ tướng Chính quyết định, các trường quy định mức thu học phí cụ thể đối với từng đối tượng, từng cấp học và trình độ đào tạo, phù hợp với yêu cầu phát triển của ngành đào tạo, hình thức đào tạo và hoàn cảnh của SV. Tiếp tục thực hiện chính sách miễn giảm học phí, chính sách tín dụng SV, nhằm đảm bảo cho SV thuộc diện chính sách, SV có hoàn cảnh khó khăn có khả năng học tập đều được đi học.

Về công tác thanh tra, kiểm tra: Bộ GD&ĐT hướng dẫn và phối hợp với các bộ, ngành, ủy ban nhân dân cấp tỉnh kiểm tra việc thực hiện các cam kết trong đề án thành lập trường và mở ngành đào tạo từ năm 2006 trở lại đây, kiểm tra việc thực hiện 3 công khai. Các trường tổ chức thanh tra, kiểm tra việc hoàn chỉnh chương trình đào tạo, đổi mới phương pháp dạy và học, phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, theo lộ trình chuyển sang đào tạo theo học chế tín chỉ; đẩy mạnh thanh tra hoạt động liên kết đào tạo, đào tạo theo hình thức vừa làm vừa học, nhằm khắc phục và tiến tới xóa bỏ hiện tượng học thuê, thi thuê, xử lý nghiêm và công khai các trường hợp vi phạm.

Cán có cơ quan kiểm định, đánh giá độc lập

Để thực hiện có hiệu quả 12 nhóm

nhiệm vụ trọng tâm trong năm học này, Bộ GD&ĐT đã đưa ra 4 nhóm giải pháp. Trong đó, giải pháp quan trọng nhất là xác định việc đổi mới quản lý nhà nước về GDDH chính là khâu đột phá để đảm bảo và nâng cao chất lượng đào tạo; không thể tiếp tục phát triển quy mô GDDH mà lại buông lỏng quản lý chất lượng như thời gian vừa qua. Trong nhóm giải pháp đổi mới quản lý hệ thống GDDH, vấn đề kiểm định và đánh giá các trường ĐH được đặc biệt quan tâm.

Theo các chuyên gia GDDH, 53 tiêu chí trong 10 tiêu chuẩn mà Bộ GD&ĐT áp dụng để kiểm định các trường ĐH hiện nay chưa thực sự phù hợp. Ví dụ: chất lượng đầu vào và chất lượng đầu ra là những tiêu chí hết sức quan trọng để đánh giá chất lượng của một trường ĐH, nhưng bộ tiêu chuẩn đánh giá lại không có những tiêu chí này. Các tiêu chí đánh giá về chương trình, về các điều kiện cơ sở vật chất, thiết bị học tập... lại chưa cụ thể. Mặt khác, việc chỉ quy định một mức là *đạt* và lấy cấp độ 2 làm chuẩn cũng chưa thực sự khoa học. Vì như vậy, kết quả kiểm định sẽ được "cào bằng" và các trường cũng không biết được xuất phát điểm của mình. Nếu chỉ lấy chữ "đạt" làm mục tiêu thì có thể "che chắn" được những khuyết điểm của GDDH hiện nay, nhưng hậu quả là sẽ làm mất ý nghĩa của việc kiểm định và mục tiêu hội nhập của GDDH Việt Nam sẽ bị kéo dài.

Các chuyên gia GDDH cho rằng, thời gian qua, Bộ GD&ĐT đã cân nhắc quá nhiều, dẫn đến chậm trễ trong việc công khai kết quả kiểm định. Kết quả kiểm định là khách quan thì Bộ cần công bố ngay chứ sao lại phải cân nhắc? Phải chăng do Bộ đảm nhận cả hai vai trò vừa kiểm định, vừa công nhận cho nên mới có chuyện này? Vì vậy, Bộ GD&ĐT cần tách việc kiểm định chất lượng ra để công tác này được độc lập hoàn toàn, thì kết quả kiểm định sẽ được công khai một cách nhanh chóng.

Về phần mình, các trường ĐH cũng

Kỳ thi tuyển sinh ĐH, CĐ hệ chính quy năm 2010 tiếp tục theo giải pháp 3 chung. Đến 15/1/2010, cơ sở GDDH nào không thực hiện 3 công khai (công khai cam kết chất lượng GD và chất lượng GD thực tế; công khai điều kiện đảm bảo chất lượng GD; công khai thu chi tài chính) trên trang web của trường và tại các nơi được quy định, thì sẽ không được xem xét giao chỉ tiêu tuyển sinh năm 2010.

không nên ngại việc kiểm định, công khai, vì đó là cơ hội để "soi gương" xem mình còn khuyết điểm ở chỗ nào mà phấn đấu vươn lên. Bộ GD&ĐT cũng cần yêu cầu tất cả các trường phải tham gia kiểm định để giải trình với xã hội về thực trạng của mình, như thế mới thể hiện trách nhiệm với xã hội, chứ không thể để tình trạng nhà trường muốn làm gì cũng được!

Trao đổi về vấn đề tại sao lại có sự buông lỏng quản lý chất lượng GDDH như thời gian qua, ông Lê Viết Khuyến, nguyên Phó vụ trưởng Vụ GDDH (Bộ GD&ĐT) cho biết: "Thực tế, nhà quản lý đã cho phép các trường được mở nhiều ngành đào tạo rất kỳ quặc, không có ở bất kỳ nước nào trên thế giới, mở nhiều ngành thời thượng mà không hề tính đến các điều kiện đảm bảo để thực hiện các chương trình này. Điều đó cho thấy một bộ phận nhà quản lý chưa có đầy đủ năng lực chuyên môn cần thiết. Do đó, để đảm bảo chương trình GDDH Việt Nam thực sự được cải tiến thì không chỉ cần nỗ lực từ phía nhà trường, mà còn cần có sự nâng cao chất lượng từ chính nhà quản lý. Mặt khác, trong tất cả các yếu tố để cải thiện chất lượng GDDH, chỉ có chương trình đào tạo là có thể cải thiện được nhanh và khả thi nhất, đồng thời cũng là giải pháp quan trọng nhất để nhanh chóng nâng cao trình độ của đội ngũ GV nhà trường". ■

Nghề công tác xã hội, cũ người mới ta

Xã hội phát triển, quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa diễn ra nhanh chóng, khoảng cách giàu nghèo có xu hướng gia tăng... ắt sẽ dẫn đến các vấn đề xã hội phức tạp. Một nghề mới đã xuất hiện để giải quyết tình trạng này: nghề công tác xã hội (CTXH).

Trần Ngọc

Nghề hơn trăm tuổi

Dù các hoạt động mang hình thái CTXH đã tồn tại trong nhiều xã hội dưới nhiều hình thức khác nhau, nhưng nghề CTXH thật sự bắt đầu phát triển vào thế kỷ 19 tại Tây - Bắc Âu và Bắc Mỹ. Những yếu tố như sự thay đổi cấu trúc gia đình truyền thống, làn sóng di cư nông thôn ra thành thị, mật độ dân số tăng ở các vùng thành thị làm nảy sinh các vấn đề xã hội phức tạp; các tệ nạn xã hội, tình hình gia tăng tội phạm, trẻ em bị bỏ rơi, bị bóc lột lao động... mà nguyên nhân chính là hệ quả mặt trái của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và đô thị hóa diễn ra quá nhanh chóng... đã khai sinh nghề CTXH. Một nghề nhằm giải quyết các vấn đề xã hội, thông qua hỗ trợ và tác động đối với cá nhân, gia đình nhóm đối tượng, cộng

đồng và hệ thống xã hội, tăng cường phúc lợi xã hội. Tính đến năm 2009, đã có 84 quốc gia là thành viên của Hiệp hội Cán bộ xã hội quốc tế.

Bà Lê Hồng Loan - Trưởng phòng Bảo vệ trẻ em, Quỹ Nhi đồng Liên hiệp quốc (UNICEF) cho biết: nghề CTXH đã được chuyên nghiệp hóa ở nhiều quốc gia, điều đó thể hiện qua hệ thống pháp luật quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của cán bộ xã hội; tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp - thang bảng lương; hệ thống giáo dục và đào tạo. Tại một số nước còn có cả quy chuẩn về nghề và đạo đức của nghề CTXH. Một tài liệu của UNICEF còn cho biết yêu cầu về trình độ và phẩm hạnh của một cán bộ xã hội làm việc ở một trung tâm bảo trợ

xã hội rất cao. Trong vị trí điều hành, cán bộ xã hội này ít nhất phải có bằng thạc sĩ quản trị kinh doanh hoặc tương đương và phải có 5 năm kinh nghiệm trong lĩnh vực này. Đối với chức danh giáo viên của trung tâm, ứng viên muốn dự tuyển phải tốt nghiệp đại học đúng với chuyên ngành đang cần họ dạy và phải có 3 năm kinh nghiệm.

Với một lực lượng CTXH chuyên nghiệp như vậy, các cấp quản lý xã hội sẽ dễ xác định được những cá nhân và nhóm đối tượng đang cần sự hỗ trợ và bảo trợ đặc biệt, khi cần có thể giúp họ chuyển tuyến tới những dịch vụ xã hội phù hợp. CTXH chuyên nghiệp còn giúp bảo vệ những nhóm dễ bị tổn thương và trẻ em khỏi bị bóc lột, bạo lực, lạm dụng; đồng thời hỗ trợ phục hồi và tái hòa nhập. Ở cấp cộng đồng, cán bộ xã hội qua hoạt động thực tiễn còn hình thành một cơ

250 quan chức Chính phủ, giảng viên các trường đại học Việt Nam, các trường giảng dạy về CTXH tại Mỹ, Hong Kong và Philippines cùng lãnh đạo cao cấp các tổ chức hữu quan đã tham dự Hội thảo quốc tế "Phát triển nghề CTXH tại Việt Nam", do Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ GD&ĐT tổ chức tại Đà Nẵng tháng 11/2009. Hội thảo nhằm thu nhận các ý kiến để hoàn thiện đề án; đánh giá nhu cầu, đề xuất định hướng về đào tạo và định hướng về truyền thông, tăng cường hợp tác quốc tế trong đào tạo; phát triển nghề CTXH ở Việt Nam. Tuyên bố chung sau 2 ngày làm việc của hội thảo đã tái khẳng định: nghề CTXH tại Việt Nam sẽ được bảo đảm bằng khuôn khổ pháp lý (có mã nghề, chức danh, tiêu chuẩn nghề nghiệp, đạo đức); nghề sẽ được đào tạo chính quy ở các bậc trình độ từ trung cấp đến sau đại học; xây dựng, phát triển hệ thống hỗ trợ và dịch vụ xã hội.

chế điều phối quan trọng giữa bệnh viện, các nhóm hỗ trợ, trường học, công an và cộng đồng trong quá trình đáp ứng và giải quyết nhu cầu của nhiều nhóm người khác nhau. Họ đóng vai trò quan trọng trong phát triển cộng đồng, nghiên cứu xã hội và xây dựng chính sách xã hội.

Cán làm một loại nghề

Kinh nghiệm của nhiều quốc gia cho thấy nếu không có đội ngũ cán bộ CTXH chuyên nghiệp thì không thể đảm bảo sự hỗ trợ bền vững. Cải cách kinh tế, công nghiệp hóa và toàn cầu hóa đã dẫn tới tình trạng di cư, ly hôn, bất bình đẳng về kinh tế xã hội, sức ép lên cộng đồng - gia đình - cá nhân ngày càng lớn. Hậu quả của những tệ nạn xã hội như lạm dụng ma túy là sự gia tăng của các vấn đề như bóc lột tình dục vì mục đích thương mại, buôn người và bạo hành.

Theo đại diện Tổ chức Atlantic Philanthropies: về mặt dân số học, Việt Nam là một nước có dân số trẻ (với độ tuổi trung bình là 24) nhưng nhóm người cao tuổi đang gia tăng tuổi thọ trung bình trong một vài thập niên gần đây. Hiện tuổi thọ trung bình cho nam là 69 và nữ là 74,5 tuổi. Người già ở Việt Nam hiện chiếm 9% dân số, trong đó 70% số người cao tuổi sống ở nông thôn và có 33% đang sống dưới mức chuẩn nghèo. Để tiếp tục đà phát triển, Việt Nam cần bảo đảm rằng sự phát triển này phải quân bình hơn và hệ thống an sinh xã hội cho người kém thể và dễ tổn thương phải được tăng cường.

Thống kê của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội cho thấy, hiện nay nước ta có khoảng 7,5 triệu người cao tuổi; 5,4 triệu người tàn tật; 1,7 triệu trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt; khoảng 3,5 triệu hộ gia đình thuộc hộ nghèo và cận nghèo cùng nhiều đối tượng khác cần có sự bảo vệ, hỗ trợ. Ngoài ra còn có những đối tượng sống trong 500 cơ sở bảo trợ xã hội trên cả nước có nhu cầu được sử dụng các dịch vụ CTXH, được tư vấn, giúp đỡ từ đội ngũ nhân viên CTXH để giải quyết các vấn đề của mình.

Thứ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội Nguyễn Trọng Đàm nhấn mạnh: trong thực hiện tốt các chính sách đối với đối tượng bảo trợ xã hội thì việc phát triển nghề CTXH là hết sức cần

thiết, một yêu cầu khách quan của quá trình vận động và hội nhập. Tại Việt Nam, CTXH bước đầu được hình thành, tuy nhiên đến nay vẫn chưa được phát triển là một nghề theo đúng nghĩa của nó trên tất cả các mặt: nhận thức - thể chế - mạng lưới tổ chức hoạt động - đội ngũ cán bộ, nhân viên chưa được đào tạo chuyên nghiệp, hệ thống cơ sở dịch vụ về CTXH chưa phát triển.

PGS.TS Ngô Kim Khôi, Phó vụ trưởng Vụ Giáo dục đại học, Bộ GD&ĐT, khẳng định nhu cầu thực tế về nguồn nhân lực CTXH rất lớn, tuy nhiên vẫn còn nghịch lý. Nhiều sinh viên tốt nghiệp ngành này chưa tìm được việc làm phù hợp là do CTXH chưa được công nhận là nghề, chính vì thế chưa hề có quy định về chức năng, tiêu chuẩn cần đào tạo. Mặt khác, nhận thức trong cộng đồng về tính chuyên nghiệp và khoa học của công việc "giúp đỡ" như nghề CTXH còn rất hạn chế.

Việc cần làm ngay

Nhận ra tầm cấp thiết và lâu dài của an sinh xã hội, Thủ tướng Chính phủ đã giao Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành liên quan xây dựng đề án phát triển nghề CTXH trình Chính phủ trong năm 2009. "Đã đến lúc, Việt Nam phải coi CTXH là một nghề và là một nghề hết sức cao quý khi tham gia vào việc bảo vệ quyền con người và bảo đảm sự công bằng, hạnh phúc cho mọi thành viên xã hội. Chúng ta không nên can thiệp vào lĩnh vực bảo trợ xã hội theo thói quen bao cấp hay bằng những động thái hành chính. Cùng với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, chúng tôi sẽ sớm trình Chính phủ xem xét và phê duyệt đề án quy định cụ thể mạng lưới tổ chức, ban hành mã nghề, chức danh, thang bậc lương và chính sách đãi ngộ" - Thứ trưởng Bộ Nội vụ Nguyễn Duy Thăng khẳng định.

Vấn đề còn lại là nguồn nhân lực cho nghề này sẽ được chuẩn bị như thế nào? Dựa trên các kết quả nghiên cứu UNICEF, Bộ GD&ĐT đã đưa ra dự báo: để đạt được tỉ lệ nhân viên CTXH/10.000 dân như ở một số nước khác trên thế giới, Việt Nam sẽ cần khoảng 8.500 cán bộ, nhân viên CTXH làm việc trong các cơ quan, tổ chức trong 5 năm tới. Con số

Hiệp hội Cán bộ xã hội quốc tế và Hiệp hội Các trường đào tạo công tác xã hội (CTXH) quốc tế đã đưa ra định nghĩa về nghề CTXH như sau: "Nghề CTXH thúc đẩy sự phát triển xã hội, giải quyết các vấn đề trong các mối quan hệ, tạo khả năng và giải phóng con người nhằm thúc đẩy phúc lợi. Sử dụng các học thuyết về hành vi con người và các hệ thống xã hội, công tác xã hội can thiệp vào những thời điểm khi con người tương tác với các môi trường của mình. Nhân quyền và công lý trong xã hội là những nguyên tắc nền tảng của công tác xã hội".

này sẽ tăng theo nhu cầu của 10 năm tới là 15.000 cán bộ, nhân viên và trong vòng từ nay đến năm 2020, nước ta sẽ cần trên 20.000 cán bộ, nhân viên làm CTXH có trình độ cao đẳng, đại học.

Để đáp ứng được nhu cầu rất lớn về nhân lực cho nghề CTXH, theo PGS.TS Ngô Kim Khôi, Bộ GD&ĐT sẽ sớm ban hành chương trình khung mới với chuẩn kiến thức, kỹ năng, cơ cấu nội dung môn học và cập nhật khối lượng tri thức khoa học mới, thay thế cho nội dung đã ban hành tại quyết định số 35/2004/QĐ-BGDĐT ngày 11/10/2004. Trên tinh thần này cũng phải đổi mới và hoàn thiện chương trình đào tạo CTXH ở tất cả các trình độ; tiến tới xây dựng chương trình đào tạo sau đại học phù hợp với chuẩn quốc tế và tình hình thực tiễn của đất nước.

Cũng theo ông Ngô Kim Khôi, Bộ GD&ĐT cần chỉ đạo nghiên cứu xây dựng chương trình cập nhật kiến thức theo cấp bậc nghề CTXH, triển khai loại hình đào tạo tích lũy chứng chỉ nghề và liên thông để những cán bộ, nhân viên CTXH có thể vừa làm vừa học nâng cao kiến thức và đạt đến trình độ chuyên nghiệp. Về phía mình, các trường hiện đang đào tạo nghề mới này cần tăng cường giao lưu, chia sẻ nguồn lực, kinh nghiệm về nội dung, giáo trình, tài liệu và phương pháp giảng dạy với các trường đào tạo CTXH quốc tế. ■

Một ông lão run run đưa tay chỉ lên mái nhà thay lời trước lúc ra đi. Lại có bà cụ sợ con quên phải khắc vào cây cột nơi góc khuất thay lời. Một ông già khác viết di ngôn lưu lại trong tráp. Họ đã làm như trước đây ông bà, cha mẹ họ đã làm để dặn con cháu giữ lại ngôi nhà ruộng yêu quý. Nhưng những ngôi nhà di sản ấy, nhiều ngôi là kiệt tác có giá hàng chục tỉ đồng vẫn cứ nối nhau ra đi trong nỗi tiếc xót, bất lực của người thừa kế. Có đi qua những làng quê, những xưởng trùng tu, những “chợ” nhà ruộng cổ lớn nhất nước ở xứ Quảng mới thấy đâu là thực trạng đáng báo động của loại di sản văn hóa quý giá này...

Xót xa nhà cổ

Huỳnh Văn Mỹ

Bài 1: NHỮNG NGÔI NHÀ CHỜ SẬP

Không cần vào trong, chỉ đứng từ xa nhìn vào cũng đủ biết những ngôi nhà ruộng cổ kính này đang suy sụp thế nào. Vậy mà nặng lòng với di sản ông cha, chủ nhân của những ngôi nhà này đã lắc đầu trước lời vật nài của những thương lái nhà cổ dạo qua mỗi ngày. Nhưng họ lại cũng đau lòng khi phải nhìn ngôi nhà yêu quý của mình dần sụp đổ bởi trùng tu, sửa chữa là việc lực bất tòng tâm với họ...

Chống đỡ

Giữa trưa, trong ngôi nhà nằm cuối xóm ở thôn Lộc Phước (xã Đại Đồng, huyện Đại Lộc, Quảng Nam), ông Lê Văn Quán vẫn không ngả lưng được khi người mẹ tuổi sắp tròn trăm của ông kêu la vì chứng đãng trí. Ông nhìn mẹ rồi nhìn lên ngôi nhà

hơn 150 tuổi, phen vách rách lỗ chỗ, mái ngói vạ tôn, một số cây gỗ bị hư. “Biết có lo cũng không làm chi được, vậy mà hễ nhìn ngôi nhà là lòng tui cứ quay quắt. Giá như mình có tiền sửa lại thì đây là ngôi nhà ruộng đẹp không dễ có. Cả xã nay chỉ còn một ngôi nhà ruộng cổ này thôi mà...”

Ông Quán chỉ tay vào những họa tiết chạm trổ rất tinh xảo. Tuy không lớn bằng một số nhà ruộng cổ ở Đại Lộc - nơi được xem là hiện còn những nhà cổ lớn nhất miền Trung, nhưng ngôi nhà ông Quán cũng rộng đến trên 130m² với giàn cột 64 cây. Sau chiến tranh, mừng vì thấy ngôi nhà chỉ bị hư hại một ít, vợ chồng ông đã gắng sức sửa chữa để vừa có chỗ ở vừa giữ lại được di sản của tiền nhân. Nhưng rồi ngôi nhà ngày một xuống cấp thêm, ông Quán chỉ biết vá vúi, chống đỡ qua ngày. “Chỉ dựa vào cây lúa để nuôi bảy tám miệng ăn ở đất này không phải là dễ. Mà trùng tu ngôi nhà này thì ít cũng trăm triệu đồng. Không biết

■ Ngôi nhà của anh Mai Văn Cai. Tuy bên ngoài trông xơ xác nhưng nếu được trùng tu đây sẽ là ngôi nhà cổ đẹp từ kiểu thức cho đến phần chạm trổ tinh xảo. Ảnh: Huỳnh Văn Mỹ

làm chi hơn, tui vừa mới viết di ngôn dặn mấy đứa con phải ráng giữ ngôi nhà, chờ khi có điều kiện trùng tu..." - Ông Quán nói, lục hòm lấy ra tờ chúc thư đầy nỗi niềm của tuổi 72.

Bên cảnh tươi vui của làng Trung Phú (xã Điện Minh, huyện Điện Bàn, Quảng Nam), nhìn từ xa ngôi nhà của bà Võ Thị Khiết như trưng ra nét đẹp cổ xưa bên những nhà cửa tân thời trong làng. Nhưng lại gần, nhìn tường vôi bị rạn nứt, mái ngói nát đọt lỗ chỗ mới biết là ngôi nhà tàn tạ. Đã 91 tuổi, diết, lẳng trí, bà Khiết sống dựa người con gái góa 66 tuổi cũng bị nặng tai. Vì ngôi nhà xuống cấp, từ lâu mẹ con bà Khiết phải làm ngôi nhà nhỏ kế bên để ở, ngôi nhà rường đọt nát chỉ còn dùng làm nơi thờ tự ông bà.

Ông Trần Huỳnh Minh, người trong dòng tộc cho biết những người thừa kế ngôi nhà đã vào TP.HCM sinh sống từ lâu, để ngôi nhà cho mẹ con bà Khiết trông coi từ hơn ba chục năm nay. "Xót lắm. Đây là ngôi nhà rường lớn, ngày xưa một nhóm thợ phương mộc Kim Bồng phải làm hai năm mới xong. Vậy mà anh em trong đó làm ăn khó khăn hoài, cứ hẹn trùng tu mãi mà vẫn chưa được, giờ nó bị hư hại nặng quá..." - Ông Minh giải bày như lời than cho ngôi nhà từng vang bóng một thời.

Và đợi chờ

Vừa xong bữa cơm trưa là anh Trịnh Văn Thọ liền ra sân tuốt lúa để tránh mưa chiều. Ngôi nhà gầy guộc của anh trông tươi vui thêm phần nào nhờ không khí vụ mùa. Còn lại được ngôi nhà rường cổ để nung nấu sau ngày hòa bình ở vùng quê khó nghèo, bị đạn bom tàn phá như làng Cổ Linh (xã Bình Sa, huyện Thăng Bình, Quảng Nam) quê anh là cả một may mắn. Để tu sửa lại, anh đã cắt bỏ hai chái, phải dùng loại ngói mới lợp lại mái sau để đón phần ngói cổ âm dương cho mái trước. Quẩn quật trên đồng ruộng nước trời toàn cát là cát để kiếm cái ăn nuôi cha mẹ già cùng đàn con dại, bao năm rồi anh mơ tưởng đến chuyện sửa sang lại ngôi nhà nhưng vẫn chưa được. "Trùng tu ngôi nhà này có ít cũng tốn sáu bảy chục triệu đồng, mình biết lấy đâu ra. Chỉ còn cách là ráng chống đỡ, che đợi để giữ nó đứng lại qua ngày thôi..." - Anh Thọ bùi ngùi.

Cùng làng với anh Thọ, anh Mai Văn Cai cũng xót xa trước thực trạng ngôi nhà rường cổ của mình. Sẩm chiều, nhiều người từ đồng đã trở về nhưng anh Cai vẫn cùng vợ ra đồng trông lang trên chân ruộng mới gặt. "Làm vậy mà vẫn không đủ nuôi hai đứa con với bà mẹ già cùng hai bà chị ruột tàn tật, hỏi làm sao có thể sửa lại ngôi nhà? Chỉ còn cách ráng giữ cho nó đứng đó để chờ ngày..." - Anh Cai buông nửa chừng câu nói. Giữ cho ngôi nhà đứng sập, anh đã thay mái ngói âm dương đổ nát bằng những tấm tôn cũ từ hơn ba chục năm nay. Bởi vậy, tuy không sập nhưng những phần gỗ bị hư gãy thời chiến tranh nay đã bị mục nát, tường vách rã rời, cả đến mái tôn cũng gần mùn nát.

Chờ đợi. Chủ nhân của những ngôi nhà trăm tuổi đầy thương tật rải rác trăm nơi ai cũng chỉ biết nói như thế. Nhưng nhìn cuộc sống của họ, không biết đợi trông của họ có đến được?

(Còn tiếp)

Kỳ sau: ĐƯA NHÀ CỔ RA "CHỢ"

Nhà rường cổ là loại hình di sản văn hóa độc đáo, qua đó nói lên trình độ văn minh của ông cha ta qua kỹ thuật kiến trúc và nghệ thuật điêu khắc, chạm trổ trên gỗ. Nhà nghiên cứu (quá cố) Nguyễn Bạt Tụy trong quyển "Nhà xưa Quảng Nam", cho rằng Quảng Nam là vùng có nhiều nhà cổ lớn, đẹp, làm bằng nhiều loại gỗ quý, đặc biệt là loại gỗ mít vốn có tuổi thọ rất cao. Nhà rường cổ Quảng Nam được làm bởi hai phường mộc địa phương nổi tiếng là Kim Bồng và Văn Hà, từng hành nghề ở nhiều nơi xa, cả ở kinh đô Huế, nên kiểu thức đa dạng.

DÒNG SÁCH ĐÚC KẾT KINH NGHIỆM SỐNG

Xào nấu không kiểm soát

Các loại sách dạy làm người, nói văn hoa hơn là dòng sách đúc kết kinh nghiệm sống hiện đang tràn ngập các nhà sách. Người ta “luộc”, “xào” và cả “hầm” loại sách này một cách rất đáng nể. Câu lạc bộ Nhà quản lý kỳ này có cuộc trò chuyện với ông Nguyễn Văn Phước, Giám đốc First News (Trí Việt), một trong những công ty đi đầu trong việc xuất bản mảng sách này.

■ Giám đốc Công ty First News Nguyễn Văn Phước. Ảnh do nhân vật cung cấp

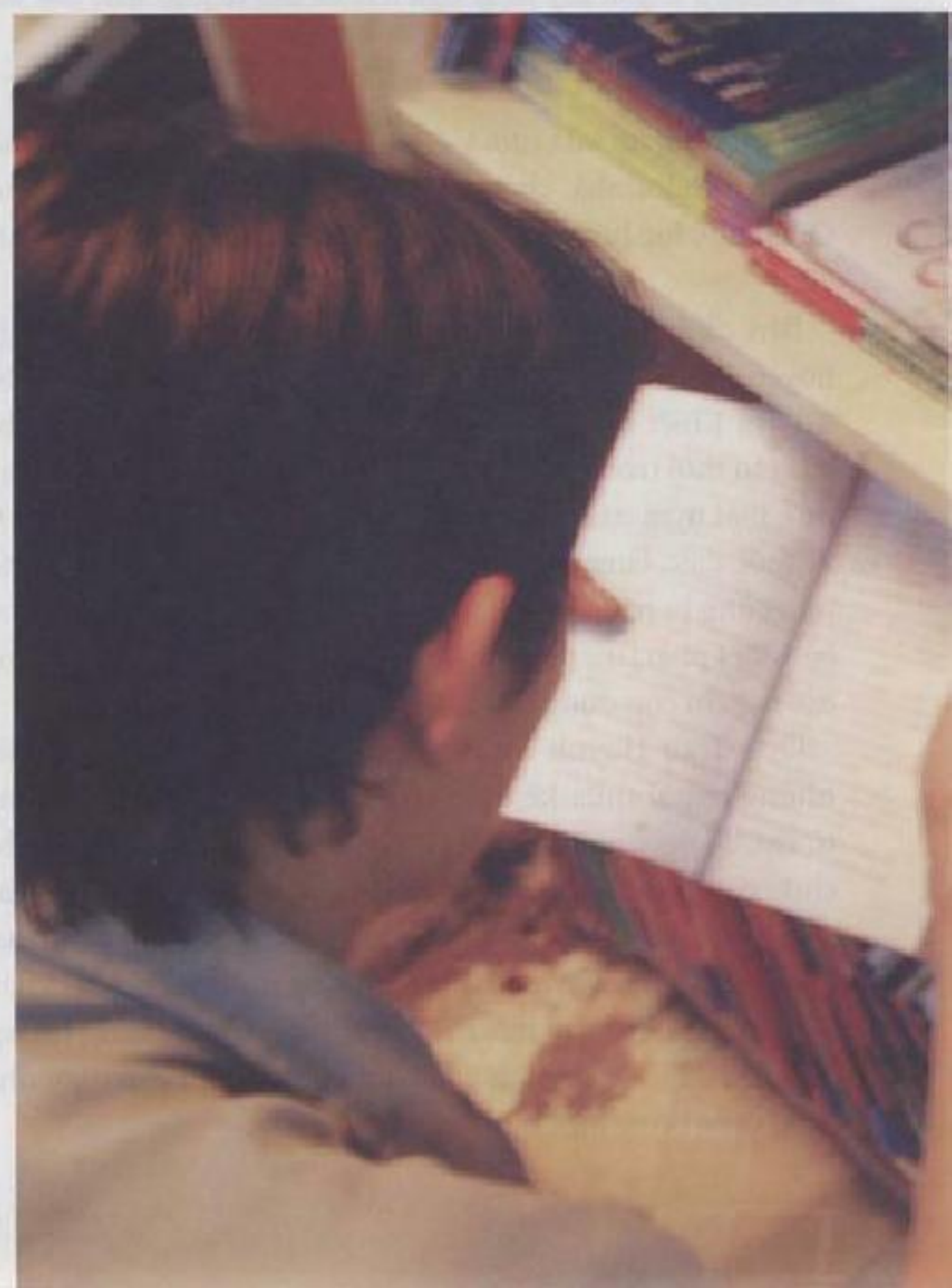
♦ Nghe nói ông vừa trình Thủ tướng Chính phủ để đưa ra những phương cách chống sách lậu? Những ý tưởng của ông về việc này thế nào?

Những ý tưởng chống sách lậu không phải từ riêng tôi hay First News, mà từ tất cả những nhà xuất bản (NXB) và những đơn vị xuất bản sách chân chính đang đối đầu với nạn in lậu nhiều năm nay. Trong đó điều chính nhất là đề nghị đổi tội danh in sách lậu thành làm - hàng - giả! Làm giả một chai nước suối mấy ngàn đồng là làm hàng giả, còn in hàng ngàn cuốn sách giả trị giá hàng trăm triệu đồng lại... mãi vẫn là vi phạm hành chính thì không hiểu vì sao một đề nghị chính đáng như vậy mà suốt nhiều năm không được thực hiện.

♦ Là người từng thành công với các loạt sách âm nhạc, rồi sách của các nhân vật quyền lực số một thế giới, ông vẫn thường đi khắp nơi để mua bản quyền sách. Ông mua bản quyền của dòng sách (tạm gọi) là đúc kết kinh nghiệm sống thế nào? Ông có câu chuyện nào đáng chia sẻ không?

Từ sách Hạt giống tâm hồn của chúng tôi được bạn đọc Việt Nam yêu thích khởi nguồn từ những câu chuyện tác phẩm tự lực nổi tiếng nhất thế giới có tác dụng truyền cảm hứng động viên tinh thần con người, vượt qua những hoàn cảnh khó khăn của cuộc sống nên đó là những cuốn sách “hot” nhất mà các công ty xuất bản và dân săn lùng bản quyền, vì đây là những cuốn sách luôn đứng đầu cách bảng xếp hạng bán chạy số 1 của Amazon.com hay thời báo New York Times nên rất cạnh tranh như bộ *Chicken Soup for The soul*, *Who Moved My Cheese*, *Quà tặng diệu kỳ*, *Phút nhìn lại mình*, *Bí mật của may mắn*, *Tin vào chính*

mình, *Ping*, *Vượt lên số phận*, *Thay thái độ - Đổi cuộc đời...* (trên 160 cuốn sách về tư duy cuộc sống nổi tiếng như vậy tạo nên tủ sách Hạt giống tâm hồn bên cạnh những cuốn do bạn đọc Việt Nam viết). Những cuốn sách này

tuy bình dị nhưng ý nghĩa nên những câu chuyện trong đó được bạn đọc xa gần yêu thích. Đặc biệt có một lá thư của một Việt kiều từng định cư lâu ở California, Mỹ là chị Linh Nguyễn, viết: "Tôi cũng có một tin vui muốn chia sẻ với First News. Khi vô tình được biết một người thanh niên Việt Nam còn rất trẻ phải vào tù tại California, tôi vào thăm và gởi cho anh ta 4 cuốn sách của First News, có tên: *Hạt giống tâm hồn*, *Cho một khởi đầu mới*, *Đừng bao giờ từ bỏ ước mơ* và *Điều diệu kỳ từ cách nhìn cuộc sống*. Mặc dù thời hạn trông tù của anh ta còn dài, nhưng anh ta có dịp đọc được những cuốn sách quý báu này, đã biến đổi tâm hồn của anh ta rất nhiều, đã mang lại nhiều hy vọng để anh ta có thể làm lại từ đầu. Đó là những lời chân thành của người thanh niên trẻ đã tâm sự với tôi".

♦ Một đồng nghiệp của tôi khi đi thực tế nhà sách đã khẳng định rằng, dòng sách này bị luột, xào và cả hăm rất nhiều, của các "nhà" với nhau, nhưng chỉ số ít, trong đó có First News là gương mẫu trong việc chọn đầu sách và mua bản quyền. Vì sao ông

lại lợi ngược dòng như vậy? Vì đấu tranh không khoan nhượng với sách lậu nên mới tuân thủ đúng Luật Bản quyền? Hay vì lý do gì?

Thật ra ai cũng muốn chọn con đường dễ để đi, nhưng có những điều khó trước dễ sau. Hiện First News đã và đang giao dịch với hơn 80 tập đoàn và NXB trên thế giới, luôn tìm kiếm những cuốn sách hay nhất mang về cho bạn đọc Việt Nam thì việc tuân thủ đúng luật chơi này hoàn toàn là tự giác và là niềm vui.

♦ Vậy theo ông trên thị trường hiện nay dòng sách nào có lời nhất?

Hiện nay bạn đọc Việt Nam cập nhật rất nhanh thông tin của văn hóa thế giới, rất nhiều cuốn sách về kinh nghiệm quản lý kinh doanh, văn học, tư duy sống, kinh nghiệm sống hay liên tục ra đời... Có những cuốn sách "nóng theo đợt" kiểu trào lưu, đến rồi đi. Nhưng có những cuốn sách luôn sống với thời gian, đó là những cuốn sách tư duy sống hay hoặc những cuốn thuộc loại kinh điển như *Quà tặng diệu kỳ*, *Bí mật của may mắn*, *Cách nghĩ để thành công*, *Đắc nhân tâm*,

7 thói quen để thành đạt... hay đơn giản là những sách về chăm sóc bà mẹ và em bé luôn được bạn đọc yêu thích nhiều năm liền.

♦ Người ta khoai xào nấu dòng sách này, về chuyên môn, có phải vì sự dễ dàng của nó, hay vì nó thích hợp cho việc tặng sách một cách hào nhoáng?

Vì không ai kiểm soát được sự xào nấu này, tôi nghĩ nếu không có sự tâm huyết thì đó chỉ lấp ghép rời rạc.

♦ Nếu đưa ra 3 lý do về sự gia tăng của dòng sách này, ông có thể nói gì?

- Thứ nhất là những vấn đề về nội tâm và tâm hồn con người dù không nói ra nhưng luôn là nhu cầu cần thiết nhất.

- Trong giai đoạn khủng hoảng kinh tế thì niềm tin và những giá trị tinh thần, những giá trị sống là điều con người ta nghĩ đến nhiều nhất.

- Khi xã hội càng phát triển, tất cả những thông tin của các phương tiện truyền thông đại chúng đều "nóng" về kinh tế, đầu tư, thành công... thì hệ quả của nó ở tinh thần là điều không tránh khỏi và cũng không ngoại trừ việc chạy theo phong trào.

♦ Ông là người làm sách kỹ, những người viết lời tựa cho những cuốn sách cũng được chọn lọc. Tôi biết có những cuốn sách ông chọn cả những nhà chính trị viết lời tựa. Nhưng First News cũng góp mặt trên thị trường khá nhiều đầu sách của dòng sách đúc kết kinh nghiệm sống. Cá nhân ông cảm nhận đam mê những đầu sách này, hay cũng vì kinh doanh?

Các bạn trong First News và tôi rất thích những cuốn sách hay về danh nhân, những cuốn sách độc đáo về tư duy cuộc sống, nghiền ngẫm những câu chuyện hay về Hạt giống tâm hồn. Nếu không tâm huyết và yêu thích nó mà chỉ vì kinh doanh thì không thể đi một chặng đường dài được.

♦ Trân trọng cảm ơn ông về cuộc đối thoại này. Chúc ông và First News luôn là những người đầu tiên đưa những thông tin mới đến bạn đọc.

Đinh Thu Hiền (thực hiện)

Tràn lan sách kỹ năng sống

Thanh Thanh

Thể loại sách cẩm nang đang rất thu hút bạn đọc, nhất là giới trẻ. Đọc để mục sách hay lời giới thiệu của cuốn sách, bất cứ ai cũng nhận thấy mình đang thiếu cái này cái kia và cần phải mua nó để học hỏi, trải nghiệm.

Ở các nhà sách lớn trên địa bàn TP.HCM, nhìn chung khu vực trưng bày sách học làm người, số lượng người dừng lại tìm đọc khá đông. Tại giá trưng bày sách học làm người của Nhà sách Bách Khoa, quận Gò Vấp, Hải Minh - sinh viên Trường Đại học Tôn Đức Thắng cho biết: "Thấy bạn bè tìm đọc cuốn "Thuyết phục - Nghệ thuật tác động đến thành công" của tác giả James Borg mới được Nhà xuất bản (NXB) Tổng hợp TP.HCM xuất bản nên tôi cũng tìm đọc xem sao nhưng giá đắt quá (129.000 đồng)". Theo Minh, cuốn sách rất cần thiết đối với mình, bởi việc thuyết phục một người khác đồng ý, tán thành với ý tưởng, dự án của mình là một điều rất khó nếu không có phương thức trình bày logic, không nắm bắt được tâm lý của người mình cần thuyết phục. Tuy nhiên, yếu tố thuyết phục chỉ là một trong nhiều yếu tố cần có để đi đến thành công.

Cầm trên tay cuốn sách đang được giới trẻ tìm đọc, chúng tôi

nhận thấy một mô típ chung cho loại sách này là việc trích dẫn những câu nói của những nhà nổi tiếng, thành công trong lĩnh vực thuyết phục hoặc kinh doanh như "Một cuốn cẩm nang không thể thiếu cho tất cả những ai muốn thuyết phục người khác" (*Antony, đồng sáng lập và biên tập chương trình Yes Minister của đài BBC*); "Một cuốn sách "tự học" hiếm có, thú vị mà chúng ta không thể bỏ qua. Cuốn sách này rất đáng được giới thiệu với mọi độc giả" (*Jilly Cooper*). Lướt qua cuốn "Thuyết phục - Nghệ thuật tác động đến thành công", chợt nhớ đến cuốn "Nghệ thuật đàm phán" của tác giả Maurice A. Bercoff của NXB Lao Động mà chúng tôi từng đọc thì dường như khái niệm "thuyết phục" với "đàm phán" tương đồng với nhau. Khác nhau ở cách đặt vấn đề và từng công việc cụ thể.

Bàn về vấn đề sách cẩm nang, sách học làm người đối với giới trẻ, TS Hồ Thế Hà, giảng viên Trường Đại học Khoa học Huế, cho rằng: tìm đọc và tham khảo những thể loại sách đó giúp cho giới trẻ nói chung và sinh viên nói riêng một vốn kiến thức nhất định về xã hội. Đa phần học sinh, sinh viên vui đầu vào những giáo trình khô cứng, nên không ít người yếu vốn kiến thức xã hội. Tuy nhiên, đọc để hiểu và đọc để biết hoặc để giải trí lại phụ thuộc vào chủ quan của từng người. Sự vận dụng kiến thức vào thực tiễn cuộc sống xã hội thông qua các loại sách trên là cần thiết nhưng hiện nay, một bộ phận tác giả, dịch giả và NXB chạy theo thị hiếu của bạn đọc nên có nhiều đầu sách kém chất lượng.

Có thể nói, thể loại sách cẩm nang, sách học làm người được bày bán tràn lan trên thị trường, từ người bán báo dạo đến các sạp báo. Một quản lý Nhà sách Nguyễn Văn Cừ, quận 5, TP.HCM cho biết, thể

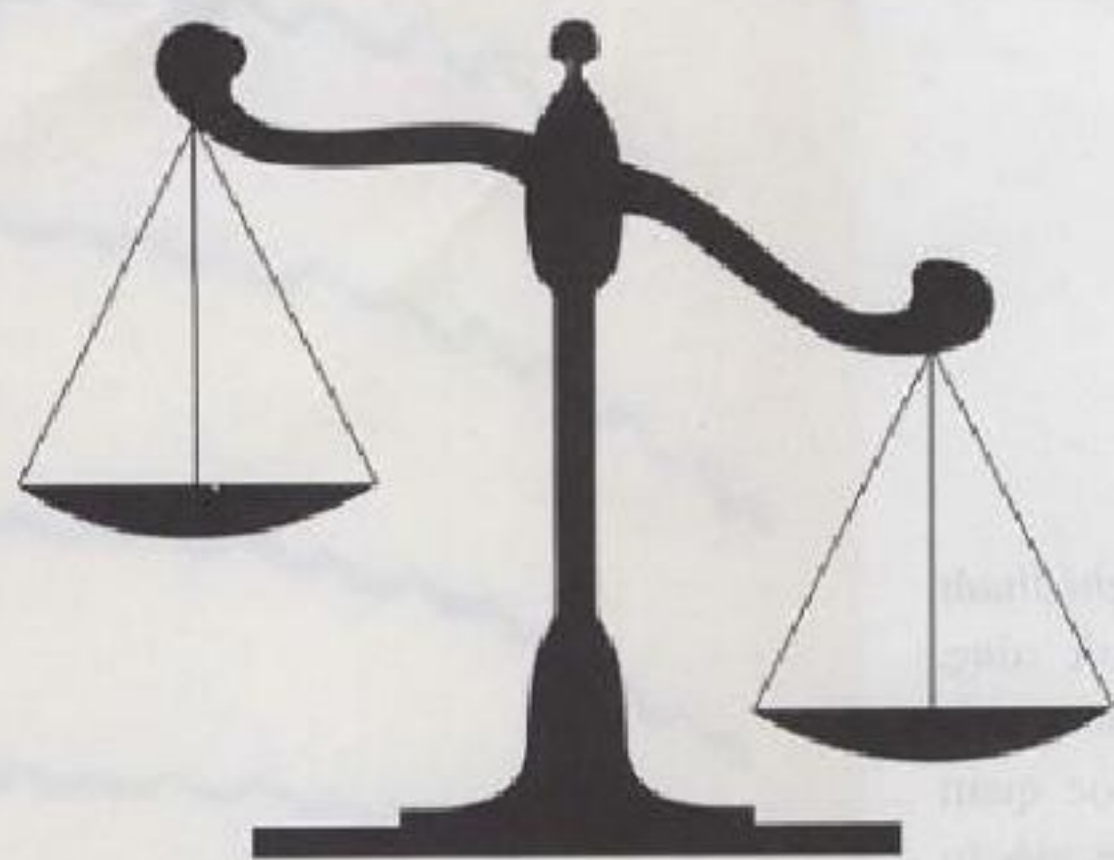
loại sách học làm người như: *Nghệ thuật sống, Nghệ thuật sống để thành công, Thuyết phục - Nghệ thuật tác động đến thành công...* đang được bạn đọc quan tâm, tìm đọc, bán chạy. Tuy nhiên, việc in lậu và phát hành chui thông qua hệ thống bán báo dạo, đại lý báo dạo ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng sách cũng như số lượng phát hành của nhà sách.

Ông Nguyễn Mạnh Hùng, trưởng phòng biên tập NXB Thanh Hóa cho biết, mỗi năm đang sách như *Nghệ thuật giao tiếp, đàm phán, đặc nhân tâm trong cuộc sống...* NXB Thanh Hóa cấp giấy phép xuất bản trên 10 đề mục và phần lớn là sách dịch của Trung Quốc.

Theo tìm hiểu của chúng tôi, đa phần các bạn trẻ tìm đọc đến thể loại sách cẩm nang do sự hấp dẫn của nhan đề, đề mục sách. Khi đọc kỹ từng mục, từng chương... của sách mới thì hầu hết đều cảm thấy "nhàn nhạt". Chị Hoàng Yến, (27 tuổi) ở phường 1, quận 4, TP.HCM buôn bán nhỏ cho biết: "Thì thoảng người bán sách dạo giới thiệu sách về tâm lý trong sinh hoạt vợ chồng, nghệ thuật bán hàng... nhìn vào những chương, mục của sách đã thấy hấp dẫn nhưng khi đọc xong, cảm thấy rất thiếu thực tế".

Chị Nguyễn Thị Túy Nga, chủ một hiệu sách trên đường Đồng Khởi, TP. Biên Hòa (Đồng Nai) tâm sự: thanh thiếu niên dạo này thích tìm đọc các loại sách dịch của nước ngoài sắc mùi bạo lực, tình cảm trai gái yêu đương và tâm sự bạn gái, chuyện thám kìn... nhiều lúc thấy phản cảm, không phù hợp nhưng làm kinh doanh, phải đáp ứng nhu cầu, thị hiếu của bạn đọc. Các loại sách được bày bán tại cửa hàng chị Nga đều có tên người dịch, tên NXB nhưng không có trong danh mục sách cấm và những cuốn sách bán không chạy thì được khấu hao, đổi lại. ■

● Doanh nghiệp chúng tôi muốn tuyển một số trẻ em tàn tật, không nơi nương tựa vào học nghề để làm việc. Xin hỏi quy định về dạy nghề trong doanh nghiệp? Quy định về hỗ trợ kinh phí, điều kiện học nghề và làm việc với đối tượng trên? (mylonghai@gmail.com)

Theo Nghị định Số 139/2006/NĐ-CP ngày 20/11/2006 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Giáo dục và Bộ luật Lao động về dạy nghề:

- Doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ (gọi chung là doanh nghiệp) và cơ sở giáo dục khác được tổ chức lớp dạy trình độ sơ cấp nghề; trường trung cấp chuyên nghiệp được tổ chức lớp dạy trình độ sơ cấp nghề, trình độ trung cấp nghề; cơ sở giáo dục đại học được tổ chức lớp dạy trình độ sơ cấp nghề, trình độ trung cấp nghề, trình độ cao đẳng nghề khi có đủ các điều kiện: có địa điểm dạy lý thuyết, dạy thực hành; trang thiết bị, vật liệu thực hành, thực tập phù hợp với nghề, quy mô và trình độ dạy nghề; đủ giáo viên bảo đảm tiêu chuẩn và trình độ chuẩn được đào tạo theo quy định tại khoản 2 Điều 70 và khoản 1 Điều 77 của Luật Giáo dục; phù hợp với nghề, quy mô và trình độ dạy nghề; có chương trình, giáo trình dạy nghề theo quy định.

- Doanh nghiệp tuyển người vào học nghề để làm việc tại doanh nghiệp theo thời hạn cam kết trong hợp đồng học nghề thì không phải đăng ký hoạt động dạy nghề, nhưng phải báo cáo kết quả dạy nghề với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội sở tại.

- Hợp đồng học nghề phải có các nội dung chủ yếu sau: tên nghề học, kỹ năng nghề đạt được; nơi học và nơi thực tập; thời gian hoàn thành khóa học; mức học phí và phương thức thanh toán học phí; cam kết của người học nghề về thời hạn làm việc cho doanh nghiệp; cam kết của doanh nghiệp về việc ký hợp đồng lao động sau khi học xong; trả công cho người học nghề trực tiếp hoặc tham gia làm ra sản phẩm cho doanh nghiệp trong thời gian học nghề; trách nhiệm bồi thường thiệt hại của mỗi bên khi vi phạm hợp đồng.

Thông tư Liên tịch số 68/2007/TTLT-BTC-BLĐTBXH ngày 20/6/2007 hướng dẫn quản lý kinh phí thực hiện Đề án "Chăm sóc trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn dựa vào cộng đồng giai đoạn 2005-2010" được phê duyệt bằng Quyết định số 65/2005/QĐ-TTg ngày 25/3/2005 của Thủ tướng Chính phủ,

quy định:

- Hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn học nghề, tìm việc làm:

a) Hỗ trợ học nghề: trẻ em đủ 13 tuổi trở lên là đối tượng của đề án này có đủ sức khỏe và có nhu cầu học nghề được cơ quan lao động - thương binh và xã hội giới thiệu đến các cơ sở dạy nghề để học nghề ngắn hạn, được hỗ trợ kinh phí học nghề một lần. Thời gian hỗ trợ theo số tháng thực tế đào tạo của từng nghề nhưng tổng thời gian đào tạo không quá 9 tháng, với mức tối thiểu như sau: hỗ trợ cơ sở dạy nghề có trẻ em thuộc đối tượng của đề án vào học nghề: 300.000 đồng/em/tháng. Hỗ trợ tiền ăn, ở, đi lại của trẻ em: 240.000 đồng/em/tháng.

b) Hỗ trợ một lần đối với đối tượng tự giải quyết việc làm sau học nghề phù hợp với pháp luật lao động: mức tối thiểu là 1.000.000 đồng/em.

- Đối tượng trợ giúp của đề án là trẻ em dưới 16 tuổi, bao gồm: trẻ em mồ côi không nơi nương tựa, trẻ em bị bỏ rơi (theo quy định tại khoản 1, Điều 4 Nghị định số 67/2007/NĐ-CP ngày 13/4/2007 của Chính phủ về chính sách trợ giúp các đối tượng bảo trợ xã hội và các văn bản hiện hành hướng dẫn thực hiện nghị định). Trẻ em tàn tật nặng bị khiếm khuyết một hay nhiều bộ phận cơ thể hoặc chức năng biểu hiện dưới những dạng tật khác nhau, làm suy giảm khả năng hoạt động, khiến cho sinh hoạt, học tập và lao động gặp nhiều khó khăn; trẻ em là nạn nhân của chất độc hóa học bị dị dạng, dị tật do hậu quả chất độc hóa học. Trẻ em nhiễm HIV/AIDS đã được cơ quan y tế có thẩm quyền kết luận bị nhiễm HIV/AIDS.

Mức hỗ trợ học nghề và giải quyết việc làm cụ thể do chủ tịch ủy ban nhân dân cấp tỉnh quyết định theo đề nghị của giám đốc sở lao động - thương binh và xã hội nhưng không được thấp hơn mức tối thiểu.

Doanh nghiệp lưu ý các quy định điều kiện lao động có hại và các công việc cấm sử dụng lao động chưa thành niên:

- Lao động thể lực quá sức (mức tiêu hao năng lượng lớn hơn 4kcal/phút, nhịp tim 120 phút); tư thế làm việc gò bó, thiếu dưỡng khí;

- Trực tiếp tiếp xúc với hóa chất có khả năng gây dị gen, gây ảnh hưởng xấu đến chuyển hóa tế bào, gây ung thư, gây tác hại sinh sản lâu dài (gây thiếu năng tinh hoàn, thiếu năng buồng trứng), gây bệnh nghề nghiệp và các tác hại khác;

- Tiếp xúc với các yếu tố gây bệnh truyền nhiễm; tiếp xúc với chất phóng xạ (kể cả các thiết bị phát tia phóng xạ); tiếp xúc với điện từ trường ở mức quá giới hạn cho phép;

- Trong môi trường có độ rung ồn ào cao hơn tiêu chuẩn cho phép; nhiệt độ không khí trong nhà xưởng trên 40°C về mùa hè và trên 35°C về mùa đông, hoặc chịu ảnh hưởng của bức xạ nhiệt cao;

- Nơi có áp suất không khí cao hơn hoặc thấp hơn khí quyển; trong lòng đất; nơi cheo leo nguy hiểm;

- Nơi làm việc không phù hợp với thần kinh, tâm lý người chưa thành niên; nơi gây ảnh hưởng xấu tới việc hình thành nhân cách.

Chắp cánh ước mơ học trò nghèo

Điểm khác biệt của học bổng "IT Prudence Scholarship" so với các chương trình khác là ngoài các tiêu chí về thành tích học tập, ứng viên phải trải qua sát hạch về Toán, Anh ngữ và phỏng vấn trực tiếp xoay quanh tiêu chí "hoài bão trong công việc, cuộc sống và ý chí theo đuổi mục tiêu nghề nghiệp".

Chiều 17/11/2009 tại Softech Đà Nẵng, đại diện Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Quỹ Prudence thuộc Tập đoàn Prudential cùng Trung tâm đào tạo lập trình viên Softech-Aptech Đà Nẵng đã tổ chức Lễ trao học bổng Công nghệ thông tin (CNTT) mang tên "IT Prudence Scholarship" cho 10 gương mặt tiêu biểu, quê quán ở Thanh Hóa, Đà Nẵng và Quảng Nam.

IT Prudence Scholarship 2009 sẽ trao tất cả 41 suất cho các điển hình về thành tích học tập và nghị lực lập nghiệp ở nhiều vùng miền trên cả nước. Lễ trao, ngoài Đà Nẵng, còn được tổ chức ở thủ đô Hà Nội, TP Huế và TP Vinh. Mỗi suất học bổng (trị giá 2.400 USD) được dành trọn cho một khóa đào tạo (kéo dài trong 2 năm) để trở thành LTV quốc tế Aptech.

Đây là chương trình học bổng đặc biệt dành cho những bạn trẻ đam mê CNTT, nuôi dưỡng ước mơ trở thành lập trình viên, song gia cảnh lại rất khó khăn, không có đủ điều kiện đi đến cùng lộ trình học tập, đặc biệt là tiếp cận các chương trình đào tạo chuyên nghiệp. Để được nhận, ngoài kết quả tốt nghiệp trung học phổ thông đạt loại khá, giỏi; có thành tích tốt trong hoạt động Đoàn, Đội, các ứng viên phải trải qua sát hạch về Toán, Anh ngữ và tham dự các buổi tiếp xúc, trao đổi, phỏng vấn trực tiếp. Hội đồng xét chọn cũng chấm điểm cho phần trả lời và thông tin của ứng viên về thái độ học tập và sinh hoạt xã hội, trong đó có hẳn tiêu chí "hoài bão trong công việc, cuộc sống và ý chí theo đuổi mục tiêu nghề nghiệp". Rất khó tìm thấy tính ưu đãi đại trà hoặc có lần yếu tố may mắn khi tìm đến chương trình này.

Không chỉ trao-nhận theo nghi thức một lễ trao HB. Thay mặt nhà tài trợ, ông Lê Anh Tuấn còn trao đổi thêm những kỹ năng mềm cùng Vũ Thị Hương Lan.

Phó tổng giám đốc Công ty cổ phần Công nghệ phần mềm Đà Nẵng, Phó Chủ tịch Hội đồng xét chọn (bảng Đà Nẵng), ông Lê Văn Duẩn "công khai" rạch ròi: "Để chọn ra 10 gương mặt tiêu biểu, hôm nay chính thức được nhận học bổng, trong tổng số 42 hồ sơ gửi về, chúng tôi tổ chức sát hạch nghiêm túc. Căn cứ kết quả duy nhất là điểm số đạt được, hội đồng chọn ra 18 ứng viên vào vòng II. Qua các cuộc trao đổi, phỏng vấn, chúng tôi mới "kết" danh sách cuối cùng 10 em. Đây chính là những "hạt gạo trên sàng".

Đại diện cho nhà tài trợ, ông Lê Anh Tuấn, Giám đốc Đối ngoại Prudential Việt Nam, khẳng định: "IT Prudence Scholarship sẽ làm tròn bốn phần của chiếc cầu nối giữa tri thức trẻ và công nghệ kỹ thuật hiện đại. Và chúng tôi cũng thấu hiểu: nếu làm tốt điều đó, chúng tôi đã đóng góp được một phần cho sự nghiệp chuẩn bị nguồn nhân lực bậc cao cho ngành CNTT Việt Nam".

Bài và ảnh
TRẦN NGỌC

Quỹ Prudence chính thức ra đời tại Việt Nam năm 2003, số tiền ban đầu tương đương 20 tỉ đồng. Đến cuối năm 2006, Tập đoàn Prudential, Anh quyết định bổ sung thêm hơn 22 tỉ đồng, bảo đảm cho các hoạt động từ 2007-2010. Trong 6 năm qua, Quỹ đã cùng các cơ quan hữu quan Việt Nam triển khai các chương trình "Tuyển chọn, đào tạo và phát triển vận động viên trẻ bộ môn Quần vợt; đào tạo "Tiếng Anh thương mại" và "Đàm phán thương mại quốc tế" dành cho cán bộ lãnh đạo". IT Prudence Scholarship được triển khai lần đầu năm 2008. 35 suất học bổng đã được tặng cho các chân dung điển hình, xuất sắc trong học tập, có gia cảnh khó khăn ở Hà Nội, Hải Phòng, Thanh Hóa.

Chiếu sáng ngõ xóm bằng công nghệ nano phát sáng

Trần trở trước vấn đề tiêu tốn điện năng, chất lượng ánh sáng thấp, tuổi thọ của các loại bóng đèn không cao, kỹ sư Phạm Tài, Giám đốc Công ty Quản lý vận hành Điện chiếu sáng Đà Nẵng, đã bắt tay vào nghiên cứu và chế tạo thành công bộ đèn LED ứng dụng công nghệ nano phát sáng.

Trần Ngọc

Để tài "Nghiên cứu, chế tạo và lắp đặt đèn chiếu sáng ngõ xóm áp dụng công nghệ nano phát sáng" của ông được công bố lần đầu tại một hội nghị chiếu sáng đô thị tổ chức tại TP.HCM tháng 11/2008. Hơn 100 nhà khoa học và quản lý chuyên ngành trong nước, quốc tế đã tham dự. Vào thời điểm đó tại Việt Nam, Phạm Tài là người đầu tiên đưa ra luận điểm ứng dụng công nghệ nano phát sáng vào vấn đề vừa tiết kiệm năng lượng (trong chiếu sáng - trang trí đô thị) mà vẫn đảm bảo cho bộ mặt của một đô thị hiện đại.

Cũng như những người đam mê nghiên cứu - cải tiến đến quên ăn, quên ngủ, từ bỏ cả những thói quen, sở thích của mình, kỹ sư Phạm Tài đã trải qua 4 lần thất bại. Nhẫn nại, kiên trì với đứa con tinh thần của mình, cuối cùng ông đã thành công. Tiếng vang của đề tài rồi cũng đến được với giới khoa học và các cấp quản lý. Từ đề nghị của Sở Khoa học - Công nghệ, Ủy ban nhân dân TP. Đà Nẵng đã quyết định đầu tư 150 triệu đồng giúp ông đi đến cùng với đề tài. Trong phiên họp chung khảo (tháng 11/2009), Liên hiệp các hội khoa học kỹ thuật TP. Đà Nẵng đã quyết định gửi đề tài này dự thi Giải thưởng khoa học sáng tạo toàn quốc 2009.

Công nghệ nano phát sáng thay đổi diện mạo từng ngõ xóm

Chiếu sáng ban đêm cần cho giao thông, trao đổi thương mại, sinh hoạt của người dân và du khách, đồng thời

góp phần phát triển sản xuất, kéo dài thời gian hoạt động của các loại hình dịch vụ và cả tổ chức, thương thức văn hóa nghệ thuật... Một đô thị đẹp, an bình, văn minh, hiện đại, phồn vinh, về đêm không thể thiếu ánh sáng. Thậm chí phải là hiệu ứng từ ánh sáng nghệ thuật đa sắc, đa tầng.

Nhưng nay, nếu chỉ đơn thuần là ánh sáng cho chiếu sáng thì đó là nguồn sáng từ loại đèn gì thì hiệu quả nhất, tiêu tốn ít điện năng thương phẩm và tuổi thọ đèn cao? Nhiều lần Phạm Tài đau đầu và xót ruột cho chi phí chiếu sáng, trang trí làm đẹp đô thị ở Đà Nẵng. Cho dù đây không phải là khoản chi xa xỉ, nhưng nếu tính bình quân, mỗi tháng, TP. Đà Nẵng phải tiêu tốn hết khoảng 1,3 tỉ đồng. Bài toán đặt ra cho ông nhiều thách thức. Đặc biệt, là người dân miền Trung, hơn ai hết, ông thấu hiểu những nỗi đau mà thiên tai gây ra cho những người chung quanh mình nặng nề đến mức nào. Nếu không tiết kiệm năng lượng, cứ phát triển ồ ạt mạng lưới thủy điện như vừa qua, rừng sẽ cạn kiệt, sản xuất lụi lại ngày một lớn hơn.

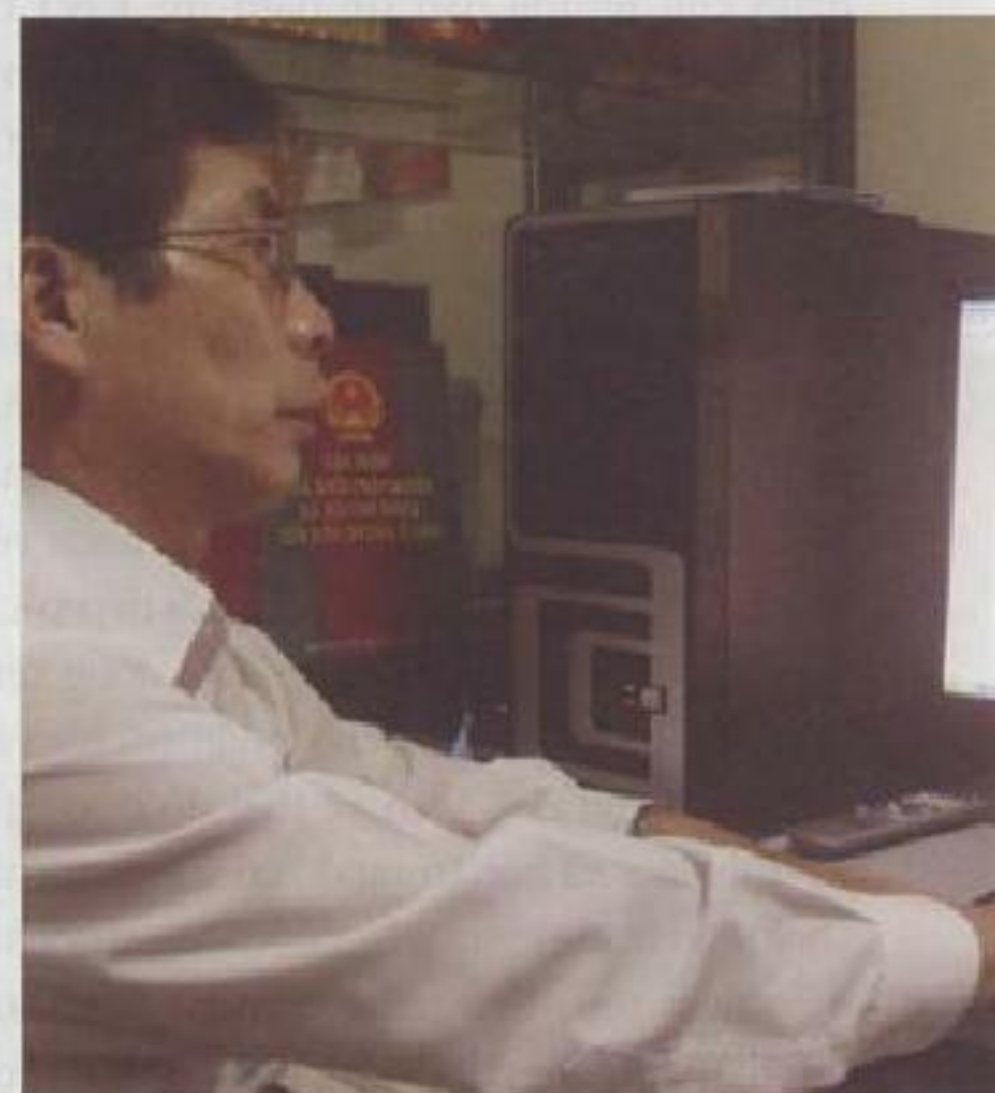
Ông bắt đầu bóc tách vấn đề từ sự khác biệt giữa với đèn chiếu sáng đường phố với ngõ xóm. Theo suy nghĩ của ông, trước mắt hãy giải quyết vấn đề năng lượng từ cái nhỏ, chuẩn bị cho những ứng dụng cao hơn, hiệu quả kinh tế nhiều hơn khi dùng nanoLED. Nhiều năm làm công tác quản lý - vận hành hệ thống chiếu sáng đô thị, ông rút ra được mấy vấn đề: đèn chiếu sáng ngõ xóm thường được lắp đặt ở độ cao treo đèn từ 3 đến 6m cho bề rộng lòng đường từ 2 đến 3,5m. Bộ đèn này chỉ

cần đủ đảm bảo thực hiện các chức năng hướng dẫn cho người, phương tiện qua lại và bảo vệ trị an. Do vậy không phải cần công suất lớn, quang thông cao như đèn chiếu sáng đường phố (phải thỏa mãn an toàn cho quan sát của mật độ giao thông lớn hơn, rộng hơn cùng nhiều chức năng khác...).

Nhưng vấn đề chẳng đơn giản là chỉ cần hạ công suất thấp sáng. Đèn chiếu sáng ngõ xóm có đặc tính riêng là phải nhạy cảm và đáp ứng sự đổi thay thất thường của điện áp. Bởi đa số lưới chiếu sáng ngõ xóm, hầu hết được lấy từ nhánh rẽ của chiếu sáng đường phố hoặc lấy từ trạm biến áp chung cho sinh hoạt. Tuyến chiếu sáng ngõ xóm lại thường quanh co, kéo dài nên điện áp cuối tuyến thường không đảm bảo cho đèn hoạt động, chất lượng ánh sáng kém, tuổi thọ của đèn cũng giảm theo.

Như vậy, người thiết kế phải tính toán đến tổn thất điện áp cuối đường dây, không vượt quá mức cho phép và nhà chế tạo cần nghiên cứu cải tiến để thích nghi với điều kiện này. Đó là cho ra những mẫu đèn chiếu sáng gọn, tuổi thọ của đèn cao, đảm bảo chất lượng nguồn ánh sáng theo các tiêu chuẩn chiếu sáng nhân tạo. Nhưng quan trọng hơn, "đừng quên" phải ít tổn điện năng.

Tiếp cận với những tài liệu công nghệ mới, ông phát hiện sự kết hợp giữa công nghệ nano và công nghệ phát sáng sẽ tạo ra công nghệ nano phát sáng. Đó là

■ Kỹ sư Phạm Tài

công nghệ được cấu tạo trên những cấu trúc dưới dạng nanomet (còn gọi là chấm lượng tử), chuyển đổi điện năng ra ánh sáng với hiệu suất cao hơn các kết cấu khác. Từ cuối năm 2007, các nhà khoa học Trường Đại học Glasgow (Scotland) đã tìm ra giải pháp mới nâng cao hiệu quả của LED, chế tạo NanoLED đạt hiệu quả năng lượng 135lm/w ở dòng điện 20mA. Công ty OSRAM (Cộng hòa Liên bang Đức) đã chế tạo được LED hiệu suất 100lm/w ở dòng điện 350mA, thậm chí đến 160lm/w ở dòng điện 350mA (trong phòng thí nghiệm); tuổi thọ đèn 50.000 giờ.

Cùng các cộng sự kiên trì nghiên cứu, kỹ sư Phạm Tài đã thiết kế, chế tạo thành công bộ đèn NanoLED chiếu sáng ngõ xóm. Cũng chính kỹ sư Phạm Tài là người đã đưa ra quyết định chọn số lượng LED lắp ráp cho một bộ đèn là 24LED. Mỗi LED có công suất 1w cho lượng quang thông là 90lm/w và tổng số lượng quang thông do bộ đèn này phát ra đạt 2160w. PGS.TS Đoàn Quang Vinh, Chủ nhiệm Khoa Điện, Trường ĐH Bách khoa Đà Nẵng và PGS.TS Lê Kim Hùng, Trưởng ban Quản lý khoa học và Đào tạo sau ĐH (ĐH Đà Nẵng) đã độc lập tiến hành đo đạc, kiểm nghiệm thực tế. Kết quả cho thấy: được lắp đặt ở độ cao (tối đa) 5,5m, độ rọi đèn đến dưới chân trụ đo được 15lux, cách chân trụ 5m đo được 4lux và cách chân trụ 12m đo được 1,8lux. Quy chiếu với tiêu chuẩn chiếu sáng nhân tạo

(Tiêu chuẩn Xây dựng Việt Nam 259:2001 do Bộ Xây dựng ban hành) cho đường phố, quảng trường, bộ đèn nanoLED của kỹ sư Phạm Tài được đánh giá cao về tính năng, đạt yêu cầu. Quả là một thành công ngoài mong đợi. Đến thời điểm này, 55 bộ đèn LED, công suất 24w đã được lắp đặt - vận hành thí điểm tại 12 ngõ xóm Đà Nẵng.

Bài toán tiêu hao điện năng đã được giải

Nếu so sánh với các loại đèn đã sử

PHÂN TÍCH HIỆU QUẢ KINH TẾ GIỮA ĐÈN COMPACT, ĐÈN MERCURY VỚI ĐÈN NANO LED 24W

Hạng mục	Compact 40W	Mercury 80W	Led 24W
Quang thông (LM)	2.100	3.700	2.160
Điện tiêu thụ (WH)	40	80	24
Tuổi thọ (giờ)	6.000	2.500	50.000
Số lượng bóng dùng trong 50.000 giờ	8,33	20,00	1
Giá bóng đèn	1.247.800 (580.000đ/bộ; 5.400đ/1bóng)	1.530.000 (580.000đ/bộ; 5.000đ/1bóng)	1.800.000
Tổng điện năng tiêu thụ (KWH)	2.000	4.000	1.200
Tổng chi phí điện (đ) 1.100/KWH	2.200.000	4.402.000	1.320.000
Tiền chi phí bảo trì (8 lần thay bóng)	295.960	719.320	49.000
Tổng chi phí (đ)	3.743.760	6.651.320	3.169.000
Tổng tiết kiệm (đ)	574.760	3.481.720	
% tiết kiệm	15,35%	52,35%	

dụng trước đây (phổ biến là Mercury 80w, Mercury 125w...), thì khi cần một lượng quang thông phát ra, đơn cử là mức 2100 lumen, đối với nanoLED, chúng ta chỉ cần sử dụng tối đa 24w. Trong khi đó, với huỳnh quang compact, phải dùng đến 40w (nanoLED như vậy đã tiết kiệm được 40% công suất tiêu thụ). Còn nếu là đèn Mercury thì phải dùng đến 80w. Trong trường hợp này, nanoLED 24w đã tiết kiệm đến 70% công suất tiêu thụ.

Cũng có ý kiến chưa hài lòng khi giá thành lắp ráp (thành phẩm) ban đầu còn cao. Song kỹ sư Phạm Tài nhỏ nhẹ đề nghị: hãy tính toán một cách tổng thể và quan tâm hơn đến lĩnh vực năng lượng quốc gia. Như vậy sẽ không còn so đo thiệt hơn. NanoLED với số lần thay thế linh kiện rất ít, thuận tiện, nên chi phí nhân công và vật tư cho công việc này cũng rất thấp. Hãy tính thêm cả yếu tố tuổi thọ (LED cao hơn các loại đèn khác đã lắp trước đây rất nhiều)... Giải pháp NanoLED cuối cùng vẫn chứng minh tính ưu việt trong hiệu quả kinh tế khi dùng cho chiếu sáng ngõ xóm.

Đà Nẵng - thành phố lớn ở miền Trung này hiện có tới 883 ngõ xóm đã được lắp đặt, vận hành 5.773 bộ đèn đèn chiếu sáng có công suất tiêu thụ từ 50w đến

125w/bộ. Theo tìm hiểu của kỹ sư Phạm Tài, đối với 2 đô thị đặc biệt như thủ đô Hà Nội và TP.HCM, số lượng đèn chiếu sáng cần cho ngõ xóm phải gấp 2 đến 3 lần so với Đà Nẵng. Vậy hãy thử làm bài toán cho 5 thành phố lớn, 743 đô thị của Việt Nam, trong đó có 82 đô thị từ loại 2 đến loại 4. Một lượng điện năng khổng lồ sẽ phải được huy động để phục vụ chiếu sáng ngõ xóm (chưa tính đường phố, đại lộ, xa lộ). "Tôi bắt đầu đề tài này ở không gian là ngõ xóm nhưng thậm chí hoài mong, trong tương lai, nếu LED nano được nghiên cứu và áp dụng cho chiếu sáng đường phố thì hiệu quả về mặt tiết kiệm năng lượng nhất định sẽ càng rõ rệt hơn" - kỹ sư Phạm Tài nói.

Giải pháp chế tạo đèn chiếu sáng ngõ xóm áp dụng công nghệ nano phát sáng của kỹ sư Phạm Tài, chính vì vậy, được các chuyên gia trong ngành đánh giá là một đề tài nghiên cứu ứng dụng có tính đột phá trong lĩnh vực chiếu sáng đô thị, vừa có ý nghĩa về mặt kỹ thuật - kinh tế vừa thân thiện với môi trường. Trong tương lai không xa, công trình của kỹ sư Phạm Tài sẽ là lựa chọn tối ưu nhất để dần thay thế cho 5.773 bộ đèn đã lắp đặt, vận hành ở các ngõ xóm Đà Nẵng. ■

Sự thật về chất tạo ngọt

Chất tạo ngọt từng bị nghi ngờ là thủ phạm gây ung thư, làm hỏng răng và gây tiêu chảy. Tuy vậy không chỉ bệnh nhân tiểu đường mà cả những người chăm chút cho vóc dáng của mình hàng ngày vẫn dùng chất tạo ngọt. Vậy thực ra chất tạo ngọt có nguy hiểm không?

Phan Trọng Hùng

Một nghiên cứu từ thập niên 1960 cho thấy chất tạo ngọt gây ung thư bàng quang. Năm 1988, các nhà khoa học thông báo chất tạo ngọt gây đối nhanh và làm người dùng chúng nhanh chóng tăng cân. Chất tạo ngọt cũng được trộn vào thức ăn gia súc để vật nuôi tăng trọng nhanh. Các chất tạo ngọt trên thị trường như aspartam, saccharin, acesulfam, cyclamat và neohesperidin hoàn toàn được sản xuất nhân tạo. Một số nhà khoa học cho rằng, chúng gây tác hại lớn cho sức khỏe con người, nhưng cũng có người lại cho rằng chúng không mấy nguy hiểm. Vậy nhận định nào là đúng?

Đường hóa học có thể kích hoạt ung thư?

Nhận định này đã tồn tại rất lâu và đến nay vẫn chưa bị phản bác. Giáo sư (GS) Roman Jowanowitsch (Viện Nghiên cứu ung thư Đức) cho biết, hiện nay giới khoa học vẫn tranh cãi về chủ đề này.

Nguyên nhân gây tranh cãi là phương pháp tiến hành một thí nghiệm trên chuột hồi thập niên 1960. Người ta đã cho chuột ăn mỗi ngày một lượng chất tạo ngọt tương đương với 20kg đường hoặc 4.000 viên chất tạo ngọt - lớn hơn rất nhiều lượng chất tạo ngọt một người bình thường có thể ăn được. Trong thí nghiệm đó, các nhà khoa học nhận thấy chuột bị ung thư bàng quang. Có thể nguyên nhân là phản ứng giữa saccharin và globulin (một loại protein).

Trong một thời gian dài, aspartam cũng bị nghi là có hại vì cơ thể hấp thụ chất này một cách không bình thường và làm xuất hiện một lượng nhỏ methanol. Một lượng lớn loại cồn này có thể gây ung thư. Tuy nhiên nó không bao giờ tồn tại trong chất tạo ngọt với một khối lượng lớn để có thể tác động xấu lên quá trình trao đổi chất của cơ thể. Một nghiên cứu năm 2006 của Cơ quan An toàn thực phẩm châu Âu cho thấy với khối lượng mà mỗi người ăn vào thông thường thì aspartam không gây hại. Kết luận này

cũng đúng đối với hai loại chất tạo ngọt thông thường khác là cyclamat và saccharin.

Đường nhân tạo làm hỏng men răng?

Nhận thức sai lệch này khá phổ biến, nhưng không có cơ sở khoa học. Trong miệng người, các vi khuẩn không thể chuyển hóa chất tạo ngọt

thành axit được và như vậy không gây ra axit để tấn công men răng. Đường thì ngược lại. Tại khoang miệng, các hydrocarbon trong đường lên men, làm tăng độ chua và làm hại men răng. Tuy các chất tạo ngọt có độ ngọt cao hơn nhiều so với đường, nhưng lại không có hydrocarbon và như vậy không thể làm hại răng.

GS Sebastian Ziller (Hiệp hội Bác sĩ Đức) nhận định: "Chỉ trong những trường hợp hãn hữu, các sản phẩm có chất tạo ngọt mới có thể làm hại men răng". Nếu một sản phẩm bên cạnh chất tạo ngọt còn có chất thay đường thì vi khuẩn trong miệng có thể chuyển hóa hydrocarbon trong chất đó thành axit có hại cho men răng. Chất thay đường có vị như đường, có khối lượng riêng tương tự và có độ ngọt như đường. Tuy nhiên chất thay đường cung cấp ít calo hơn đường bình thường và không làm tăng quá cao ngưỡng insulin.

Chất tạo ngọt gây tiêu chảy

Chất tạo ngọt bị nghi là gây

Một số chất tạo ngọt chính được cấp phép lưu hành tại nhiều nước và khu vực

- **Saccharin.** Ngọt hơn đường từ 400-500 lần và thường được trộn với cyclamat, một chất tạo ngọt khác, theo tỉ lệ 1:10. Hỗn hợp này làm tăng độ ngọt của saccharin và tạo vị ngọt tối ưu. Saccharin không cung cấp calo.
- **Sucralose.** Ngọt hơn đường 600 lần. Cơ thể người không hấp thụ sucralose. Sucralose được trộn với một số chất tạo ngọt khác và dùng nhiều trong thực phẩm, vì tính chất ổn định của nó.
- **Cyclamat.** Ngọt hơn đường 35 lần và là chất tạo ngọt có độ ngọt thấp nhất. Tuy nhiên cyclamat được ưa chuộng vì có vị rất ngon, nhất là khi được trộn với saccharin. Chỉ ít người có một số loài vi khuẩn trong ruột hấp thụ được cyclamat. Tuy nhiên quá trình đó không ảnh hưởng tới sức khỏe. Cyclamat không tạo ra calo.
- **Aspartam.** Ngọt hơn đường 200 lần, chịu nhiệt kém, vì vậy ít được dùng trong thực phẩm nấu và nướng. Aspartam được pha chế từ hai axit amin là asparagin và phenylalanin, vì thế được cơ thể hấp thụ và giải phóng năng lượng. Tuy nhiên lượng calo là không đáng kể, vì lượng aspartam được

tiêu chảy mạnh. Tuy nhiên nhận định đó là một nhầm lẫn. Trong nhiều loại thực phẩm, chất tạo ngọt được trộn với chất thay đường. Chất thay đường được dùng thay cho đường thông thường trong bánh kẹo và thành phần của nó gồm các hydrocarbon có thể tiêu hóa được. Khác với các chất tạo ngọt như saccharin hoặc aspartam, các nhà sản xuất bánh kẹo cần một lượng chất thay đường lớn hơn khi trộn vào sản phẩm. Ai ăn một lượng lớn chất thay đường sẽ làm "bội thực" ruột già. Khi đó ruột không hấp thụ được chất thay đường nữa, chúng sẽ ở lại trong ruột, hấp thụ nước, hóa lỏng phân và gây ra tiêu chảy. Nhưng chỉ mình chất tạo ngọt thôi không thể gây ra tiêu chảy.

Chất tạo ngọt gây nhanh đói

Các nhà khoa học vẫn còn tranh luận về nhận định này. Một nghiên cứu năm 1988 lần đầu tiên đưa ra mối quan hệ giữa chất tạo ngọt và tình trạng nhanh đói. Những

người tham gia thử nghiệm nói là sau bữa ăn có chất tạo ngọt họ nhanh đói trở lại. Các nhà khoa học lý giải rằng phản xạ của cơ thể đối với vị ngọt là tiết thêm insulin. Nhưng các chất tạo ngọt lại không có hydrocarbon để cung cấp cho insulin, nên đường huyết bị hạ và tình trạng nhanh đói xuất hiện.

Susan Swithers và Terry Davidson (ĐH Purdue ở Indiana, Mỹ) đã phát hiện ra rằng chuột thích ăn sữa chua có saccharin hơn là có đường. Họ kết luận chất tạo ngọt gây đói nhanh hơn vì chuột khi ăn chất tạo ngọt bị hạ đường huyết. Tuy nhiên nhiều nhà khoa học nghi ngờ là kết quả nghiên cứu đó có thể áp dụng lên con người. GS Udo Pollmer (Viện Khoa học thực phẩm và dinh dưỡng châu Âu) lại tin rằng, chất tạo ngọt gây đói nhanh. Theo ông, chất tạo ngọt được trộn vào thức ăn vô béo có tác dụng làm cho lợn choai ăn vượt mức ngay cả khi chúng không đói thực sự.

(Tổng hợp)

trộn trong sản phẩm rất ít. Ngoài ra khi cơ thể chuyển hóa aspartam, một lượng cồn methanol sẽ được giải phóng - điều thường xảy ra trong nhiều quá trình lên men trong cơ thể. Phenylalanin cũng có trong nhiều thực phẩm tự nhiên như trứng, sữa... Một tỉ lệ rất nhỏ người bẩm sinh không phân hủy được phenylalanin, vì thế họ phải tránh dùng các thực phẩm có axit amin này.

● **Acesulfam.** Ngọt hơn đường 200 lần và thường được dùng trong hỗn hợp với một số chất tạo ngọt khác. Acesulfam không cung cấp calo, có khả năng chịu nhiệt cao và rất ổn định.

● **Neohesperidin DC.** Neohesperidin DC được điều chế từ một loại quả chanh, ngọt hơn đường 1.800 lần và chủ yếu được dùng trong hỗn hợp với các chất tạo ngọt khác. Neohesperidin DC có khả năng kìm hãm tác dụng của các chất gây đắng, vì thế hay được dùng trong dược phẩm. Khi được trộn với các chất tạo ngọt khác, neohesperidin DC có vị rất ngon.

● **Thaumatococin.** Là chất tạo ngọt được biết đến sớm nhất (từ năm 1855). Thaumatococin là một protein tự nhiên có trị số năng lượng 4 kilocalo/g. Vì nó ngọt hơn đường từ 2.000-3.000 lần nên người ta chỉ dùng một lượng rất nhỏ. Khi trộn với một số chất tạo ngọt khác, thaumatococin có vị rất ngon.

Đề Gi có gì lạ?

● Phải chăng ở tỉnh Bình Định, đầm Đạm Thủy còn mang các tên khác là vịnh Nước Ngọt và vũng Đề Gi? Kính nhờ Zaza cung cấp những thông tin cần thiết liên quan của và cảng Đề Gi. (Bùi Thị Tường Vân - Cẩm Giàng, Hải Dương; hopvn2005@gmail.com)

■ Cảng Đề Gi. Ảnh: Phanxipang

Tỉnh Bình Định có đầm Đạm Thủy hao hao hình chữ nhật, chiều dài 7km, chiều rộng 3km, nhận nước sông La Tinh cùng một số sông nhỏ, rồi thông ra biển Đông qua cửa Đề Gi. Đầm Đạm Thủy tức đầm / vịnh Nước Ngọt, xuất phát từ sự tích Nguyễn Ánh đào giếng Bện lấy nước uống nơi chân Hòn Lang ở đây. Thực tế, đầm này chứa nước lợ đạt độ mặn tương đương nước biển. Quách Tấn viết trong sách *Nước non Bình Định* (NXB Thanh Niên tái bản, Hà Nội, 1999): "Gọi là đầm Nước Ngọt nhưng nước đầm không được như lời. Bằng chứng cụ thể là ở quanh đầm, có 7 thôn lấy nước đầm làm muối, kể từ Nam ra Bắc là Thạch An, Đức Phổ, An Mỹ, An Xuyên, An Hoan, An Lạc và Xuân Cảnh".

Là cứ điểm quân sự trọng yếu trong hệ thống phòng thủ ven biển của phong trào Tây Sơn, nên đầm Đạm Thủy được Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định công nhận di tích lịch sử vào ngày 30/9/1996. Dân chúng còn gọi đầm Đạm Thủy là vũng Đề Gi.

Cửa Đề Gi được tạo nên bởi 2 núi vũng chãi là núi Lạc Phụng của huyện Phù Mỹ và núi Bó Chính tức núi Bà của huyện Phù Cát, lại thêm núi Lâm án ngữ như tấm bình phong chắn gió thổi từ phương Bắc về, nên cảng Đề Gi trở thành nơi neo đậu rất an toàn cho tàu bè. Với cầu tàu nhỏ dài 100m, cảng hiện tại đủ khả năng tiếp nhận tàu có trọng tải 300 tấn.

Nằm cuối tỉnh lộ 633, cảng Đề Gi thuộc thôn An Quang, xã Cát Khánh, huyện Phù Cát. Ở đây có lăng Ông Nam Hải, hàng năm diễn ra lễ hội cầu ngư truyền thống vào tháng 10 tháng tư âm lịch. Khu vực này còn chế biến đặc sản gỏi cá và chả cá nổi tiếng như dân ca truyền tụng:

Ai về qua cửa Đề Gi / Nhớ mùi chả cá, chân đi không đành.

ZAZA thực hiện - bptrithuc@yahoo.com.vn

■ Gordon Gee

Văn Hòa

Time đánh giá Gordon Gee là: “Người dám đương đầu với các khó khăn mà ngành giáo dục đại học Mỹ đang gặp phải vào thời kỳ khủng hoảng kinh tế, tài chính toàn cầu và đã đưa Viện Đại học Ohio vượt qua giai đoạn khó khăn để trở thành một trong những cơ sở giáo dục đại học thu được số tiền tài trợ cao hàng thứ hai tại Mỹ, có tỉ lệ sinh viên tốt nghiệp cao nhất và trở thành đầu tàu kéo nền kinh tế bang Ohio phát triển...”. Còn tạp chí *The Chronicle of Higher Education* đánh giá: “Đây là một siêu hiệu trưởng không chỉ xuất sắc mà còn rất thành công, người biết lắng nghe các chỉ trích không chỉ của các giảng viên mà cả từ sinh viên và người dân Ohio chỉ với mục đích là làm tốt nhiệm vụ của mình”.

Elwood Gordon Gee sinh ngày 2/2/1944 tại thành phố Vernol, bang Utah, tốt nghiệp Khoa Nghệ thuật và lịch sử của Đại học Utah vào năm 1968, bảo vệ thành công luận án tiến sĩ ngành luật và giáo dục tại Đại học Columbia vào các năm 1971 và 1972, sau đó làm việc tại Tòa án Tối cao một năm. Năm 1974, ông thôi làm công tác toà án và chuyển sang giảng dạy và quản lý giáo dục, hai nhiệm vụ

Gordon Gee: SIÊU HIỆU TRƯỞNG

Tại bang Ohio, Mỹ, người dân ngưỡng mộ không chỉ Willam Howard Taft, công dân Ohio đầu tiên trở thành tổng thống thứ 27 của Mỹ (nhiệm kỳ 1909-1913), mà còn ngưỡng mộ cả Gordon Gee, đương nhiệm hiệu trưởng Viện Đại học Ohio (OSU). Gordon Gee vừa được tạp chí *Time* và tạp chí uy tín của ngành giáo dục Mỹ *The Chronicle of Higher Education* bầu là hiệu trưởng đại học xuất sắc nhất nước Mỹ năm 2009.

■ Trường Đại học Ohio (OSU)

deo đuổi cuộc đời ông cho đến tận ngày nay. Bắt đầu từ chức chủ nhiệm Khoa Văn của Đại học Brigham Young ở thành phố Provo, bang Utah, đến năm 1979, ông được mời làm chủ nhiệm Khoa Luật của

Đại học Tây Virginia; đến năm 1981, được bổ nhiệm làm hiệu trưởng của đại học này, trở thành hiệu trưởng đại học trẻ nhất nước Mỹ khi mới 37 tuổi.

Sau 6 năm thành công trên cương vị

Người nhập cư - động lực

hiệu trưởng trẻ nhất trong lịch sử thành lập Đại học Tây Virginia, ông được mời làm hiệu trưởng Viện Đại học Ohio vào năm 1990. Năm 1997, sau khi bất đồng ý kiến với ngành giáo dục và chính quyền bang Ohio, ông thôi làm hiệu trưởng Đại học Ohio và liền được mời làm hiệu trưởng Đại học Brown, bang Rhode Island. Nhưng chỉ sau hai năm điều hành Đại học Brown theo mô hình công ty, ông gặp phải chỉ trích dữ dội của cả giảng viên lẫn sinh viên đến nỗi phải từ chức và liền được mời làm hiệu trưởng Đại học Vanderbilt ở bang Tennessee. Tại đây, ông

được nhận mức lương hàng năm là 1,3 triệu USD, mức thu nhập ngang lương bộ trưởng và là hiệu trưởng đại học được trả lương cao nhất nước Mỹ.

Năng lực điều hành đáng kinh ngạc của Gordon Gee đã đưa Đại học Vanderbilt từ một cơ sở giáo dục đại học hạng trung trở thành một trong những trường đại học nổi tiếng không chỉ ở Mỹ và cả trên thế giới với tỉ lệ 70% sinh viên tốt nghiệp được xếp vào hạng A của ngành giáo dục đại học Mỹ. Đây là lý do khiến Đại học Vanderbilt nhận được nhiều tài trợ từ chính quyền bang và các doanh nghiệp, cá nhân và đến năm 2007 đạt mức 1,25 tỉ USD, về sớm hơn mục tiêu

đề ra trước hai năm.

Năng lực điều hành của Gordon Gee lại thu hút sự quan tâm của Hội đồng quản trị Đại học Ohio và chính quyền bang khi trường này suốt nhiều năm liền không

được xếp vào danh sách 40 trường đại học tốt nhất nước Mỹ. Đây chính là lý do khiến Gordon Gee được mời làm hiệu trưởng Đại học Ohio vào tháng 7/2007 cho dù thu nhập mới của ông thấp hơn nhiều so với khi còn làm hiệu trưởng Đại học Vanderbilt. Thế nhưng, theo Gordon Gee, khi quay lại làm việc tại Đại học Ohio, ông muốn thử thách năng lực của mình, bởi vì trong một thế giới mà chất xám luôn vượt qua sức mạnh cơ bắp thì tương lai của nhân loại phụ thuộc vào năng lực sáng tạo của giáo dục đại học. Đây cũng là lý do khiến ông đưa Viện Đại học Ohio thành một trung tâm nghiên cứu giáo dục lớn nhất nước Mỹ và là chất xúc tác giúp bang Ohio vượt qua thời kỳ khủng hoảng, phát triển với tốc độ cao, điều mà ngay cả Drew Gilpin Faust, hiệu trưởng Đại học Harvard cũng phải bất ngờ.

Theo Gordon Gee, thực ra, lâu nay các đại học luôn cạnh tranh với nhau để thu hút sinh viên, tiền tài trợ của chính quyền và khu vực tư nhân. Ngân sách của các trường đại học ở Mỹ là rất lớn, nhưng chi phí rất nhiều, đặc biệt là tiền lương và bảo hiểm. Để đủ chi phí, các trường đại học tăng học phí rất nhanh; tuy nhiên mức học phí hiện nay cao đến nỗi việc tiếp tục tăng học phí sẽ gặp nhiều khó khăn. Thêm vào đó, ngân sách giáo dục của các bang đều tăng rất chậm, thậm chí có khi còn bị cắt giảm. Mặt khác, các trường phải tăng lương hàng năm cho giảng viên đủ để có thể cạnh tranh được với các trường đại học khác trong việc thu hút tài năng. Trong bối cảnh đó, làm hiệu trưởng đại học ở Mỹ không phải là một việc dễ và thành công hay thất bại của hiệu trưởng rất dễ bộc lộ. Hiệu trưởng thường đóng vai trò rất quan trọng trong việc thay đổi những cái đã lỗi thời và tìm khả năng mới để phát triển. Vì thế, mỗi khi cần tìm một hiệu trưởng mới, các trường đại học thường hay săn tìm người ngoài trường, vì họ cho rằng những hiệu trưởng đến từ bên ngoài sẽ mang lại ý tưởng đổi mới hơn.

Là người lãnh đạo cao nhất trong

trường nhưng nếu hiệu trưởng hoàn toàn theo nguyên tắc quản trị chung thì nhiều khi công việc sẽ trì trệ, bởi vì phần lớn thời gian sẽ dùng vào việc họp hành, thảo luận, tranh luận triền miên và cuối cùng vẫn khó có thể đi đến thống nhất ý kiến trong một cộng đồng bao gồm nhiều thành phần với những mục tiêu khác nhau. Còn nếu nghiêng hẳn sang mô hình công ty thì sớm hay muộn sẽ bị các giảng viên tẩy chay, không hợp tác. Không những họ sẽ không hợp tác để thực hiện những chính sách do trường đề ra, mà còn công khai công kích ban lãnh đạo trường và làm trường mất uy tín, dẫn đến hiệu trưởng không còn khả năng điều hành công việc nữa và sẽ phải từ chức (tình nguyện hay bắt buộc), sự việc mà Gordon Gee đã gặp phải khi làm hiệu trưởng Đại học Brown vào năm 1998.

Theo đánh giá của tạp chí *Time*, Gee không chỉ là một hiệu trưởng tốt mà còn là một hiệu trưởng rất thành công do ông biết cách sử dụng một cách cân bằng hai mô hình quản trị chung và quản lý theo kiểu công ty. Ông mạnh dạn đưa ra những quyết định khó khăn khi cần thiết, nhưng đồng thời tìm mọi cách tranh thủ sự ủng hộ của các giảng viên trong trường. Ông chăm chỉ tạo cơ hội để gặp gỡ với các giảng viên để giải thích đường lối chiến lược của mình, kiên nhẫn chứng minh rằng trong hoàn cảnh cụ thể của trường, những quyết định của ông đề ra là tốt nhất vì uy tín và quyền lợi của trường.

Với suy nghĩ và cách giải quyết vấn đề như thế, chỉ trong hai năm được điều hành bởi Gordon Gee, Đại học Ohio được xếp vào danh sách 150 đại học tốt nhất thế giới năm 2009, thứ 10 trong danh sách 10 trường đại học công tốt nhất nước Mỹ năm 2009, có nguồn thu nhập từ tài trợ cao hàng thứ hai chỉ sau Đại học Harvard (4,35 tỉ USD trong năm 2009, cao hơn ngân sách hàng năm của bang Delaware).

(Theo *Time*)

Người nhập cư - động lực cho nền kinh tế Mỹ

Cựu chủ tịch và giám đốc điều hành Hãng Intel Andy Grove sinh tại Hungary năm 1936, di cư tới Mỹ vào năm 20 tuổi. Jerry Yang, nhà đồng sáng lập Yahoo sinh ra tại Đài Loan, chuyển tới San Jose (California) cùng gia đình khi còn nhỏ. Nhà đồng sáng lập Google Sergey Brin cũng từ Nga tới Mỹ khi mới 6 tuổi. Đây không phải là những trường hợp đặc biệt: khoảng 1/4 các công ty công nghệ tại Mỹ được thành lập một phần hoặc hoàn toàn bởi người nước ngoài.

Như Quỳnh

Theo khảo sát gần đây của Vivek Wadhwa, giáo sư kỹ thuật tại Đại học Duke thì tỉ lệ trên còn cao hơn - hơn 52% số doanh nghiệp mới thành lập tại thung lũng Silicon được sáng lập và đồng sáng lập bởi những người sinh ra ngoài nước Mỹ. Nghiên cứu của Wadhwa cũng cho thấy, các doanh nghiệp do người nhập cư thành lập mang lại doanh thu 52 tỉ USD và thuê 450.000 nhân công trong năm 2005.

Động cơ cho nền kinh tế

Theo Paul Graham - một nhân viên tại Y Combinator, hãng đầu tư mạo hiểm chuyên cung cấp nguồn vốn ban đầu cho các công ty mới thành lập, những con số được Wadhwa đưa ra rất có thể còn cao

■ Nhà đồng sáng lập Google Sergey Brin là người nhập cư từ Nga

hơn nữa. Graham cho biết, việc hạn chế nhập cư của chính phủ là cản trở lớn nhất đến số lượng các công ty mới thành lập tại Mỹ. Trong tháng 5/2009, Graham đã tuyên truyền một ý tưởng mới trong bài diễn văn về kinh doanh và khoa học của mình, khi đề xuất chính phủ nên mở lớp học về các chính sách nhập cư cho người mới thành lập công ty. Mỗi năm, chương

trình có tên *Founder Visa* của Graham có thể cho phép 10.000 người được nhập cư vào Mỹ, nếu họ đưa ra kế hoạch khả thi về thành lập công ty mới. Những người này trên thực tế có thể bị ngăn cản làm việc tại những công ty đã hiện hữu, hay nói cách khác là "nhận những công việc của người Mỹ". Thay vào đó, họ sẽ tự tạo ra việc làm: "Giả sử chúng ta có 4 người nhập cư trong mỗi công ty mới theo chương trình này, có thể con số ước tính hơi cao, mỗi năm sẽ có 2.500 công ty mới thành lập - Graham giải thích - Tất cả sẽ không lớn mạnh như Google, nhưng trong số 2.500 công ty trên sẽ có một số gần bằng như vậy".

Đề xuất của Graham đã nhận được ủng hộ của nhiều đồng nghiệp tại một vòng hội thảo về vốn đầu tư, một vài trong số này còn phát động một chiến dịch để chương trình Founder Visa có thể được Quốc hội thông qua. Những người này hy vọng các nhà lập pháp cấp tiến sẽ hiểu được rằng: còn nhiều điều đáng phàn nàn về chính sách nhập cư Mỹ, nhưng cùng với luật cải cách toàn diện (Tổng thống Obama nói sẽ trì hoãn tới sang năm), nới lỏng hạn chế cho các công ty công nghệ vẫn là điều dễ dàng thực hiện. Kế hoạch của Graham có thể tạo ra các công việc mới, trong khi không làm ảnh hưởng đến việc làm của người Mỹ và đảm bảo thung lũng Silicon vẫn là trung tâm công nghệ của thế giới. Vậy thì tại sao lại không ủng hộ?

Giới công nghệ từ lâu đã chỉ trích

SỰ KIỆN QUỐC TẾ

● Các hóa thạch mới tìm thấy ở sa mạc Sahara, châu Phi, cho thấy nơi đây từng là một khu đầm lầy rất lớn và là nơi sinh sống của gần một chục loại cá sấu khác nhau, cũng có thể rất thông minh. Đó là khẳng định của các nhà nghiên cứu tại Đại học Chicago, Mỹ, hôm 19/11 trên tờ *National Geographic*. Các loài cá sấu mới tìm ra được gọi bằng các tên như BoarCroc, RatCroc, DogCroc, DuckCroc và PancakeCroc. Các nhà nghiên cứu cho hay các khám phá mới góp phần tạo thêm hiểu biết về cách sinh sống của cá sấu trước đây và vì sao chúng tiếp tục sống cho đến

ngày nay. Những loại cá sấu này sống vào thời đại Cretaceous, cách đây từ 145 đến 65 triệu năm, khi các đại lục còn ở cạnh nhau và thời tiết thế giới khi đó ấm hơn, ẩm ướt hơn hiện nay.

● Chính phủ Indonesia vừa phát động chiến dịch trồng được ngựa nước biển đáng lớn nhất từ trước đến nay. Bắt đầu từ hôm 21/11, 9 triệu cây được sẽ được trồng trong vài tháng tới dọc vịnh Jakarta ở Indonesia. Theo các chuyên gia biến đổi khí hậu, các rừng được ven biển sẽ giúp Indonesia ngăn chặn tình trạng nước biển dâng cao và chống chọi trước những cơn bão nhiệt đới có cường độ ngày càng mạnh.

● Sau hơn một năm sửa chữa, LHC-

chiếc máy gia tốc hạt nhân lớn và tối tân nhất thế giới đã được tái khởi động hôm 21/11, bắt đầu quá trình mô phỏng vụ nổ Big Bang của thuở khai sinh vũ trụ. Trong thí nghiệm mô phỏng vụ nổ Big Bang, bằng cách cho các hạt va đập trực diện ở vận tốc cực lớn, LHC sẽ tạo ra môi trường chỉ tồn tại trong khoảng 10 phần triệu giây, tương tự vũ trụ sau khi được hình thành. Một trong những điều được tìm kiếm trong khoảnh khắc ngắn ngủi ấy chính là sự hiện diện của hạt Higgs mà đến nay vẫn còn là một giả thuyết. Các nhà khoa học có thể gia tốc các hạt proton đến mức năng lượng cần thiết trước Giáng sinh này để chuẩn bị cho vụ nổ lớn vào tháng 1/2010. Tuy nhiên, một

những hạn chế phức tạp trong chính sách nhập cư của Mỹ. Mỗi năm, Chính phủ Mỹ cho phép 85.000 nhân công có tay nghề nhập cư hợp pháp - con số ít hơn nhiều so với dự tính tối ưu được họ đưa ra. Chương trình có tên H1-B giúp những người thuộc diện này có thể làm việc tại Mỹ đang chứa nhiều ràng buộc quan liêu, hậu quả làm kéo dài thời gian chờ đợi của người lao động khiến các công ty Mỹ khó duy trì vị thế cạnh tranh. Chẳng hạn kế hoạch áp đặt kiểu "hạn ngạch" chỉ nhận tối đa 10.000 nhân công nhập cư từ mỗi quốc gia sẽ khiến các công ty rất khó thu hút người lao động ở những nước có tỉ lệ nhân công có tay nghề cao như Trung Quốc và Ấn Độ. Theo tờ *New York Times*, riêng Google phải chi đến 4,5 triệu USD mỗi năm để giúp những người lao động nước ngoài của họ vượt qua quá trình xin visa phức tạp vào Mỹ.

Loay hoay tìm giải pháp

Một câu hỏi được đặt ra là: tại sao các hãng công nghệ Mỹ lại cần nhiều lao động nước ngoài đến vậy? Nguyên nhân là do không có đủ nhân công trong nước đáp ứng được yêu cầu công việc các hãng cần. Theo Hiệp hội Khoa học quốc gia, gần 60% học vị tiến sĩ ngành kỹ sư tại đại học Mỹ được trao cho các sinh viên nước ngoài ở theo diện visa tạm trú. Các lao động nước ngoài đảm trách một số cải tiến nổi bật của ngành công nghệ. Trong tháng 4/2009, tờ *The Times* đã vinh danh Sanjay Mavinkurve, một trong những

kỹ sư được nể trọng nhất tại Google với sáng kiến thông minh giảm thời gian tải Google Maps trên điện thoại di động. Mavinkurve sinh tại Ấn Độ, theo học tại Đại học Harvard, ông muốn sinh sống tại Mỹ nhưng buộc phải làm việc tại Toronto vì Mỹ không cho phép ông mang theo gia đình. Nhớ lại câu chuyện như của Mavinkurve, Chủ tịch Intel Craig Barrett nói trên tờ *The Times* rằng quá trình nhập cư đã lên đến điểm khủng hoảng: "Chúng ta đang thấy sự suy giảm và sụp đổ của thể lực kinh tế Mỹ, không phải là giả định, nhưng đúng như chúng ta đã đánh giá. Tôi sẽ làm tất cả để những sinh viên nước ngoài ưu tú trên có thể ở lại nước Mỹ nếu họ muốn. Còn trên thực tế hiện nay thì sao, họ đang ở đây, họ sắp tốt nghiệp và họ sẽ trở về quê nhà".

Giới hạn chỉ tiêu không phải là vấn đề duy nhất trong chương trình H1-B. Dạng visa này dành cho những người muốn làm việc tại các công ty đã thành lập tại Mỹ, trong khi lại hết hạn nếu họ tự mở doanh nghiệp riêng. Quả thực, việc đến Mỹ để mở doanh nghiệp riêng là rất khó. Chương trình Visa E2, cách nhanh nhất dành cho những nhà sáng lập công ty đến Mỹ đã bị ngừng áp dụng cho các hãng công nghệ. Một điểm nữa là chương trình yêu cầu những người nhập cư phải có một nguồn vốn lớn, đôi khi lên tới là hàng trăm nghìn USD. Hơn nữa, chương trình chỉ dành cho những nước có hiệp ước ký kết với Mỹ. Mặc dù Ấn Độ không nằm trong những quốc gia này, theo

nghiên cứu của Wadhwa, một phần từ các hãng công nghệ do người nhập cư thành lập là của người Ấn Độ.

Thế giới công nghệ tại Mỹ tràn ngập câu chuyện các công ty mới đã thất bại hoặc quyết định chuyển sang nơi khác do khó khăn về visa. Trong khi theo nhà đầu tư Brad Feld - người mới tham gia vào việc đồng sáng lập hai công ty mới tại Anh và Canada, hiện đã hoàn tất nhanh chóng mọi thủ tục chuẩn bị đi vào hoạt động - việc đăng ký kinh doanh tại Mỹ cực kỳ phức tạp. Sau khi nghiên cứu kỹ mức độ rủi ro cùng những chi phí tốn kém, cả hai công ty trên đã quyết định trở về quê nhà.

Làm sao chính phủ quyết định người nhập cư nào là nhà sáng lập nghiêm túc? Graham và đồng nghiệp của ông kết luận rằng chính những nhà đầu tư là người quyết định. Feld đề nghị chính phủ nên thành lập một ủy ban các nhà đầu tư, các doanh nghiệp, luật sư, những người quen tiếp cận các ý tưởng công nghệ; họ sẽ xem xét đơn và chọn ra người xứng đáng nhận visa theo chương trình Founder Visa. Theo tờ *Economist*, Mỹ là quốc gia có nhiều doanh nghiệp nhất thế giới, một phần vì Mỹ rất hiếu khách với những người nhập cư. Nhưng người Mỹ thường không độc quyền về những sáng kiến hay ý tưởng kinh doanh xuất sắc. Vậy tại sao không tạo điều kiện cho những người nhập cư có thể thực hiện những ý tưởng đó ngay trên đất Mỹ?

(Theo *The New York Times*)

số thí nghiệm và chạm nhỏ ở mức năng lượng thấp có thể được thực hiện trong những ngày tới.

● Trong lòng đại dương có loài cá vây tay (Coelacanth) được mệnh danh là "hóa thạch sống" vì hình dáng đặc biệt của chúng. Loài này tưởng chừng như đã tuyệt chủng cho đến khi người ta phát hiện được vài con vào năm 1938 tại vùng biển Nam Phi. Theo báo *Daily Mail* (22/11), mới đây các nhà nghiên cứu Nhật Bản đã lần đầu tiên ghi được hình ảnh loài sinh vật cực hiếm này ở độ sâu 161m tại vịnh Manado, gần đảo Sulawesi, Indonesia.

● Ngày 22/11, giới chức y tế Na Uy thông báo đã tìm thấy sự đột biến quan

trọng của virus cúm A/H1N1. Sự đột biến này có thể là nguyên nhân đưa đến tình trạng trầm trọng của người bị bệnh. Không có nguyên nhân nào để khẳng định sự đột biến này có liên quan đến các loại vắc xin hay thuốc điều trị do các công ty Roche, GlaxoSmithKline, Novartis và AstraZeneca bào chế. Sự đột biến đã được

tìm thấy từ tử thi của 2 người bị chết vì cúm A/H1N1 và từ một người đang bị bệnh rất nặng. Giới chức y tế Na Uy hiện chưa rõ virus đột biến có phải đã truyền từ người sang người hay không. Na Uy là nước có tỉ lệ người bị chết vì cúm A/H1N1 cao nhất so với các nước châu Âu khác. Tổ chức Y tế Thế giới nói rằng sự đột biến không lan tràn nhiều ở Na Uy và virus dưới dạng đột biến vẫn còn nhạy cảm với thuốc chống virus và thuốc chủng ngừa. Virus cúm A/H1N1 là một hợp thể của cúm heo, cúm người và cúm gia cầm đã làm cho khoảng 6.700 người chết trên toàn thế giới.

Bảo Phương (Tổng hợp)

Bi kịch nhà Tùy

Bá Duyệt

 Di tích thành Trường An

Tuy chỉ tồn tại qua quãng thời gian ngắn ngủi chưa đến 40 năm, nhà Tùy (581-618) vẫn nổi bật như một trong những triều đại hào hùng, rực rỡ nhất của lịch sử Trung Hoa. Qua hai đời vua (Văn đế và Dạng đế) với tính cách hoàn toàn trái ngược nhau - một minh quân, một bạo chúa, triều đại này đã lập nên những chiến công hiển hách, xây dựng những công trình hoành tráng phục vụ dân sinh và phục vụ sự hưởng lạc của nhà vua.

Kỳ 1: CHIẾM ĐOẠT NGAI VÀNG

Lược sử nhà Tùy

Nhà Tùy được sáng lập bởi Tùy Văn đế (Dương Kiên), kinh đô đặt tại Trường An (Tây An ngày nay). Triều đại này đã thực sự thống nhất đất nước Trung Hoa sau gần 400 năm rời rạc chia cắt kể từ ngày nhà Hán diệt vong. Chỉ trong một thời gian ngắn, Văn đế và Dạng đế đã thực hiện nhiều cải cách: phân chia lại ruộng đất công bằng, giảm khoảng cách giàu nghèo, khuyến khích các hoạt động sản xuất nông nghiệp; quyền lực nhà nước tập trung vào tay triều đình; tiến được đúc theo tiêu chuẩn thống nhất; tăng cường củng cố binh lực và tu bổ Vạn Lý Trường Thành để nâng cao khả năng quốc phòng. Đặc biệt, Tùy Dạng đế đã cho đào kênh Đại Vận Hà, mở lối giao thông đường thủy thông suốt từ Bắc xuống Nam. Về mặt văn hóa, Phật giáo

được khuyến khích và phát triển, nền văn hóa các dân tộc của Trung Hoa nhanh chóng hòa nhập cùng văn hóa Hán. Năm 587, nhà Tùy phục hồi chế độ khoa cử để lựa chọn nhân tài. Tuy nhiên, các chiến dịch quân sự tốn kém và thảm khốc giữa nhà Tùy với vương quốc Goguryeo (tên gọi của Triều Tiên khi đó) đã khiến triều đại này suy yếu và cuối cùng sụp đổ. Tùy Dạng đế, vị vua cuối cùng của nhà Tùy đã để lại nhiều tiếng nhơ khôn rửa.

Mưu đồ soán ngôi

Kể từ ngày nhà Hán suy vong, quần hùng nổi lên tranh giành thiên hạ. Ban đầu là cục thế tam phân, hình thành thời kỳ Tam quốc, binh lửa liên miên. Sau thời Tam quốc, cục diện thiên hạ còn rời rạc hơn nữa, kéo dài ngót 400 năm, qua các thời kỳ Ngũ đại, Thập quốc, Nam Bắc triều... Vào cuối thời Nam Bắc triều, Dương Kiên, một người đa mưu túc trí,

đã đoạt ngôi của nhà Chu, thôn tính Nam Trần trong tình thế bị động: phía Nam có Trường Giang ngăn cách, phía Bắc có bộ tộc Đột Quyết hùng mạnh luôn đe dọa, tái thống nhất toàn cõi Trung Hoa, xây dựng nên triều đại nhà Tùy hùng mạnh.

Năm 577, khi Chu Vũ đế của triều Bắc Chu - triều đại cuối cùng ở phương Bắc, hậu kỳ Nam Bắc triều - qua đời, con ông là Vũ Văn Vân lên kế vị, lấy vương hiệu Tuyên đế. Tiếc rằng Tuyên đế bất tài, không có chí lớn, lại hoang dâm vô độ. Ngay trong đám tang phụ hoàng, ông ta không những không buồn rầu thương tiếc mà còn cầm gậy gõ vào quan tài, nói: "Ông chết thật quá muộn màng!". Quan tài vua cha còn chưa đóng nắp, Tuyên đế đã vào cung bức hiếp các phi tần của Vũ đế. Vừa lên ngôi, ông ta đã vội sai tuyển chọn mỹ nữ từ khắp nơi trong thiên hạ đưa vào cung để hưởng lạc. Thậm chí cả vợ con của các đại thần, Tuyên đế cũng

không tha. Ông ta còn tàn sát bừa bãi, giết gần hết những trung thần thân tín đã hết lòng can gián, khiến thiên hạ bất bình, lòng người ly tán.

Với bản tính phóng dăng dâm lạc, không màng chính sự, chỉ một năm sau, Tuyên đế đã trao ngôi báu cho con trai là Vũ Văn Xiển mới gần bảy tuổi (Chu Tĩnh đế). Không lâu sau, vì tâu sắc vô độ, bệnh tật khắp người, Tuyên đế đột ngột qua đời.

Dương Kiên lúc bấy giờ là Thừa tướng triều Bắc Chu, tước Tuy Quốc công, nhân hoàng đế đương triều mới 8 tuổi, liền giả mạo di chiếu của Tuyên đế, lấy danh nghĩa phò ấu để giúp triều đình, nắm toàn bộ quốc gia đại sự để dần dần thực hiện mưu đồ soán ngôi. Là người tài cao học rộng, ông thừa hiểu họ hàng thân thích của nhà Chu không cam tâm trao ngai vàng vào tay người khác, các trung thần hào thủ không dễ cúi đầu quy thuận, vì vậy hai bên với những người tài giỏi mưu lược tất sẽ chống chọi nhau ác liệt. Trong chuyện này, Dương Kiên đã áp dụng thành công chương “Phân tán địch, tập trung ta, Thái Sơn áp đỉnh” trong binh pháp Tôn Tử: “... Ta tập trung, địch phân tán. Ta tập trung mười thành một, địch phân tán một thành mười, lấy mười phần đánh một phần, ắt rằng ta đông, địch ít, tạo được thế Thái Sơn áp đỉnh...”. Phân tán địch, khiến thế địch tự nhiên trở nên yếu, rồi tập trung lực lượng đối phó với quân địch, hình thành cục diện “lấy đá chọi trứng”, tất sẽ giành được ngôi vị hoàng đế một cách nhanh chóng, thuận lợi. Sau khi ổn định ngai vàng, sẽ tiến hành nhất thống sơn hà.

Để từng bước thực hiện kế hoạch của mình, khi bắt đầu chấp chính, Dương Kiên liền bắt tay “cải cách những chính sách tàn khốc của Tuyên đế” và “tự thân thực hành tiết kiệm”. Những hành động này đã giúp ông nhanh chóng lấy được lòng dân, quy tụ được các lực lượng địa phương, để bề củng cố quyền lực của mình trong triều. Ngoài ra, ông còn trọng dụng những phiên thân nghĩa sĩ ở Sơn Đông như Lý Đức Lâm, Cao Dĩ để hình thành vây cánh ở bên ngoài.

■ Cố cung Trường An ngày nay

Những quan trọng nhất đối với Dương Kiên là phải làm sao phân hóa lực lượng đối phương, làm tan rã thế lực của tập đoàn nhà Chu để rồi tạo thế “Thái Sơn áp đỉnh”.

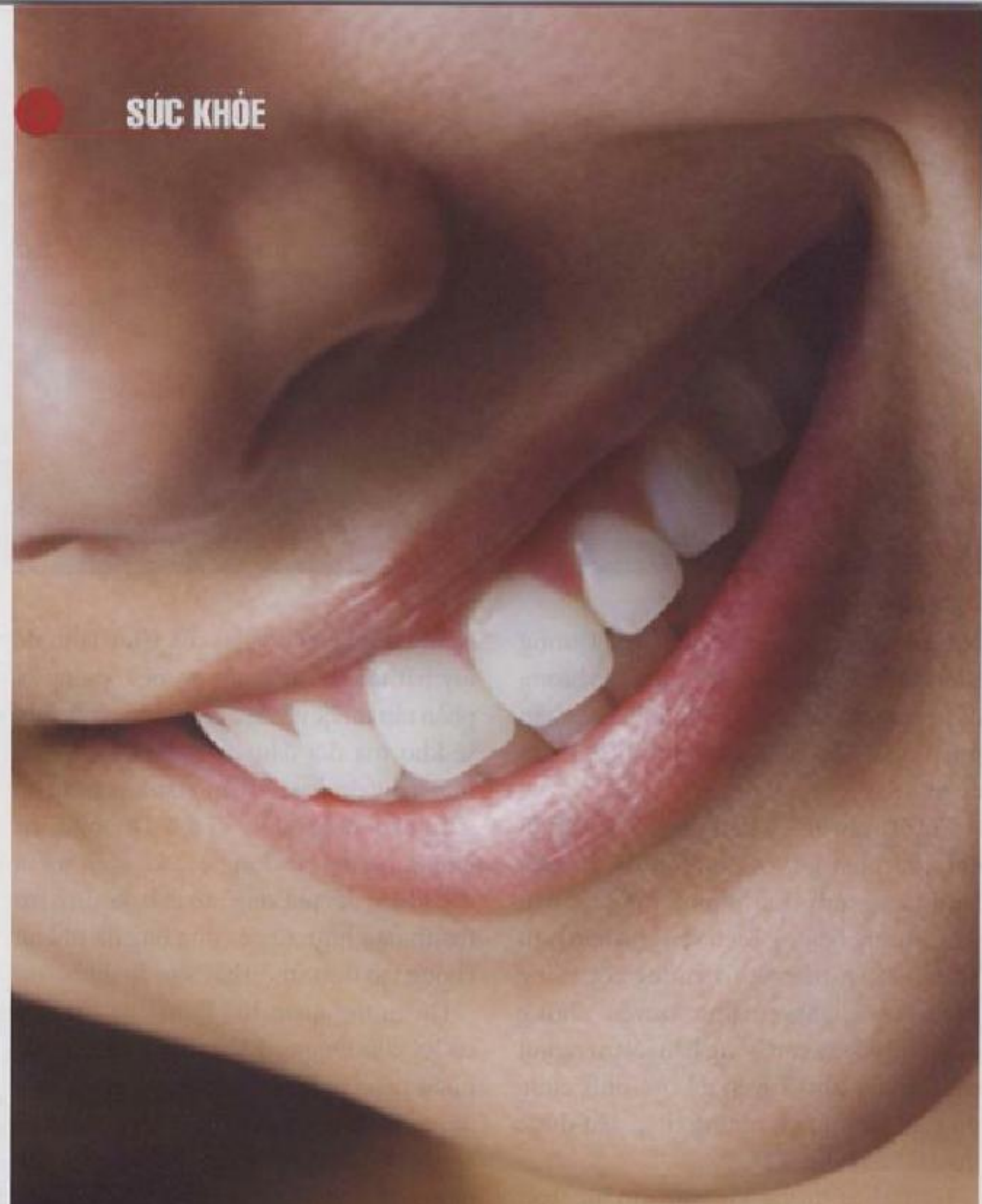
Chu Tuyên đế Vũ Văn Văn có sáu người em, lớn nhất là Vũ Văn Tán đã đủ tuổi làm quan, tính tình phóng túng lại ngu dốt, nhưng Dương Kiên vẫn cho làm hữu Thừa tướng, một vị trí rường cột trong triều, tuy chẳng có thực quyền nhưng được cái lương cao bổng hậu. Năm người em kia của Chu Tuyên đế còn nhỏ, chưa đủ tuổi làm quan, nhưng thầy đều được ưu đãi hậu hĩnh.

Hữu Thừa tướng Vũ Văn Tán lúc thiết triều thường bàn chuyện thiên hạ đại sự cùng Chu Tĩnh đế. Vũ Văn Tán là chú của Chu Tĩnh đế, Tĩnh đế đương nhiên nghe lời. Dương Kiên rất sợ hai người bàn luận những cơ mưu bí mật không có lợi cho mình bên sai đại thần thân tín là Lưu Phảng đưa nhiều mỹ nhân tặng Vũ Văn Tán. Tán tuổi trẻ hiếu sắc, được tặng mỹ nữ thì lòng vui khôn xiết, coi Lưu Phảng như bạn tri âm. Lưu Phảng thấy vậy liền khuyên nhủ Vũ Văn Tán: “Thừa tướng là em lớn nhất của tiên đế, nay đã thu phục được lòng dân. Vũ Văn Xiển tuổi còn nhỏ không biết gì, đâu thể đảm nhận được trọng trách giang sơn. Nay vì tiên đế vừa qua đời, quần thần bất an, ngài không nên ra mặt gây trở ngại, trước hết nên ở yên trong dinh phủ của mình, đợi khi tình thế ổn định, chúng tôi sẽ phò ngài ngôi vào ngai vàng hoàng đế”. Vũ Văn Tán rất tin và cho rằng đó chính là thượng sách, từ đó suốt ngày đắm chìm trong tửu sắc, không còn màng tới thiên hạ đại sự nữa.

Năm người chú còn lại của Chu Tĩnh đế tuy bất tài ngu dốt nhưng nếu không bị phân tán thì quyền lực của họ sẽ rất mạnh, sẽ khó mà đối đầu với họ. Đây cũng là mối nguy đe dọa sự thành bại của mưu đồ soán ngôi đoạt quốc. Vì thế, Dương Kiên không ngừng sử dụng các kế sách mềm dẻo khiến đối phương mờ mắt, kẻ địch trở thành bạn hữu. Cuối cùng ông đã nhanh chóng tạo được thế Thái Sơn áp đỉnh.

Dù tương quan lực lượng đã bắt đầu có lợi cho Dương Kiên, ông vẫn tiếp tục phân hóa lực lượng đối phương. Sau khi đã mua chuộc được các tướng sĩ quan trọng, Dương Kiên tiến hành phân tán năm người chú của vua bằng cách phong vương cho họ: Triệu Vương, Trần Vương, Việt Vương, Đại Vương và Đổng Vương rồi điều họ về cai trị những vùng đất được phong. Thời cơ để tạo chính biến trong cung đình đã đến, nhưng nếu khi được tin ngai vàng bị cướp, năm vị vương này từ bên ngoài tập hợp binh lực kéo về kinh để hỏi tội thì e rằng khó lòng tránh khỏi một cuộc chiến đẫm máu. Vì vậy, nhân dịp con gái của Triệu Vương Vũ Văn Chiêu được gả cho thủ lĩnh Đột Quyết, Dương Kiên nhân danh Tĩnh đế lệnh cho cả năm vương cùng tới kinh thành đưa tiễn. Năm vương không hề biết âm mưu tàng ẩn, cùng vàng lệnh rời xa phong địa của mình. Dương Kiên lập tức kiểm soát cấm chân họ ở kinh sư như một cách giam lỏng, chẳng đại gì thả hổ về rừng. Vô hình trung, năm kẻ địch lớn mạnh này đã bị vô hiệu hóa.

Như vậy, mọi điều kiện đã chín muồi cho việc đoạt ngôi nhà Chu, mở đường thiết lập triều Tùy. (Còn tiếp)

BỆNH VỀ RĂNG MIỆNG:

Nguy hiểm hơn ta tưởng!

Sự ô nhiễm môi trường và một số thói quen trong sinh hoạt, ăn uống không hợp lý ngày nay đang làm gia tăng những bệnh lý vùng răng miệng. Theo tiến sĩ, bác sĩ Lê Nguyễn Trung Đức Sơn (Trung tâm Dinh dưỡng TP.HCM), bệnh lý vùng răng miệng là một trong những yếu tố nguy cơ của các bệnh lý toàn thân nguy hiểm như tiểu đường, xơ vữa động mạch, bệnh mạch vành, nhồi máu cơ tim, tai biến mạch máu não, bệnh thận...

Ánh Thoan

Tiến sĩ, bác sĩ Lê Nguyễn Trung Đức Sơn cũng đưa ra con số thống kê tại Mỹ: gần 50% người trưởng

thành mắc các bệnh viêm lợi, 35% mắc bệnh viêm nha chu theo nhiều mức độ khác nhau, 7-15% có viêm nha chu nặng. Tại Việt Nam, theo điều tra năm 2004 do Bộ Y tế và Viện Nghiên cứu thống kê sức

khỏe răng miệng Úc phối hợp thực hiện, cả nước có tỉ lệ sâu răng trên 50%, tỉ lệ mắc bệnh răng miệng tăng từ 75% ở độ tuổi 18-34 lên 90% ở độ tuổi từ 45 trở lên. Riêng trẻ em trong độ tuổi từ 6-8 có hơn 85% bị bệnh sâu răng nhưng đáng lưu ý là 94% trong số đó không được điều trị và gần 97% dân số Việt Nam có bệnh nha chu.

Bệnh về răng miệng

Màng bám răng: là những màng bao phủ trên răng, theo thời gian các màng này càng ngày càng dày lên và trở thành cao răng, là lớp cặn vôi khá cứng và là nơi trú ẩn của rất nhiều vi khuẩn.

Sâu răng: Ăn nhiều chất bột đường (bánh kẹo) và vệ sinh răng miệng không đúng cách sẽ làm cho răng dễ bị sâu. Thực ra đường không phải là thủ phạm gây sâu răng mà là tác nhân hỗ trợ cho vi khuẩn. Các vi khuẩn này sử dụng chất đường có trong thức ăn và tạo ra axit lactic cùng nhiều sản phẩm có tính axit cao, những sản phẩm này ăn mòn men răng. Răng mất dần lớp bảo vệ, trở thành lỗ chỗ, không còn trơn láng và dễ bị vỡ. Thêm vào đó, cặn vôi ngày càng dày thì nước bọt không lọt được vào để trung hòa chất chua bảo vệ răng. Cũng nên lưu ý là uống nước ngọt có ga có thể làm răng mau hỏng hơn vì loại nước uống này vừa có nhiều chất ngọt lại có nhiều chất chua không tốt cho răng. Nếu răng bị sâu không được can thiệp kịp thời sẽ dẫn đến viêm tủy và có thể mất răng.

Viêm lợi (nướu) và nha chu: Lợi là lớp mô liên kết đặc và niêm mạc bao quanh chân, cổ răng. Viêm lợi thường do các mảng bám kích thích làm cho lợi sưng, đỏ, chảy máu và đau. Nếu không được điều trị sớm và thích hợp, bệnh sẽ dẫn đến viêm nha chu, hõng xương ổ răng và răng.

Nha chu là các mô (phần) nâng đỡ, bảo vệ và nuôi dưỡng răng, bao gồm xương răng, xương ổ răng và xương hàm, màng nha chu và lợi. Trong bệnh nha chu, các thành phần này đều bị vi khuẩn tấn công, làm tổn thương. Thường gặp nhất là viêm nha chu mạn tính ở người trên 35 tuổi:

lợi sưng đỏ, chảy máu, tách rời với răng, nặng hơn sẽ có mũ ở giữa răng và lợi, miệng có mùi hôi.

Ngoài thủ phạm thường gặp là vi khuẩn thì một số yếu tố nữa cũng tạo điều kiện hình thành bệnh răng miệng như hút thuốc lá, bệnh tiểu đường, tuổi cao, vệ sinh răng miệng và dinh dưỡng kém, khô miệng... Nhiều nghiên cứu cho thấy người hút thuốc có nguy cơ mắc bệnh nha chu cao hơn gấp 4 lần so với người không hút thuốc (hơn 90% người hút thuốc lá sẽ bị viêm nha chu kéo dài và khó điều trị).

Bệnh ở răng miệng: dấu hiệu báo động và ảnh hưởng tới sức khỏe cơ thể

Sâu răng, viêm nha chu, mất răng... làm ảnh hưởng rất nhiều đến sức nhai, tiêu hóa thức ăn, dẫn đến giảm hấp thu thức ăn khiến cơ thể thiếu chất dinh dưỡng, lúc này sẽ xuất hiện nhiều bệnh lý liên quan đến thiếu hụt dinh dưỡng (suy dinh dưỡng) hoặc thiếu vi chất dinh dưỡng (thiếu máu...). Các nhà chuyên môn cho rằng, miệng là một hệ thống cảnh báo sớm một số bệnh lý và những bất thường vùng miệng cũng như cung cấp một số thông tin hữu dụng để giúp hiểu rõ hơn về cơ quan và các bộ phận khác trong cơ thể. Nhiều nghiên cứu xác nhận có mối tương quan giữa bệnh viêm nha chu và các bệnh lý mạn tính nguy hiểm như tiểu đường, xơ vữa động mạch, nhồi máu cơ tim, tai biến mạch máu não, bệnh thận...

Viêm nha chu thường được xem là biến chứng thứ 6 của bệnh tiểu đường và tình trạng viêm này nếu không được

điều trị thích hợp sẽ làm đường huyết của bệnh nhân khó kiểm soát tốt, từ đó thúc đẩy các biến chứng nặng của tiểu đường phát triển. Ngược lại, nếu kiểm soát tốt đường huyết giúp giảm được yếu tố nguy cơ phát triển bệnh lý vùng răng miệng. Thêm vào đó, nghiên cứu tại Mỹ năm 2007 cho thấy viêm nha chu là một yếu tố nguy cơ làm nặng hơn tình trạng tổn thương thận (xuất hiện tiểu đạm đại thể) hoặc suy thận nặng hơn trên bệnh nhân tiểu đường.

Các bệnh lý về răng miệng, đặc biệt là nha chu làm tăng nguy cơ bệnh mạch vành từ 25-72% tùy theo mức độ viêm. Việc mất xương và mô bảo vệ quanh răng (nha chu nặng) làm tăng nguy cơ bệnh lý tim mạch lên 1,5 lần; tai biến mạch máu não lên 2,8 lần... Một nghiên cứu khác cho thấy người bị viêm nha chu nặng có nguy cơ bị thiếu máu não gấp 4,3 lần so với người bị nhẹ hoặc không bị viêm nha chu. Ngoài ra, bệnh viêm nha chu cũng có mối liên quan đến sinh non và cân nặng lúc sinh thấp ở trẻ em.

Điều trị và phòng ngừa

Loại bỏ mảng bám răng: Cạo vôi răng định kỳ mỗi 6 tháng để loại bỏ các mảng bám và các mô nhiễm trùng dưới hàm, kết hợp thêm với làm trơn láng các bề mặt chân răng đã bị hỏng. Can thiệp này giúp cho lợi, răng chắc khỏe hơn. Tuy nhiên việc cạo vôi răng thành công hay không còn phụ thuộc nhiều vào việc chải răng hoặc dùng chỉ nha khoa để làm sạch răng đều đặn và đúng kỹ thuật.

Sâu răng: Tùy theo mức độ sâu răng mà bác sĩ sẽ quyết định cách điều trị là

trám đơn thuần, trám kết hợp với điều trị nội nha (trường hợp có tổn thương mạch máu nuôi răng, tuy nhiên còn giữ được răng), hoặc nhổ bỏ răng (trường hợp tổn thương nặng, không giữ được răng).

Viêm lợi và nha chu mức độ nhẹ: tiến hành cạo vôi răng và bơm rửa kháng sinh khoang miệng nhằm loại bỏ mảng bám và vi trùng gây bệnh.

Viêm nha chu mức độ nặng và tiến triển: Phẫu thuật lợi răng sẽ được chỉ định khi các tổ chức xung quanh răng bị phá hủy. Cách can thiệp này sẽ giúp loại bỏ phần tổn thương và tái tạo lại hoặc thay thế phần mô nâng đỡ răng.

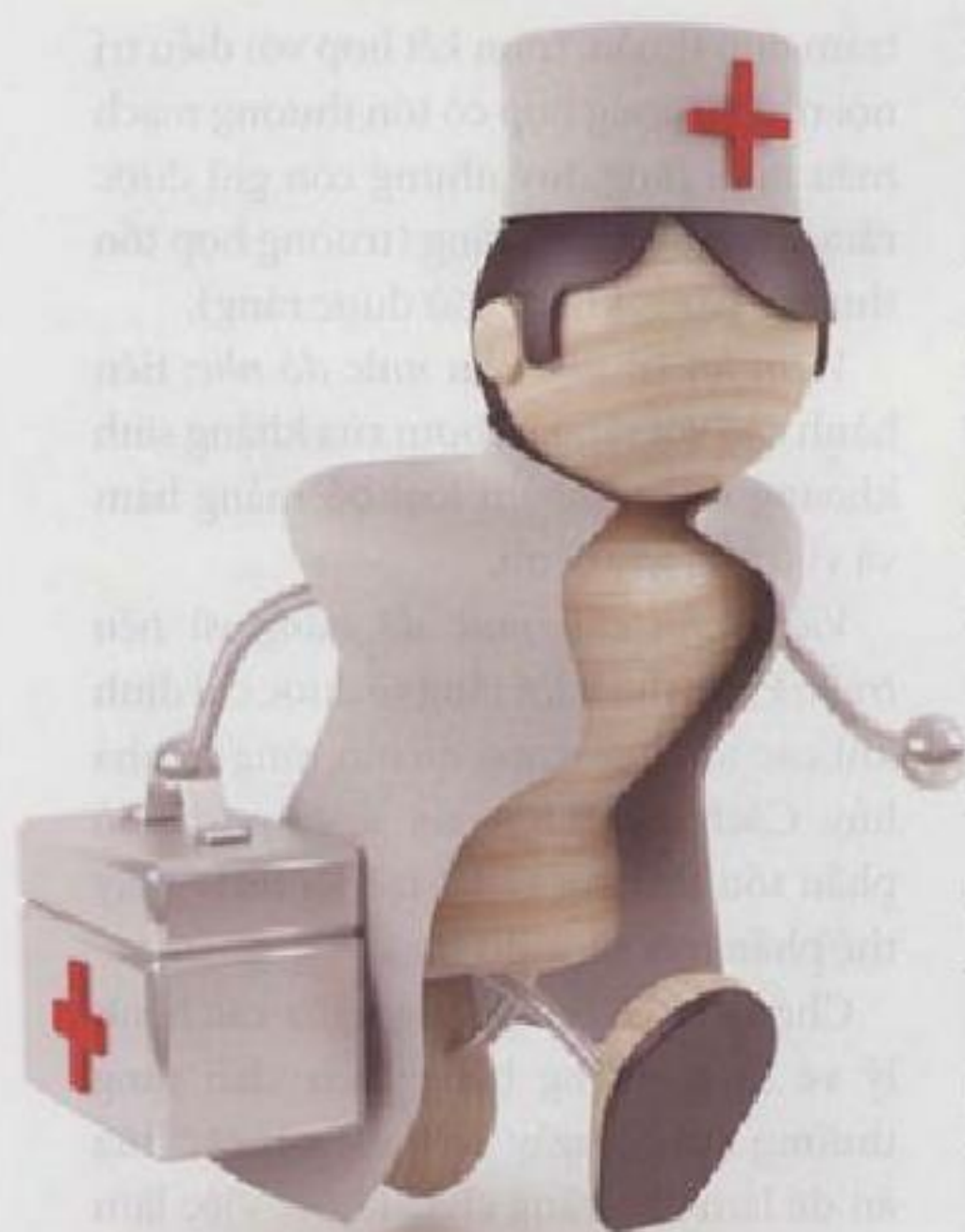
Chúng ta có thể phòng ngừa các bệnh lý về răng miệng bằng cách chải răng thường xuyên ngày 2-3 lần, sau các bữa ăn để làm cho răng chắc khỏe. Việc làm này không chỉ có lợi cho răng mà còn tiêu diệt các chất gây viêm nhiễm răng lợi. Tuy nhiên chỉ chải răng thôi chưa đủ, cần phải loại bỏ các mảng bám ở mặt bên của răng, việc dùng thêm chỉ nha khoa đúng cách sẽ giúp vệ sinh răng miệng sạch sẽ hơn. Nên khám răng và lấy vôi răng định kỳ mỗi 6 tháng. Tiến hành trám ngay nếu có tình trạng sâu răng.

Ngoài ra nên xây dựng chế độ ăn uống hợp lý để cung cấp đầy đủ các chất dinh dưỡng có lợi cho răng, đồng thời hạn chế dùng những thực phẩm làm mòn răng như chất đường hoặc nước ngọt có ga; giảm và bỏ hút thuốc lá. Đối với người mắc bệnh tiểu đường cần kiểm soát và duy trì lượng đường trong máu ở mức cho phép và chú ý chăm sóc tình trạng răng miệng hợp lý để tránh những biến chứng nguy hiểm. ■

Tận cùng của sự tinh khiết

www.sapuwa.com.vn

● *Em đang mang thai con so, được 6 tháng, thì xuất hiện ngứa nhiều, rất khó chịu. Vậy em xin hỏi, nguyên nhân gây ngứa lúc có thai và cách điều trị?* (Ngọc Liễu - Hóc Môn, TP.HCM)

BS. CKI TRẦN QUỐC LONG: Ngứa khi mang thai có rất nhiều nguyên nhân như do những biến đổi về sinh lý: có sự căng giãn da hay rạn da do thai lớn dần; nổi sẩn kèm theo tăng sắc tố, tình trạng này thường được gọi là sẩn ngứa khi mang thai, các vị trí hay gặp nhất là vùng bụng, hai bầu vú do mô tuyến vú tăng sinh; cánh tay, mông, đùi thường do tích tụ mỡ; cẳng, bàn chân do sự đè ép của thai lên tĩnh mạch chủ dưới gây ứ trệ tuần hoàn chi dưới có thể bị phù chân. Ngoài ra, đổ mồ hôi nhiều cũng làm xuất hiện rôm sảy, đặc biệt ở những vùng kẽ, nếp gấp da như dưới vú, háng, cổ, gáy, ngực, lưng... Do thay đổi độ pH vùng âm hộ - âm đạo, khiến cho vùng này quá nhiều chất kiềm; do tăng nồng độ estrogen và tăng sinh mạch máu ngoài da, tình trạng này thường tự biến mất sau khi sinh. Tình trạng viêm nang lông trong thai kỳ có thể xảy ra thường không do vi trùng và thường xuất hiện trong tháng cuối của thai kỳ và gây ngứa ở những vùng có lông như vùng nhó hạ vể, nách, vùng lông tay chân... Do các bệnh lý mắc phải khi mang

thai như nhiễm nấm Candida vùng sinh dục hay các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

Về điều trị, trước hết phải được cắt cơn ngứa bằng nhiều giải pháp như có thể chườm lạnh, hay chườm nóng và không bao giờ được gãi, vì đặc thù ngứa trong thai kỳ là càng gãi càng ngứa, kích thích gây tăng sừng, tăng sắc tố khiến vùng đó dày lên, trở thành mãn tính rất khó điều trị hoặc để lại di chứng về sau, vì vậy cho dù ngứa do nguyên nhân gì, cũng không bao giờ được gãi. Có thể giảm những triệu chứng khó chịu trên da bằng một số biện pháp sau như mặc quần áo bằng vải thoáng mát, đủ rộng, tránh ra ngoài lúc trời nắng hay ở những nơi nóng bức, tắm với nước mát, không nên lạnh quá vì có trường hợp ngứa do lạnh hoặc tắm nước ấm để giúp giảm ngứa, tùy vào sự nhạy cảm nhiệt độ của mỗi người. Tránh dùng các loại xà phòng hay dung dịch tẩy rửa mạnh có nồng độ xút cao, tránh dùng các sản phẩm chăm sóc da vì dễ gây dị ứng. Tránh các thức ăn gây dị ứng trước đó, chế độ ăn cần đủ chất, tăng thêm dầu ôliu và các thực phẩm giàu vitamin A có trong dầu gan cá, gan, rau quả, trứng..., vitamin D có trong cá biển, các sản phẩm từ sữa... Uống đủ nước trong ngày ít nhất 1,5 - 2 lít. Giảm ngứa do thay đổi pH âm đạo bằng cách giữ khô và sạch vùng sinh dục, ngâm rửa vùng sinh dục bằng các thuốc vệ sinh phụ nữ thông thường. Nếu trường hợp áp dụng các giải pháp trên mà không hết ngứa mới sử dụng thuốc, nên nhớ rằng các thuốc chống ngứa thường bán trên thị trường là thuốc chỉ dùng cho người lớn và trẻ em trên 12 tuổi như Loratadin, Cetirizine... nên khi sử dụng thuốc để giảm ngứa nhất thiết phải được chỉ định bởi bác sĩ chuyên khoa. Có thể dùng Chlorpheniramine 4mg, 1 đến 2 lần trong ngày, dùng tối đa không quá 3 ngày cho đợt điều trị.

● *Thuốc nhuộm tóc đen chứa những chất gì, có hại gì đến sức khỏe không?* (Trần Văn Ngọc, Phường Thắng Nhì, TP. Vũng Tàu)

BS. TRẦN THANH HỒNG: Thuốc nhuộm tóc bạc thành đen có hai thành phần: chất nhuộm đen

P-phenylenediamine dạng lỏng, bột hoặc kem; dung môi hydrogene peroxyde (nước oxy già). Hai thành phần này thường được đựng trong hai lọ hay tuýp khác nhau, khi dùng mới đem trộn lẫn. Cũng có loại thuốc nhuộm chỉ chứa trong một lọ duy nhất, khi dùng thì pha thêm nước sạch (Bigen bột). Thuốc nhuộm tóc chính hiệu cũng như các loại mỹ phẩm chính hiệu đều đã được kiểm tra nghiêm ngặt trước khi cho lưu hành trên thị trường, do đó không gây tác hại cho người sử dụng. Chỉ cần theo đúng chỉ dẫn ghi trên bao bì, thử phản ứng trước khi sử dụng lần đầu, không để dây thuốc vào mắt và dĩ nhiên không cho trẻ em đụng tới. Bạn nên mua thuốc nhuộm tại các cửa hiệu có uy tín để tránh hàng giả dễ gây rụng tóc và các tai biến khác.

● *Cháu sắp lấy vợ, nhưng có một chuyện làm cháu băn khoăn là dương vật có hai lỗ tiểu, một ở quy đầu và một ở mặt sau dương vật; khi xuất tinh cháu chỉ thấy ra ở lỗ phía sau. Xin bác sĩ cho cháu lời khuyên.* (vunguyen...@yahoo.com.vn)

BS. TRẦN THANH HỒNG: Cháu bị một dạng của tật lỗ tiểu lệch thấp (coi như lỗ tiểu của cháu bị rò một chỗ ở phía sau). Nếu cứ để như vậy khi giao hợp, tinh dịch không được phóng qua đầu dương vật để đi qua cổ tử cung, do vậy cháu không thể có con. Cháu nên hoãn việc cưới vợ, khẩn trương đến khoa tiết niệu - sinh dục nam của một bệnh viện lớn ở Hà Nội hoặc TP.HCM xin mổ. Trong trường hợp của cháu, việc phẫu thuật không phức tạp lắm vì không phải tạo hình đoạn niệu đạo (ống tiểu) phía dưới, bởi nó đã có sẵn rồi.

● *Cháu đã 14 tuổi, bị vẩu cả hàm trên và môi bị cong. Trường hợp của cháu có nắn hàm được không, hay phải làm thế nào?* (Nguyễn Q. Hoàng, TP. Nam Định)

BS. TRẦN THANH HỒNG: Cháu nên xin bố mẹ đưa đến khoa răng của một bệnh viện lớn, xin khám và chữa càng sớm càng tốt. Cháu còn ít tuổi, kết quả chắc chắn sẽ tốt hơn nhiều so với những trường hợp để muộn. Nếu để ngoài 20 tuổi sẽ không thể chữa bằng phương pháp chỉnh hình. Đặt nẹp xong, cháu sẽ về nhà, đến định kỳ tới kiểm tra. ■

KÍNH MỜI CỘNG TÁC VỚI THẾ GIỚI MỚI

Xuân Canh Dần 2010

Chào đón mùa xuân thứ 10 của thế kỷ 21 sắp về cùng dân tộc, Tạp chí Thế Giới Mới sẽ xuất bản ấn phẩm đặc biệt Thế Giới Mới Xuân Canh Dần 2010. Đây là một giai phẩm xuân có nội dung hấp dẫn, thú vị, vui tươi và bổ ích, nhiều hình ảnh đặc sắc, sinh động, với sự cộng tác của nhiều nhà khoa học, văn nghệ sĩ, nhà báo nổi tiếng.

Ban Biên tập Tạp chí Thế Giới Mới trân trọng kính mời các cộng tác viên trên khắp mọi miền đất nước hoặc đang sinh sống, làm việc ở nước ngoài gửi bài, ảnh tham gia Thế Giới Mới Xuân Canh Dần 2010. Bài cộng tác xin sử dụng font Unicode và ghi rõ tên tác giả, địa chỉ, số điện thoại, email (nếu có) để tiện cho việc liên lạc. Bài có ảnh cần ghi đầy đủ chú thích và nếu gửi qua mạng xin gửi theo dạng file đính kèm.

Kính mời các doanh nghiệp, các cơ quan, trường học tham gia quảng cáo hoạt động sản phẩm trên Thế Giới Mới Xuân Canh Dần 2010.

Thời hạn cuối nhận bài, ảnh và nhu cầu quảng cáo trên Thế Giới Mới Xuân Canh Dần 2010 là ngày 31/12/2009.

Địa chỉ liên hệ:

• Tạp chí Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh.

ĐT: 08.38399050 - 38399055; Fax: 08.38399053; Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn

• Văn phòng Liên lạc phía Bắc: 25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội.

ĐT: 04.22148838; Fax: 04.39725701.

UỐNG TRÀ HOÀN NGỌC THƯỜNG XUYỀN, DUY TRÌ TUỔI THANH XUÂN

Trong các số trước, chúng tôi đã giới thiệu với bạn đọc về TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGÀ - TÂY NINH, có tác dụng tốt trong phòng ngừa và hỗ trợ điều trị đến 25 loại bệnh cho con người như kháng khuẩn, kháng nấm, trị tiêu chảy, rối loạn tiêu hóa, đau dạ dày, viêm loét hành tá tràng, đại tá tràng, chảy máu dạ dày, ruột, giải độc và hỗ trợ cho một số bệnh về đường tiêu hóa... được các nhà khoa học, Bộ Y tế công nhận. Ngoài ra, sử dụng trà Hoàn Ngọc thường xuyên còn là cách duy trì, làm đẹp cho mọi người.

Theo các chuyên gia dinh dưỡng, để giúp cơ thể luôn khỏe mạnh thì còn phải có thói quen sinh hoạt lành mạnh, không nghiện các chất kích thích, tập thể dục thể thao đều đặn và kèm theo chế độ dinh dưỡng khoa học bao gồm các loại thực phẩm như rau, củ, quả. Những

loại thực phẩm đó rất giàu vitamin và khoáng chất, đây là một yếu tố không kém phần quan trọng nhằm duy trì được tuổi thanh xuân cho con người.

Nhưng thật ra cơ thể chúng ta không hấp thụ được hết bởi một số lí do như chế biến thực phẩm không đúng cách, thực phẩm bảo quản không tốt... Để bù đắp khiếm khuyết đó, cùng với phương châm "Sức khỏe - tuổi thọ - sắc đẹp", doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc 7 Ngà Tây Ninh đã không ngừng nghiên cứu được tinh của cây Hoàn Ngọc (một loại dược thảo quý, phát triển và đạt hiệu quả tốt nhất ở vùng đất Tây Ninh) cho ra sản phẩm Trà Hoàn Ngọc. Đây là loại trà không chỉ đơn thuần là nước uống giải khát, giúp cơ thể ngăn ngừa ung thư, chống sự lờn thuốc, điều trị một số bệnh về dạ dày, tá tràng, viêm thận cấp... mà nó còn cung cấp một lượng vitamin và khoáng chất giúp chống lão hóa, gìn giữ

và mang lại vẻ đẹp tươi sáng cho phụ nữ.

Trà Hoàn Ngọc 7 Ngà Tây Ninh là một sản phẩm có dược chất giúp đẩy mạnh các chất chống oxy hóa trong cơ thể, có tác dụng làm săn da, mượt tóc duy trì tuổi thanh xuân, đặc biệt ở phụ nữ trung niên đang có dấu hiệu lão hóa nếu dùng lâu dài còn có tác dụng hỗ trợ việc giảm cân, tạo cho cơ thể có vóc dáng thon thả một cách tự nhiên. Trà có thể sử dụng lâu dài mà không có độc tính.

Lưu ý: trên thị trường hiện nay có nhiều loại trà Hoàn Ngọc, nhưng bạn nên kiểm tra kỹ trước khi mua để có thể mua được đúng Trà Hoàn Ngọc 7 Ngà Tây Ninh, một sản phẩm đã có uy tín lâu năm và được các bộ ngành cùng giới chuyên môn đánh giá cao.

RA MỒ HÔI NHIỀU CÓ NGUY HIỂM ĐẾN SỨC KHỎE?

Hỏi: Tôi có con trai 12 tuổi, cháu thường xuyên bị ra mồ hôi ở tay và ở chân, rất ảnh hưởng đến sinh hoạt, nhất là khi đi học cầm bút, vở viết mồ hôi ra ướt hết giấy, đặc biệt cháu cảm thấy mặc cảm khi bị các bạn để ý vì điều này. Trường hợp của cháu nếu bị lâu dài có nguy hiểm đến sức khỏe? (Nguyễn Văn Khoát - Ninh Bình)

Trả lời: Tăng tiết mồ hôi là hiện tượng mồ hôi tiết ra nhiều hơn nhu cầu sinh lý của cơ thể trong điều kiện nhiệt độ, độ ẩm bình thường. Ở những người bị mắc bệnh tăng tiết mồ hôi ngay cả trong những ngày mùa đông giá rét mồ hôi vẫn chảy ra khiến người bệnh luôn có cảm giác rất lạnh.

Theo Tây y tăng tiết mồ hôi là do sự hoạt động quá mức của hệ thần kinh giao cảm, làm tăng giải phóng acetylcholin, một chất dẫn truyền thần kinh trung ương kích thích bài tiết mồ hôi. Do đó những người bị mắc bệnh tăng tiết mồ hôi thường hay có xúc cảm mạnh, kèm theo cảm giác hồi hộp, lo âu khi đứng trước một công việc hệ trọng như: thi cử, phỏng vấn, gặp gỡ, hay mặc cảm cá nhân và đặc biệt rất ngại giao tiếp.

Theo Đông y, chứng mồ hôi chảy ra đầm đìa thuộc chứng bệnh hãn. Mồ hôi chảy ra vào ban ngày gọi là tự hãn, mồ hôi ra vào ban đêm gọi là đạo hãn. Nguyên nhân là do dương khí hư, làm cho chất dịch trong cơ thể (mồ hôi) xuất tiết ra ngoài mà không ngăn lại được, bệnh lâu ngày dẫn đến âm hư, tân dịch hao tổn.

Bệnh tăng tiết mồ hôi ảnh hưởng rất lớn đến sức khỏe, tâm lý, sinh hoạt... người bệnh như: luôn cảm thấy mệt mỏi, khát do cơ thể bị mất nước, cảm giác hồi hộp, lo âu, gây mất vệ sinh cá nhân, đây là môi trường cho một số loại vi khuẩn có hại hoạt động gây nên các biến chứng như viêm da, bong da... bên cạnh đó hàng ngày bệnh nhân phải đối mặt với những khó khăn trong thao tác công việc, chơi thể thao, điều khiển ô tô, xe máy, ngại không dám bắt tay hạn chế giao tiếp xã hội... do hai bàn tay luôn trơn, ướt và lạnh.

Khi bị bệnh tăng tiết mồ hôi một lời khuyên hữu ích đối với các bệnh nhân là cần giữ cho tinh thần luôn thoải mái, tăng cường giao tiếp, xóa bỏ những mặc cảm cá nhân. Ngoài ra vệ sinh cá nhân thường xuyên,

mặc quần áo thoáng rộng, uống nhiều nước, ăn một số thực phẩm có lợi như: gạo nếp, bí đao, đậu đen... kết hợp với một số phương pháp như: ngâm chân trong nước muối nóng, day bấm huyệt, châm cứu...

Thông tin giúp bạn: Trên thị trường hiện nay một số sản phẩm có tác dụng giúp làm giảm chứng ra mồ hôi nhiều. Nổi bật trong số đó có sản phẩm Hòa Hân Linh với nguồn gốc từ thiên nhiên, được bào chế dưới dạng viên nén, an toàn và thuận tiện khi sử dụng. Thực phẩm chức năng Hòa Hân Linh với các thành phần Hoàng Kỳ, Sơn Thù Du, Thiên Môn Đông, có tác dụng bổ khí cố biểu, dưỡng âm sinh tân dịch. Ngoài ra Taurin có tác dụng giữ nước trong tế bào, Magie giúp làm giảm sự hoạt động quá mức của thần kinh giao cảm, do đó Hòa Hân Linh giúp làm giảm tiết mồ hôi ở lòng bàn tay, chân, trán, lưng... có thể là toàn thân. Cách dùng: 6 - 9 viên/ngày chia 3 lần và nên sử dụng liên tục từ 3 đến 6 tháng để có kết quả tốt nhất.

THUY TRÂM

Mọi thông tin chi tiết về sản phẩm xin liên hệ:

Công ty Cổ phần Trung Mỹ
42C ngõ 159 Phố Pháo Đài

Láng, Đống Đa, Hà Nội

ĐT: 043.7759051

Fax: 043.7759052

Website:

<http://trungmyjsc.com>

Sản phẩm có bán tại các nhà thuốc trên toàn quốc

TÌM ĐẾN PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN QUÝ ĐẶC TRỊ BỆNH NGOÀI DA

Phòng chẩn trị y học cổ truyền **Bảo Thanh Đường: 210 Lê Lai, Q.1, TP. Hồ Chí Minh**, ĐT: (08) 39252818 - 0909.045371 (là đại diện của nhà thuốc 102 Trần Hưng Đạo, Hà Nội, ĐT: 04.39423585 - 0907566072). Nơi đây chuyên nhận chữa các bệnh ngoài da khó, mãn tính, mắc bệnh lâu năm. Những bệnh như: Á sừng, chàm khô, chân tay khô nứt như vết dao cạo, đau, mùa hè khô chảy máu, bệnh á sừng, da đầu tróc lột từng lớp vảy, mảng hồng đỏ, ngứa khó chịu, bệnh chàm eczema, mẩn tính chảy nước vàng, gầy rách da, nổi dày cộm, bệnh Bạch biến, bệnh nấm toàn thân, tổ đũa, viêm da cơ địa, hội nách, dị ứng mẩn ngứa, mề đay, bệnh nấm móng... đều được điều trị bằng phương thuốc Đông y gia truyền có từ lâu đời, từ cụ tổ Nguyễn Đăng Công Lập, lương y triều vua Thiệu Trị. Nay toàn bộ công nghệ chiết tách, cô đặc, nấu chần không các dược liệu đông y, nhà thuốc phải nhập máy móc, công nghệ hiện đại từ Singapore, để tinh chế các loại thuốc bôi mà bệnh nhân khi dùng nhanh khỏi bệnh, hiệu nghiệm. Thí dụ: điều chế lọ thuốc bôi chữa chàm, vẩy nến thật công hiệu, nhà thuốc phải qua cả một công đoạn triết tách như mỡ trăn, hoặc các dược liệu khác... để khi bôi lên phần da hồng đỏ bệnh nhân thấy dễ chịu ngay. Bên cạnh đó đội ngũ lương y khép kín, từ việc trồng cây thuốc, thu hái sao tẩm cho nguồn thuốc luôn ổn định, chất lượng các vị thuốc được đảm bảo, đến các thầy thuốc khám hướng dẫn cách sử dụng tỉ mỉ nên không phải ngẫu nhiên mà bệnh nhân trong nước, nước ngoài, Việt kiều đến dùng thuốc rất đông, biết uy tín nhà thuốc tìm đến, lại được chăm sóc chu đáo, tận tình. Khám bệnh - tư vấn miễn phí, giá cả phải chăng. Chính vì vậy (người bệnh rất thích vì từ khi khám bệnh, bệnh rất nặng, được thầy thuốc theo dõi cho đến khi lành hẳn bệnh, da đẹp như xưa).

Trò chuyện với anh Trần Xuân Quý - Việt kiều Mỹ, hiện ở tại 202 Pasteur, P.6, Q.3, TP. Hồ Chí Minh, anh tâm sự: "trước đây da tôi bong vảy toàn thân, các móng sừng dày, mỗi đêm ngủ dậy da bóc hàng đồng vảy, khi đến dùng thuốc mang một tâm trạng bi quan, nay tôi khỏi hoàn toàn, thật không gì hạnh phúc bằng".

Ngoài sự nỗ lực vượt bậc của đội ngũ lương y, nhà thuốc được bình chọn doanh nghiệp xuất sắc nhất qua mạng năm 2007. Rất nhiều người bệnh đến đây tỏ ra yên tâm, tin tưởng vào đội ngũ lương y giỏi, phương thuốc gia truyền độc đáo, bệnh tật được đẩy lùi, không còn mặc cảm với người thân, bạn bè.

Nguyễn Khon

Bạn đọc ở xa khám miễn phí tại các chi nhánh:
Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong ĐT: 0511. 3562037-0907566072
Nha Trang: 31 Nguyễn Thị Minh Khai ĐT: 058. 3522005,
Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá ĐT: 077. 3947347
Website: www.baothanhduong.com

“Tôi đã tìm được câu trả lời cho băn khoăn về bệnh gút”

Đó là câu nói của ông Đoàn Đình Quỳnh, trú tại số nhà 132 Tuệ Tĩnh, P. Hà Huy Tập, TP Vinh, tỉnh Nghệ An.

Căn nhà khang trang, không gian thoáng mát với hòn non bộ và vườn cây cảnh rộng rãi khiến chúng tôi không khỏi choáng ngợp bởi vẻ đẹp của nó. Chủ căn nhà là ông Đoàn Đình Quỳnh - nguyên Trưởng ban Khoa giáo tỉnh Nghệ An. Ông đón tiếp chúng tôi với dáng vẻ hoạt bát của một người vừa “kiểm soát” được những cơn gút cấp “ghé qua”.

Ông Quỳnh tâm sự: “Tôi bị gút từ năm 1984, thời gian đầu mới bị gút, tôi chưa thực hiện chế độ ăn kiêng nên các cơn gút cấp xảy ra thường xuyên, định kỳ mỗi tháng một lần, hoặc ngay sau khi tôi ăn một bữa giàu đạm. Đau gút rất kinh khủng, tấy buốt ở ngón chân cái, đặc biệt là vào ban đêm, khiến tôi không ngủ được”.

Thời gian trôi đi, cứ thế mà đã hơn chục năm ông Quỳnh không thể thoát khỏi sự “tấn công” của căn bệnh gút. Cho tới gần đây: “Tôi đi khám tại Bệnh viện tỉnh Nghệ An và được bác sĩ kê cho dùng colchicin để cắt ngay cơn đau. Tuy nhiên,

Ảnh minh họa

cứ như theo lộ trình định trước, những cơn gút cấp lần lượt ghé thăm tôi với mức độ ngày một day lên” - ông nói.

Vốn có tiền sử bị bệnh viêm loét dạ dày, việc dùng colchicin lâu ngày đã khiến dạ dày của ông bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Chính nguyên nhân đó đã thôi thúc ông làm sao tìm được một phương pháp vừa giúp hạn chế cơn đau gút, vừa không ảnh hưởng tới dạ dày? Đây là câu hỏi mà ông trăn trở tìm lời giải đáp.

Rồi điều may mắn đã đến với ông, đó là khi ông đọc được bài báo viết về thực phẩm chức năng Hoàng Thống Phong có nguồn gốc từ thảo dược. Niềm hy vọng tìm lời giải đáp cho câu hỏi về bệnh gút của ông lóe lên. Tìm hiểu thêm thông tin về sản phẩm, ông được biết thực phẩm chức năng nguồn gốc từ thiên nhiên thì ông sẽ không phải lo lắng về bệnh dạ dày, và quan trọng là nó có tác dụng hỗ trợ điều trị và phòng ngừa cơn gút cấp. Không ngần ngại, ông mua Hoàng Thống Phong về dùng. Thật không phụ lòng mong mỏi của ông: “Sau khi dùng hết hộp thứ 8, tôi thấy rõ rệt các cơn gút cấp đã giảm hẳn. Nếu trước đây có đợt một tháng đau một lần, thì trong suốt thời gian dùng Hoàng Thống Phong cho tới nay, tôi chỉ gặp một cơn gút cấp, với mức độ đau rất nhẹ chứ không dữ dội như trước nữa. Mặt khác, tôi cảm thấy ăn tốt, ngủ ngon, người khỏe mạnh và tinh thần thoải mái”.

Ông Quỳnh chia sẻ: “Bệnh gút là bệnh mạn tính, nên phải chấp nhận sống chung với nó. Giảm được tần suất cơn gút một cách an toàn là điều mà tôi trăn trở bấy lâu, giờ mới tìm được câu trả lời. Tôi rất hy vọng có thể sống chung trong hòa bình với căn bệnh này”. Hiện tại, bên cạnh dùng Hoàng Thống Phong, ông còn thực hiện chế độ ăn kiêng và kèm theo phương pháp tập thể dục nhẹ nhàng để tâm hồn thư thái.

ĐỨC QUYẾN

(Theo Đại Đoàn Kết - ngày 13/10/2009)

THUỐC GIA TRUYỀN Hồng Khôi Viêm Xoang Hoàn

Sản xuất tại:

NHÀ THUỐC ĐÔNG Y GIA TRUYỀN HỒNG KHÔI

Thị trấn Phố Mới - Quế Võ - Bắc Ninh

ĐT: 0241.3863270 - 0913.296737 - 0917.896889

Địa chỉ liên hệ phân phối và tư vấn tại Hà Nội

Phòng 2- Nhà D9 - Khu tập thể Kim Liên - Đống Đa - Hà Nội

Điện thoại: 04.3577.0005 - Di động: 0917.896.889

Chuyên trị: Viêm mũi

Viêm xoang

Viêm xoang dị ứng

Sản phẩm có bán tại tất cả các nhà thuốc trên cả nước

TIN VUI CHO BỆNH NHÂN MẮC BỆNH VIÊM MŨI - VIÊM HỌNG - MẮT NGỦ

PHÒNG KHÁM TRUNG Y AN KHANG (GIẤY PHÉP SỐ: 0925/GCNHNYDHCT)

Là phòng khám Trung y chuyên điều trị các bệnh mãn tính, nan y do các chuyên gia Trung y khám và điều trị, phục vụ lâu dài cho sức khỏe của đồng bào bệnh nhân.

“THÔNG” MỘT LẦN: nước mũi chảy ra nhiều (cần bịt có hại tích tụ lâu ngày trong mũi), hai lỗ mũi thông rồi, có thể nghe được mùi cơm. 1-7 ngày “khỏi”: hết chóng mặt rồi, hết nhức rồi, miệng hết hôi rồi, đêm ít đi rồi, ăn ngon miệng rồi, ngủ tốt hơn rồi, ngủ hết giấc rồi.

1-3 TUẦN “KHỎI HẸN”: mũi hết ngứa, không còn tấy nề, không khô khốc, đủ bị kích thích cũng không hắt xì hơi, không sổ mũi, niêm mạc mũi dần dần hồi phục, không còn thường xuyên cảm mạo, triệt để ngăn chặn sự xâm nhập của vi khuẩn gây bệnh.

CHỨNG BỆNH NHỨC ĐẦU: Phát hiện sớm, điều trị sớm.

CHỨNG BỆNH MẮT NGỦ: Sát thủ tàng hình của thế kỷ mới! Khó ngủ, ngủ không ngon giấc, hay mơ, giấc ngủ

quá ngắn, thậm chí thức trắng đêm hay kèm theo nhức đầu, chóng mặt, hồi hộp, trí nhớ kém, có thể dẫn đến bệnh cao huyết áp, bệnh tim mạch, bệnh bao tử, đường ruột, yếu sinh lý, mất m... Nghiêm trọng hơn là dẫn đến rối loạn thần kinh, cuối cùng đe dọa đến tính mạng. (Bệnh nhẹ dùng 1-3 ngày, bệnh nặng dùng 3-7 ngày, bệnh nhân có thể ngủ rất ngon)

Đặc điểm độc đáo của liệu pháp điều trị song song bằng Trung y mà phòng khám chúng tôi đang áp dụng là: liệu trình ngắn, hiệu quả nhanh, không cần nằm viện, trị xong có thể ra về ngay, không ảnh hưởng công việc học tập, đã mang lại sức khỏe hầu hết cho bệnh nhân.

Để bệnh nhân yên tâm điều trị, phòng khám sẽ miễn phí 03 ngày tiền thuốc cho bệnh nhân, nếu thấy hiệu quả tiếp tục điều trị, đó là các quan tâm tốt nhất đối với người bệnh...

**TRUNG Y TRUNG ĐƯỢC
TẠO NÊN KÝ TÍCH TRONG ĐIỀU TRỊ**

**CHỈ NGHE THỜI CHƯA TIN
THỨ MỘT LẦN RỒI BIẾT**

627B Nguyễn Trãi, P.11, Q.5, TP.HCM
(Đối diện Trung tâm Y tế Quận 5)
ĐT: (08) 3.9508071

GIỜ KHÁM BỆNH:

• SÁNG 7:30 - 12:00

• CHIỀU: 14:00 - 17:30

• SÁNG CHỦ NHẬT: 7:30 - 12:00

Chăm sóc tận tâm, tiếp nhận mới, đúng, 3-5 phút là thấy hiệu quả

Nước mũi ra ào ào - Viêm mũi khởi mau mau

ÍCH TÂM KHANG

BẢO VỆ VÀ DUY TRÌ MỘT TRÁI TIM MẠNH KHỎE

Con người có thể sống thiếu một số cơ quan trong cơ thể như tai, mắt, tay, chân... nhưng không thể sống thiếu một trái tim. Điều này chứng tỏ tầm quan trọng không gì thay thế được của cơ quan đặc biệt này trong cơ thể. Tuy nhiên, có rất nhiều mối nguy cơ đe dọa trái tim - một trong số đó là căn bệnh suy tim.

Suy tim là tình trạng cơ tim ngày càng yếu đi và không thể bơm đủ máu đi nuôi các cơ quan trong cơ thể, không hút được máu đã thiếu oxy về tim, nên máu bị ứ lại, gây tình trạng phù nề, mệt mỏi, khó thở. Khi suy tim nặng, người bệnh cảm thấy khó thở mọi lúc mọi nơi, ảnh hưởng rất nghiêm trọng tới sức khỏe, sinh hoạt và lao động.

Suy tim thường xảy ra phần lớn ở những người ở độ tuổi trên dưới 50, người bị bệnh mạch vành, bệnh tim bẩm sinh, tăng huyết áp, rối loạn mỡ máu, tiểu đường... Ngoài ra, những người béo phì cũng rất dễ bị suy tim. Mục tiêu chủ yếu trong điều trị suy tim là giảm triệu chứng, làm chậm tiến trình suy tim và kéo dài tuổi thọ cho người bệnh. Theo y học hiện đại, điều trị suy tim thường sử dụng các nhóm thuốc như: Digitalis, ức chế men chuyển, chẹn

beta, lợi tiểu, tùy theo nguyên nhân có thể phẫu thuật. Bên cạnh sự cải thiện nhanh triệu chứng, các phương pháp này cũng có nhiều hạn chế trong việc sử dụng của các bệnh nhân như: phần lớn phải được chỉ định và theo dõi chặt chẽ của các bác sỹ chuyên khoa, có nhiều phản ứng không mong muốn: gây ho (ức chế men chuyển), suy tim nặng hơn (chẹn beta liều cao), quá liều ngộ độc (Digitalis), rất tốn kém và chứa đựng nhiều tai biến (phẫu thuật tim)... Những hạn chế này trong các cách tiếp cận hiện tại đang phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả của việc phòng và điều trị suy tim.

Vậy, làm thế nào để bảo vệ và duy trì trái tim khỏe mạnh cho mỗi chúng ta?

Sự xuất hiện gần đây của một sản phẩm đang thu hút được nhiều sự quan tâm và kỳ vọng của các bác sĩ và đông đảo những người đang có nguy cơ phải sống với một trái tim "có vấn đề". Đó là sản phẩm thực phẩm chức năng (thực phẩm thuốc) Ích Tâm Khang, được kết hợp giữa y học cổ truyền và y học hiện đại, an toàn, bổ ích cho trái tim như: cao Natto (chứa Nattokinase), cao Đan sâm, cao Vàng đắng, L-carnitine, giúp giảm nhanh các triệu chứng suy tim, giúp phục hồi khả năng sinh hoạt, làm việc bình thường của bệnh nhân. Ngoài ra, Ích Tâm Khang còn giúp hỗ trợ điều trị các bệnh lý có thể dẫn đến suy tim như: tăng huyết áp, tăng mỡ máu, bệnh tim thiếu máu..., giúp làm chậm tiến trình suy tim. Đặc biệt, Ích Tâm Khang hỗ trợ kéo dài tuổi thọ cho bệnh nhân. Để đạt kết quả cao nhất, một đợt sử dụng Ích Tâm Khang nên kéo dài trung bình từ 4-6 tháng, sau đó dùng liều duy trì để củng cố sức khỏe của tim và phòng ngừa tái phát các triệu chứng.

Với mục tiêu giúp cho con người có thể bảo vệ và duy trì một trái tim hoàn toàn khỏe mạnh, Ích Tâm Khang mang lại niềm tin không chỉ cho những người đang mắc bệnh suy tim, mà với cả những người chưa mắc.

HOÀNG XUÂN BA

Thông tin về sản phẩm xin liên hệ:

CÔNG TY TNHH ĐT & PT ĐÔNG TÂY, Số 42A, ngõ 159, Phố Đài Láng, Hà Nội. ĐT: 04.3775.9865 - 08.6264.7169

THỰC PHẨM CHỨC NĂNG

HỘ TẠNG ĐƯỜNG

Bảo vệ tạng trong bệnh tiểu đường

Hỗ trợ phòng ngừa và điều trị

TỒN THƯƠNG DO ĐÁI THÁO ĐƯỜNG

CÔNG TY TNHH ĐT & PT ĐÔNG TÂY - 42A - ngõ 159, Phố Đài Láng, Hà Nội

Điện thoại tư vấn: 04.3775.9865 - 08.3977.0045

Q.ROC: 941/2008/TNQC-ATTP

Ảnh minh họa

Chia sẻ của người phụ nữ bị viêm khớp dạng thấp

Cuộc sống hiện đại, công việc bận rộn khiến nhiều người không còn thời gian để chú ý đến sức khỏe của mình. Nhiều người mắc bệnh mạn tính nhưng không hề hay biết. Tuy nhiên, mọi thứ chưa phải là quá muộn nếu có cách thức chữa trị kịp thời. Câu chuyện của chị Nguyễn Thị Hằng, 48 tuổi, Phó hiệu trưởng một trường mầm non tại Hà Nội là một trong những trường hợp như thế.

Phải qua nhiều cuộc hẹn chúng tôi mới có thể gặp chị, vì công việc của chị cũng khá bận rộn. Vào giữa trưa, lúc mọi gia đình đang nghỉ ngơi thì chị vẫn vui vẻ tiếp đón khách, điều này khiến chúng tôi thực sự xúc động. Khi được biết mục đích của chuyến ghé thăm nhằm tìm hiểu về kinh nghiệm của chị đối với bệnh viêm khớp dạng thấp, người phụ nữ có khuôn mặt phúc hậu chia sẻ: "Cách đây 5 năm, tôi bắt đầu bị nhức, rồi cảm giác tê ở các

khớp đốt ngón tay, khớp ngón chân cứ tăng dần. Có nhiều lần chỉ nâng tay lên lấy một vật nhẹ cũng bị tê cứng, không co duỗi được. Mỗi lần như vậy tôi dán Salonpas để giảm đau. Tuy nhiên, tôi đã không đi khám bệnh và điều trị kịp thời khiến bệnh ngày càng nặng thêm, hai cổ tay đau nhức như bị mưng mủ, không thể thả lỏng được, người mệt mỏi, ăn ngủ không yên. Khổ nhất là các khớp ở chân bị biến dạng, ngón chân cái bị cong vẹo sang một bên, nhìn rất xấu. Sau này tôi mới biết đó là biến chứng của bệnh viêm khớp dạng thấp". - Vừa nói, chị vừa chỉ cho tôi xem khớp xương ở đốt ngón chân cái bị sưng tấy và lồi sang một bên, hậu quả sau một thời gian dài mang bệnh mà không được chữa trị. "Giờ khớp bị vẹo không còn đau nhức so với trước đây. Tôi chưa khẳng định là khỏi hẳn bởi vì tuổi càng cao thì xương khớp thoái hóa thôi, đó là lẽ tự nhiên khó mà khỏi được, có

chẳng cũng chỉ mong làm chậm thoái hóa được lúc nào hay lúc ấy" – Chị cười.

"Vậy nhờ đâu mà chị có được những kết quả khả quan như vậy?" – tôi hỏi. Chị Hằng kể tiếp: "Khi bị đau không chịu đựng được nữa, tôi mới đi khám, bác sĩ kết luận là tôi đã bị viêm khớp dạng thấp. Điều khó khăn nhất là tôi không thể dùng được thuốc Tây y do tiền sử đau dạ dày. Tôi rất hoang mang và lo lắng không biết sẽ điều trị bằng loại thuốc gì cho khỏi bệnh.

Thật may mắn là khi tình cờ đọc báo, thấy giới thiệu sản phẩm Hoàng Thấp Linh - một loại thực phẩm chức năng giúp hỗ trợ điều trị và phòng ngừa viêm khớp dạng thấp, tôi đã không ngần ngại mua ngay để dùng theo chỉ dẫn là ngày uống 4 viên, chia 2 lần trước bữa ăn 30 phút. Tuy mới sử dụng được hơn 2 tháng nhưng bệnh của tôi đã có chuyển biến rất tích cực. Tôi cảm thấy nhanh đói, ăn ngon miệng, giấc ngủ sâu hơn. Điều đáng vui nhất là u cục to ở khớp ngón chân cái trước kia khiến tôi đi lại rất khó khăn và bị biến dạng vẹo hẳn sang một bên, bây giờ đã hết đau, sinh hoạt của tôi trở lại bình thường. Hai tháng hè nghỉ ở nhà kết hợp và uống Hoàng Thấp Linh, những cơn đau nhức đã giảm hẳn, người tôi béo ra, ăn được, ngủ được, tinh thần thoải mái hơn trước nhiều".

Chị Hằng nói thêm: "Thuốc thì có nhiều loại, khỏi bệnh hay không còn tùy thuộc vào nội tiết từng người. Với Hoàng Thấp Linh, thực phẩm chức năng có nguồn gốc 100% từ thảo dược nên tôi rất an tâm khi sử dụng lâu dài mà không lo tác dụng phụ như thuốc tây y".

Đó là câu chuyện của người phụ nữ trú tại số 1, ngách 32/23, An Dương, Tây Hồ, Hà Nội về phương pháp cho bệnh viêm khớp dạng thấp mà chị tin tưởng sử dụng. Qua câu chuyện này, cả chị Hằng và chúng tôi đều hy vọng rằng, sẽ có nhiều người sớm tìm lại được niềm tin cho sức khỏe của mình.

MINH ANH

(Theo Gia đình và xã hội - ngày 11/09/2009)

Kém ăn Kém ngủ và cam kếtlà Tiên, đầu tiên ở Việt nam

Rất nhiều người than mệt, vì nhiều nguyên nhân khác nhau. Có người mệt, không do nguyên nhân rõ rệt nào cả, khiến bác sĩ... cũng mệt theo. Nhiều vị than mệt đến độ không còn đủ sức làm những công việc hàng ngày. Lý do chủ yếu của căn bệnh thường gặp này chính là: mất ngủ, biếng ăn từ đó sinh ra stress, dễ cáu gắt... Nếu không được quan tâm đúng mức thì có nhiều khả năng bệnh trở nên trầm trọng, khó chữa.

Có rất nhiều sản phẩm chăm sóc sức khỏe, dùng để khỏe hơn, có loại được quảng cáo như thần dược với giá bán rất đắt: Năm linh chi, Đông trùng hạ thảo, Tảo xoắn... Bên cạnh đó có vô số loại thuốc bổ dạng bổ sung vitamin, chất khoáng... Tuy nhiên chưa có sản phẩm nào được nhà sản xuất cam kết về hiệu quả sau khi sử dụng. Các cụ xưa đã dạy "ăn được ngủ được là tiên", ăn ngon miệng, ngủ sâu giấc sẽ tan biến mọi mệt mỏi. Vừa qua, Công ty GoodHealth đã đưa ra cam kết chất lượng "Kém ăn/ Kém ngủ - Xin hoàn tiền," cho sản phẩm viên nhai ngậm bổ tổng hợp GoodHealth (Sức khỏe tốt). Đây là kết quả nghiên cứu của Bonne Santé/ France, sự phối hợp hoàn hảo Lysine, một hoạt chất từ thiên nhiên có tác dụng làm ngon miệng, ăn được nhiều hơn. Các vitamin nhóm B giúp tăng hấp thu. Lạc tiên, tâm sen, tảo nhân, thảo phục linh... là những thảo dược tác dụng an thần, ích trí tạo cảm giác thoải mái, cho giấc ngủ tự nhiên.

Bộ Y tế cũng đã xác nhận viên nhai/ ngậm GoodHealth chứa những hoạt chất hoàn toàn tự nhiên tăng cảm giác ngon miệng, tăng quá trình chuyển hóa, hấp thu của cơ thể. GoodHealth cho giấc ngủ tự nhiên, an thần ích trí, phòng chống tim đập hơi gấp, suy nhược thần kinh, suy nhược cơ thể. Sản phẩm có hương vị thơm ngon, tiện sử dụng.

Chương trình cam kết được Bộ Y tế thẩm định và cho phép theo công văn số 279/ 2009/TNQC, cụ thể như sau:

Khách hàng mua 02 hộp GoodHealth (Sức khỏe tốt) loại 60 viên/ hộp trị giá 100.000đ, dùng được 30 ngày tại các nhà thuốc... Khi một người sử dụng dùng và đủ liều sau 20 ngày hết khoảng 80 viên:

1/ Không thấy hiệu quả rõ rệt (ăn không thấy ngon miệng hơn, ngủ không thấy ngon giấc hơn): gửi tới hòm thư bảo đảm số 20, Bưu điện Trung tự, Đống Đa, Hà Nội: tên, địa chỉ, số điện thoại + 2 nắp có dán tem GoodHealth + 2 vỏ hộp nhựa + 40 viên còn dư. Khách hàng sẽ được hoàn lại 60.000đ qua bưu điện sau 2-4 tuần kể từ ngày nhận được bưu phẩm. Mỗi quý khách chỉ được hoàn tiền một lần.

2/ Thấy hiệu quả rõ rệt (đã ăn ngon miệng hơn, ngủ tốt hơn): Mang nắp hộp có dán tem GoodHealth tới các điểm đã mua hàng để được được tặng 15.000đ mỗi nắp khi/ chỉ khi mua hộp GHE tiếp theo.

Xin hãy tới các nhà thuốc hoặc gọi: 3513 2793 (Hà Nội); 08 2243 9636 (Tp HCM & các tỉnh miền Nam); 098 5523 508 (các tỉnh miền Bắc); 3886 517 (Đà Nẵng).

**TIN VUI
CHO BỆNH NHÂN**

Phòng khám y học cổ truyền AN KHANG – PHÚC KHANG

Đặc biệt có những chuyên khoa sau đây:

Hiếm muộn – Vô sinh; Phong thấp – Đau khớp; Đau đầu – Mất ngủ - Suy nhược Thần kinh; Viêm mũi – Họng; Bệnh da liễu; Hen suyễn; Viêm gan siêu vi ABC; Tiểu đường; Trĩ; Phụ khoa; Sỏi mật; Sỏi thận; Cao - Thấp huyết áp; Di chứng tai biến mạch máu não...

Phòng khám chúng tôi vận dụng lý luận về Y học, Dược học, Châm cứu học theo y học Trung Quốc, sử dụng các phương thuốc cổ phương - Bí phương để khám chữa bệnh cho bệnh nhân. Hiệu quả độc đáo, thời gian chữa ngắn, tỷ lệ khỏi cao, không cần nằm viện, chữa xong là về, không ảnh hưởng đến việc làm, học hành.

Hoan nghênh quý bệnh nhân mắc các bệnh lâu năm không trị khỏi đến tư vấn khám bệnh.

Bệnh nhân có thể chữa trị miễn phí trước 2 ngày, nếu thấy kết quả thì tiếp tục điều trị, để tránh tiền mất tật mang, đó chính là sự quan tâm chăm sóc dành cho bệnh nhân, để bệnh nhân an tâm chữa bệnh.

GIỜ KHÁM CHỮA BỆNH: thứ 2 đến thứ 7

• SÁNG 7H30 - 12H00 • CHIỀU: 14H00 - 17H30 • SÁNG CHỦ NHẬT: 7H30 - 12H00

627B NGUYỄN TRÃI, P.11, Q.5, TP.HCM

(Đối diện Trung tâm y tế quận 5) - ĐT: 08.39508071

830 ĐẠI LỘ HỒNG BÀNG, P.14, Q.6, TP.HCM

(Gần cầu Phú Lâm và xí nghiệp dược phẩm Q.P.C) - ĐT: 08.38858847

ÍT TỐN KÉM HIỆU QUẢ CAO

Phòng khám y học cổ truyền AN KHANG – PHÚC KHANG

TIN VUI đối với người mắc bệnh đau nội bộ

Là phòng chẩn trị những chứng bệnh nan y khó khăn trong điều trị
(Giấy phép số: 0925/GCNHNYDHCT và 1137/GCNĐĐKHNYHCT)

Phòng khám chúng tôi giúp bệnh nhân sớm hồi phục sức khỏe cho những bệnh nhân mắc bệnh lâu năm và điều trị không khỏi.

Bây lâu nay triệu chứng đau nhức do phong thấp và gió đã tàn phá cơ thể con người như: đau thần kinh tọa, đau khớp xương, đau phong thấp, đau thần kinh đầu, đau lưng do thận suy, tứ chi bất lực, tay chân run rẩy, gân cơ giật, gai cột sống lưng, viêm cột sống cổ, viêm cột sống thẳng, viêm vùng tai, viêm cột sống mạn tính xơ cứng, xương chậu vùng eo có gai, hoại tử xương móng, bong xương do tuổi già, viêm xương tủy, đau cơ vùng lưng do lao động quá mức, chắp nối xương, nối gân, đau do tổn thương trật đĩa, di chứng sau trúng gió... Trong giới trung y gọi là "bệnh liệt" chủ yếu do ba loại tà khí xâm nhập, đó là do gió hàn ẩm thấp, có không ít trường hợp vì chính mình mắc bệnh mà đau khổ, có sống không bằng chết.

Để tạo lòng tin cho bệnh nhân, để tránh tiền mất tật mang, mục đích là giúp cho bệnh nhân ít hao tốn, trị khỏi bệnh. Phòng khám triển khai một hoạt động quy mô lớn giúp bệnh nhân điều trị, tư vấn - khám bệnh miễn phí. Mỗi ngày, 18 bệnh nhân đến đăng ký đầu tiên sẽ được hưởng những ưu đãi trên. Chúng tôi có một lời hứa với bệnh nhân điều trị tại phòng khám, những bệnh lý được bác sĩ chỉ định trong thời gian chữa khỏi bệnh. Nếu (số ít) bệnh nhân vẫn chưa khỏi thì chúng tôi sẽ điều trị miễn phí cho đến khi bệnh khỏi hẳn.

Hoan nghênh quý bệnh nhân mắc bệnh lâu năm không trị khỏi đến tư vấn khám bệnh.

Giờ khám bệnh: Thứ hai - thứ bảy: Sáng: 7 giờ 30 - 12 giờ - Chiều: 14 giờ - 17 giờ 30.

Sáng chủ nhật: 7 giờ 30 - 12 giờ

Địa chỉ: 627B Nguyễn Trãi, P.11, Q.5, TP.HCM (đối diện Bệnh viện Quận 5).

ĐT: (08) 39508071

830 Đại lộ Hồng Bàng, P.14, Q.6, TP.HCM (Gần cầu Phú Lâm và Xí nghiệp dược phẩm Q.P.C).

ĐT: (08) 38858847

Giải thưởng Vô Trường Toàn năm 2009

■ Ông Jack Howell - Tổng giám đốc Công ty Bảo hiểm xã hội Prudential Việt Nam (trái) trao phần thưởng cho giáo viên đoạt giải

30 giáo viên xuất sắc của TP.HCM vừa được nhận giải thưởng Vô Trường Toàn lần thứ 12 năm 2009, mỗi giải thưởng trị giá 10 triệu đồng. Đây là giải thưởng truyền thống của ngành GD&ĐT TP. HCM do báo Sài Gòn Giải Phóng phối hợp với Sở GD&ĐT TP.HCM tổ chức vào dịp 20/11 hàng năm và được Công ty Bảo hiểm nhân thọ Prudential Việt Nam tài trợ độc quyền, nhằm tôn vinh những nhà giáo có cống hiến xuất sắc trong sự nghiệp giáo dục. 30 giáo viên nhận giải năm nay được Hội đồng giải thưởng bầu chọn từ hơn 60.000 giáo viên các cấp và các loại hình giáo dục tại TP.HCM. Tiêu chuẩn xét chọn trao giải gồm: am hiểu nghề nghiệp, kết quả đào tạo xuất sắc, được đồng nghiệp tin nhiệm, học sinh mến phục. Tính đến nay, đã có 403 giáo viên tại TP.HCM được nhận giải thưởng này. (P.V)

Giao lưu thấy trò thành đạt

Nhân dịp kỷ niệm 27 năm Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11/2009, Liên đoàn Lao động TP. HCM vừa tổ chức chương trình giao lưu biểu dương "Thấy trò thành đạt" với sự hiện diện gần 150 đại biểu. Chương trình tôn vinh những đóng góp của 21 thấy trò thành đạt tiêu biểu của các trường đại học đóng trên địa bàn thành phố. (Q.VINH)

Ngành Giáo dục TP. HCM tổng kết phong trào thi đua yêu nước

Sở GD&ĐT TP. HCM vừa tổ chức Hội nghị tổng kết 5 năm công tác thi đua khen thưởng ngành GD&ĐT (2005-2009). Trong 5 năm qua, ngành GD&ĐT thành phố đã có 4 đơn vị nhận huân chương Lao động hạng nhất; 8 đơn vị nhận huân chương Lao động hạng nhì; 46 đơn vị và 26 cán bộ, giáo viên được nhận huân chương Lao động hạng ba; 10 cán bộ, giáo viên được tặng danh hiệu Chiến sĩ thi đua toàn quốc, 16 nhà giáo được vinh dự nhận danh hiệu Nhà giáo ưu tú. (Đ.TOÀN)

Hoa hậu và kẻ giấu mặt

Ai đã bẻ gót giày mẹ Lily trong đêm chung kết? Ai đã làm

gương mặt cô biến dạng và ai đã bắt nhốt thí sinh này? Tất cả câu trả lời sẽ được tìm thấy trong tập 10 bộ truyện tranh *Cảnh sát trưởng tí hon* mang tiêu đề *Hoa hậu và kẻ giấu mặt*. Trong tập này, mẹ của Lily là một ứng viên sáng giá khi cô sở hữu một ngoại hình xinh đẹp và sự nghiệp bác sĩ thành công. Nhưng cô đã bị một đối thủ giấu mặt luôn tìm cách cản trở cô trình diễn trong đêm chung kết cuộc thi hoa hậu. Cảnh sát trưởng tí hon Bim, Tun và Lily nhận một nhiệm vụ quan trọng vì lần này nạn nhân lại chính là người thân yêu nhất của Lily... Do Nhà xuất bản Trẻ và McKids Comics phát hành, tập truyện 56 trang màu công phu này sẽ hé lộ hậu trường sắc đẹp. Truyện được ra mắt vào ngày 18/11/2009 tại các trường học, nhà sách và sạp báo với giá đặc biệt 9.800đ. (P.V)

Khách hàng sử dụng phần mềm lớp giữa Oracle tăng trưởng mạnh

Hơn 90.000 doanh nghiệp trên thế giới đang sử dụng giải pháp Phần mềm lớp giữa Oracle (Oracle Fusion Middleware) để cắt giảm chi phí công nghệ thông tin, tích hợp các quy trình nghiệp vụ chủ chốt và quản trị công nghệ thông tin, giảm thiểu rủi ro, bảo vệ thông tin doanh nghiệp và tăng cường hiệu quả, sức mạnh cho người sử dụng. Ngày 10/11/2009, nhân Ngày hội Công nghệ Oracle, Oracle Việt Nam đã chính thức giới thiệu sản phẩm Phần mềm lớp giữa mới nhất Oracle 11g và Cơ sở dữ liệu Oracle 11g phiên bản 2 cho các nhà lãnh đạo và quản lý công nghệ thông tin, giám đốc quản lý dự án, quản lý cơ sở dữ liệu, chuyên gia cơ sở dữ liệu và chuyên gia phát triển phần mềm từ nhiều ngành khác nhau tại Việt Nam. (T.H)

Ra mắt mẫu xe hạng sang Volkswagen CC

Công ty World Auto, nhà nhập khẩu ủy quyền chính thức của Volkswagen tại Việt Nam, vừa giới thiệu đến khách hàng chiếc CC, mẫu xe hơi sedan coupé hạng sang bốn cửa của Volkswagen. Mẫu CC được tung ra tiếp sau việc khai trương phòng trưng bày, xưởng dịch vụ Volkswagen chính hãng và bốn mẫu sản phẩm đầu tiên của Volkswagen tại Việt Nam là New Beetle, Passat, Tiguan và Touareg. Xe được thiết kế độc đáo, nội thất thể thao với hai ghế ngồi độc lập ở hàng sau, được trang bị hệ thống hỗ trợ đỗ xe thông minh tích hợp camera lùi giúp hiển thị khoảng cách sau xe. Động cơ xăng TSI 200 mã lực, dung tích xy lanh 2 lít, hộp số tự động 6 cấp, vận tốc cực đại 232km/h, thời gian tăng tốc từ 0-100km là 7,8 giây. Được sản xuất riêng tại nhà máy Emden, Đức, mẫu CC còn được trang bị một hệ thống thông minh liên tục tùy chỉnh hệ thống treo nhằm tối ưu tính năng an toàn và độ giảm xóc. Mức giá khởi điểm: 1,678 tỉ đồng. Nhân dịp này, World Auto công bố nhiều ưu đãi mới cho khách hàng Volkswagen tại Việt Nam, tất cả khách hàng mua xe Volkswagen theo kênh phân phối chính thức trong toàn quốc được miễn phí tiền công kiểm tra xe trong vòng 2 năm bảo hành, được tặng phiếu mua linh kiện và phụ tùng chính hãng trị giá 20 triệu đồng. (T.T)

Quản lý STRESS

trong thời đại số

Chiều Anh

Con người của thế kỷ 21 mong muốn nhiều thứ! Đó là nhận xét dễ được đồng tình rút ra từ cuộc khảo sát về chất lượng cuộc sống tại các đô thị Việt Nam. Hình ảnh người Việt trẻ: làm cật lực để có thật nhiều tiền. Học thật chăm chỉ để có nhiều bằng cấp tốt. Luôn cố gắng thăng tiến trong công việc. Mơ ước gia đình đầm ấm, con cái ngoan ngoãn, học giỏi, thông minh, khỏe mạnh. Người vợ muốn chồng là một người thành đạt ngoài xã hội nhưng cũng luôn phải chung thủy, lãng mạn và chu đáo. Người chồng mong vợ dành nhiều thời gian ở nhà để chăm sóc gia đình nhưng lại dễ dàng rơi vào cảm xúc yêu đương với các "đối tác" bên ngoài khi vợ trở thành người nội trợ "toàn thời gian" khiến cho họ phải đối mặt với những thử thách lớn: 1. Phụ nữ hiện đại vừa muốn thành đạt ngoài xã hội vừa cố gắng chu toàn thiên chức làm người "xây tổ ấm" hoặc 2. Toàn tâm toàn ý cho gia đình và tìm cách làm mới bản thân liên tục... Muốn nhiều thứ nhưng mỗi người chỉ được tạo hóa ban cho gia tài "thời gian" có hạn. Gấp gáp, vội vàng để đạt được mục tiêu khiến cho con người rơi vào stress thường xuyên, ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống.

Stress là trạng thái thay đổi của cơ thể, tri não nhằm đáp ứng, đối phó lại những tác động bất thường (có thật hoặc tưởng tượng) từ bên ngoài. Nhìn từ khía cạnh khoa học, stress hoàn toàn có lợi bởi nếu không có dấu hiệu stress, con người không thể điều chỉnh bản thân trước những thay đổi bất thường, đột ngột. Không có stress cũng tương tự như cơ thể con người mất xúc giác, không phản ứng khi chạm vào vật nóng. Khi có một sự việc bất thường xảy ra (trúng số, chuẩn bị bước vào kỳ thi tốt nghiệp, bị xúc phạm, sợ ma, có nguy cơ bị mất việc...) các cơ quan trong cơ thể con người sẽ tiết ra các chất đặc biệt để sẵn sàng đáp ứng nhu cầu "nghênh chiến" hay "bỏ chạy". Thùy não sẽ ra lệnh tiết các kích thích tố cần thiết (adrénaline, norepinephrine, cortisol...) ồ ạt đổ vào máu. Tim đập nhanh để bơm máu về các cơ bắp lớn, phổi hỗn hển tăng tốc bơm oxy, đường huyết vọt lên cao nhằm tăng cường khả năng năng lượng, đồng tử mắt nở to để nhìn cho rõ, tai vểnh lên, mũi phồng ra... Những căng thẳng cấp tính hoàn toàn có lợi với điều kiện mức độ stress đủ "liều lượng" để tạo ra động cơ, thay đổi hành vi, đi đến hành động

đạt được điều mình muốn. Stress tốt (positive stress) kích thích khả năng sinh tồn và vượt "chướng ngại vật" của con người, giúp chúng ta có được những thành quả vĩ đại.

Tuy nhiên, mỗi người có những cảm nhận khác nhau về các sự việc xảy đến cho mình. Đối với người này, ly hôn là thất bại nhưng đối với người khác ly hôn là giải phóng. Suy nghĩ tích cực chỉ phôi đến góc nhìn của mỗi cá nhân. Nếu bạn luôn cho mọi thứ thật tồi tệ, thì "luôn stress" (hay stress mãn tính) là đáp số của cuộc đời bạn. Nghiên cứu của Đại học Y khoa Harvard cho thấy người làm việc ở những ngành dễ bị sa thải trong thời kỳ khủng hoảng kinh tế, bị chết vì bệnh tim mạch, tai biến mạch máu não cao gấp đôi các ngành nghề khác. Stress xấu (negative stress) xuất hiện khi mức độ stress của bạn quá cao khiến cho cơ thể bạn không thể kiểm soát và có những phản ứng tiêu cực. Người bị stress kéo dài sẽ có những bất ổn về tâm lý như lo lắng, thất vọng, giận dữ, buồn phiền, sợ hãi... Kéo theo đó, các căn bệnh như "rối loạn chức năng", "mệt mỏi kinh niên", "rối loạn thần kinh thực vật", mất ngủ, nhức đầu, giảm miễn dịch, nhồi máu cơ tim, tăng huyết áp, tiểu đường, đau dạ dày, ung thư, trầm cảm, tai nạn thương tích, tự tử v.v lần lượt hay đồng thời xuất hiện. Không nhận biết nguyên nhân từ stress khiến người bệnh chỉ chạy chữa các triệu chứng, không giải quyết gốc gác, căn nguyên là stress nên các căn bệnh cứ "chạy lòng vòng". Chất lượng cuộc sống vì thế giảm sút rõ rệt!

Stress chia làm 3 giai đoạn: cảnh báo, kháng cự và kiệt sức. Ở giai đoạn đầu, dấu hiệu dễ nhận biết nhất là căng thẳng thần kinh, mất ngủ, tim hay đập mạnh, thờ bị hụt hơi, xáo trộn thói quen... Sự khác thường này chứng tỏ cơ thể bạn đang cố gắng thích nghi với hoàn cảnh mới. Nếu sự việc bất thường không mất đi và vẫn còn tác động đến cơ thể, giai đoạn kháng cự sẽ xuất hiện. Lúc này người bị stress giai đoạn 2 sẽ có những biểu hiện như: thiếu nhiệt tình trong cuộc sống, thay đổi các thói quen sống, dễ rút lui, dẩu hàng trong những chuyện đơn giản, dễ cáu giận, mệt mỏi, nghèo ý tưởng và giải pháp, lẫn lộn, gặp ác mộng... Giai đoạn kiệt sức sẽ ập đến nếu bạn không tìm ra giải pháp cho vấn đề bạn đang gặp phải. Lúc này, những hậu quả tồi tệ nhất như: mất niềm tin, mất định hướng, thay đổi nhân cách, tự tử... là điều không thể tránh khỏi.

Làm thế nào để quản lý stress?

Trước hết bạn phải là người luôn có suy nghĩ tích cực, yêu bản thân và không quá cầu toàn. Đối diện với tình trạng stress cấp tính, hãy hít thở sâu cho đến khi bình tĩnh trở lại. Nhận diện cơ thể đang có dấu hiệu stress, việc đầu tiên bạn nên làm là tìm căn nguyên và xác lập phương án giải quyết. Sau đó, hãy kiên trì thực hiện và không ngừng điều chỉnh phương án hành động sau mỗi giai đoạn. Để

hỗ trợ cho quá trình giải quyết, bạn hãy chọn một môn thể thao phù hợp và luyện tập thường xuyên để tăng cường sức khỏe giúp cơ thể kháng cự với stress. Bạn cũng nên chia sẻ với người thân, bạn bè, đồng nghiệp để được cảm thông, hỗ trợ về mặt tinh thần và vật chất. Một yếu tố nữa cũng khá quan trọng trong kỹ năng quản lý stress, đó là thời gian! Thời đại số khiến cho con người cảm thấy mình là "kẻ ăn mày thời gian". Thêm vào đó, nếu luôn căng nể, bạn sẽ phải kiên trì tập luyện kỹ năng từ chối trừ phi bạn muốn bị stress kéo phăng xuống vực thẳm. Cuối cùng, hãy lên kế hoạch cho cuộc đời mình. Kế hoạch càng thông minh, bạn càng giảm thiểu stress. Nhận biết và quản lý stress là điều cần thiết trong thời đại số. Stress chỉ có hại cho cuộc đời bạn khi bạn không thể giải quyết và để tình trạng kéo dài. ■

Bạn hãy tính điểm những sự kiện sau đây đã xảy ra cho bạn trong 2 năm gần đây:

☐ Chồng/vợ mất	☐ Con cái "ra riêng"
☐ Vào tù	☐ Gặp vấn đề với gia đình bên vợ/ chồng
☐ Ly dị	☐ Bắt đầu đi học/ kết thúc
☐ Người thân mất	☐ Thay đổi nơi ở
☐ Bị tàn phế/ Bệnh nặng	☐ Thay đổi thói quen
☐ Đám cưới	☐ Sếp hà khắc
☐ Bị sa thải	☐ Đối trường
☐ Mang thai	☐ Thay đổi giờ ngủ
☐ Gặp khó khăn về tình dục	☐ Thay đổi thói quen ăn uống
☐ Gặp khó khăn về tài chính	☐ Hội hè
☐ Bạn thân mất	
☐ Thay đổi công việc	Điểm

Kết quả:

Dưới 150 điểm: Stress mức độ 1

150 - 300 điểm: Stress mức chạm ngưỡng

Hơn 300 điểm : Stress vượt ngưỡng.

Nguồn: Girdano, D.A., Everly, G. S., Jr., & Dusek, D. E. (1990). *Controlling stress and tension* (3rd edition), ENglewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Tấm hình sau làn nhang khói

MS: 234

Người đi chợ đã có. Bóng Hân liêu xiêu dưới bóng đèn cao áp vàng ệnh. Sương rây trên tóc rít rít; Hân vuốt mặt, mặt xấp rập bởi bụi đường và hột hính. Lâu lắm rồi, song Hân có cảm tưởng thành phố đổi thay đến chóng mặt: đường rải nhựa rộng thênh thênh, đoạn Hân đang bước là nông thôn mà nhà cửa cứ như đã lên phố.

Bóng Hân dần trên mặt đường.

Hân ngoặt vào con đường chưa được bê tông hóa. Tất cả còn i xi ngày trước, kể cả lối vào nhà thấy. Chỉ có điều bây giờ có mọc dây, hình như đã từ lâu rồi không người qua lại. Thấy Hân đã mở lối đi khác. Hân rẽ mở nhận diện ngôi nhà của thầy, nhỏ thó giữa khu vườn rộng nhiều cây cối hoang dại. Nối nhà chẳng đứng lắm, vì nó là gian lều dựng trên phần móng đã phủ rêu mịn mịn. Loại cây gì bò phủ kín trụi trụi đen như là bầu bí. Hân lưỡng lự trước bức rèm, tin chắc thầy nằm trong đó. Thấy đã có vợ con chưa, Hân chưa được biết. Nhưng nếu là một gia đình chui lủi trong gian nhà này, quả thế thảm thật.

Quê Hân không ở đây; ở đây Hân cũng chẳng có anh em họ hàng ngoài người mẹ nuôi ốm o mà được thầy nhận trò, đầu dễ, đáng tự hào lắm chứ. Thấy nghèo đói thật nhưng chỉ nhận mỗi ngày dưa một ngàn, dưa khác vài lon gạo. Thầy sống dai dẳng thế? Hân tự hỏi lòng mình trong dân vật. Tự dưng thấy lom lom buồn nôn, Hân lẻ làng nằm xuống thành móng, kê đầu lên chiếc túi bụi nhùi dề. Buồn ngủ riu cả mắt.

Có tiếng ai tụng kinh trước cái sọ dừa trắng hếu kéo Hân vào thế giới hồn ma thác loạn. Đột nhiên, người đang gõ mõ ấy vung tay giáng mạnh dùi làm cái sọ dừa thụp xuống một lỗ tướng, đen sì sì. Hân giật nảy tỉnh lại, mình mẩy toát lạnh mồ hôi... Trời nhờ nhờ sáng. Đúng là có tiếng va đập thật. Ở đâu? Từ góc vườn? Hân dúi mắt, chợt rùng mình. Người trần mắt thịt kia không phải gõ mõ mà đang đập đá. Không búa, không đe. Chỉ là dùng hòn này đập vào hòn kia, đều vó vụn ra kỳ thôi. Hân nhìn đống đá chất ngất, lắc mạnh đầu như không tin vào mắt mình. Nếu cứ đập theo quy cách của gã kia, đống đá này dễ đến chục năm mới có. Hân run run, chỉ sợ vì nhảm, nếu người đang ngồi quay lưng đó là thầy.

Hân bước lại ngồi cạnh. Đứng thấy Hân rồi. "Thấy rồi...!". Đáp lại là một nụ cười nhăn nhó như yêu tinh cùng ánh nhìn rất đối bằng quan. Hân bị hớ. Hụt hắng. "Thấy! Em đây mà...". Thêm một tràng cười. Hân sợ. Cái trò quý quái gì đang bày ra trước Hân vậy?

- Chú!

Hân hoàn hồn, quay. Ôi chao, trước mặt Hân cũng không phải người tốt. Tiên nữ đồng trinh. Hân chưa từng được nhìn một con bé mà lại có sức hấp dẫn đến thế bao giờ, khiến mắt nhòe đi như có tra. Con bé chừng người cảm tức sự tò mò qua ánh nhìn có vẻ đều đặn của Hân, rồi chạy đi. Hân đứng giữa đôi đường: một đằng muốn theo con bé, một đằng không nỡ bỏ thầy - người đã cho Hân rất nhiều chữ.

Những viên đá vắn tung tóe dưới bàn tay của thầy... Chợt, thấy Hân ngưng, ngồi lại ngay ngắn, nhìn xa. Qua đường lớn độ mươi mét là tới đường

tàu Thống Nhất, nơi thầy thường tới nhật đá...

Hân móc máy ảnh ra theo bản năng nghề nghiệp. Chính độ sáng, đầu óc Hân nao nao về hình bóng người thầy xưa cũ. Sự nhăn nhó và niềm khắc khổ cay cực điều tàn từ nét mặt thấy lọt vào khuôn ảnh. Giống như Hân từng chụp bà ăn mày rú xuống ở một góc phố. Bức ảnh đoạt giải. Nhận tiền thưởng mới nhớ, Hân không ném lại một xu lẻ nào cho "nhân vật" sắp chết đó. Và sự mãn nguyện lúc bấm xong bức ảnh nọ lại hiện lên...

Ngoài vườn, tiếng những hòn đá đập vào nhau vắn vắn vào, không chát chúa song nhức óc đến là cùng tận.

Hân bước lại ngồi trên móng nhà xanh rêu. Ngày xưa, Hân học trong căn phòng lợp tranh, dựng trên khu đất bên trái con dốc thoải thoải dẫn về phía đình làng. Tường rào bao quanh toàn cây đại lúp xúp. Phía trước có cái khe nước chảy lũng lờ suốt hai mùa xuân thu, sang tháng chín tháng mười nước chảy xiết, tràn cả vào sân nhà thầy Hân. Nơi thầy Hân ở phía sau phòng học, cũng là một nếp nhà tranh đơn sơ khuất sau góc vườn rợp bóng cây. Hai bên ngõ ra vào, những hàng cau xanh muốt vút thẳng lên trời ngạo nghễ. Qua vườn nhà thầy một quãng thì đến bãi đất hoang. Trên đó đứng trơ vơ ngôi nhà ngôi ba gian hai chái cổ kính, rộng rãi. Tường nhà đã xin mốc, lỗ chỗ vết đạn; có chỗ bong ra từng mảnh lớn để lộ hàng gạch màu gạo héo rần. Đó chính là Văn Thánh, nơi thờ đức Khổng Tử, vì thế gian giữa có trang, quanh năm che phủ. Thì thoảng thấy Hân có vào đây thắp hương, sửa soạn gì đó rồi đi ra, khép cửa. Trước Văn Thánh, ken đặc bờ rào cây hóp già, thân vàng hươm thẳng đuột.

Đã mấy mươi năm Hân không quay lại mảnh đất đã nuôi Hân nên người này. Tại sao? Thấy ư? Dĩ nhiên, thấy Hân không bao giờ trách một đứa học trò chưa có dịp đến thăm mình cả. Mà chẳng Hân đi xóm thôn còn giặc. Ai dám bảo đảm cho ai. Thăng phục vụ cho chế độ cũ, thăng đi hoạt động cách mạng, thăng cut tay, thăng thọt mắt, thăng chết... biết đâu mà đong lường số phận? Hân buồn héo hắt trong buổi sớm mai đã tăng hết sương mù của những ngày đầu hạ. Cái giếng phía bên trái túp lều thầy Hân hiện ra, tròn vo. Hân bước lại dòm xuống. Tất cả các khuôn giếng đã mọc rêu xanh sẫm. Ở những đoạn nổi khuôn có khá nhiều cây đại mọc. Hân chỉ biết đến hai loài là cây sung và cây còng cua. Cây sung chỉ ăn được quả còn còng cua là một loại rau mọc lên ở bất kỳ chỗ đất nào mà chẳng cần giống má. Một hạt sạn tứ thành giếng rơi xuống đáy, khuôn mặt Hân méo méo theo làn nước gợn. Hân khề thờ dài nhưng trong lòng giếng lại nghe rất rõ.

- Chú ơi!

Hân bật người lên nhăn nhúm. Chà rõ con bé này chui từ đâu ra? Nếu là con thầy, không thể nhỏ như thế được. Nhưng không hiểu sao Hân lại hỏi: "Cháu là con thầy à?". Con bé không thèm đáp lời Hân.

- Chú là học trò... hồi xưa...

Con bé quay ngoắt, cầm cái gáo rúc vào trong lều. Hân đứng thững ra, tự ái. Nếu con bé không đẹp đến nhường ấy, có lẽ Hân phải thay thầy dạy

cho nó bài học. Hân định bước ra chỗ góc vườn, nơi thầy Hân ngồi, nhưng vẫn còn nghe tiếng đập đá nên thôi. Hân duỗi tay lười ra vườn sau. Vẫn cây đại ngút ngàn như thuở Hân còn học. Có điều ngày trước đứng đó Hân nhìn rõ bãi đất hoang bên kia, tiếp đến là Văn Thánh. Hân sức nghĩ tới điều gì lại tiếp bước. Mấy mươi năm thăng trầm, vẫn miếu Văn thế sư biểu đó; những con kỳ lân bằng đá Hân thường cười vẫn đứng nhe răng cùng tuế nguyệt. Người ta vẫn giữ lại nơi này nhưng người ta không muốn nhớ về nó nữa. Hân cũng sợ, không dám bước vào. Không phải sợ ma mà sợ một đường xà, một viên ngói hay một thứ quỷ quái nào đó sẽ rơi chính sợ Hân.

Tại họa như tại họa đã giáng vào đầu thầy Hân. Hồi xưa thầy Hân rất thích thơ. Thấy làm thơ mỗi ngày, chép vào cuốn sổ bìa đen. Xóm thầy hồi xưa có tới mười cái nhà thơ họ; ngoài đình làng ra, phía trước đều có hồ sen rộng. Thấy nhìn hồ sen ở đủ mọi tư thế, đủ thời khắc trong ngày, cả đêm, khi ánh trăng còn lấp ló trong những đóa sen trịnh trảng. Hàng ngàn bài thơ về sen ra đời. Hân chỉ nhớ có mấy câu rơi rạc về Phật Thích Ca và sự thiền định hống trấn. Rồi hạ qua thu đến, những ao sen ảm ập hương ấy rú liệt trộn vào bùn non làm phân vụn hạt mầm chờ ngày mới. Sen một, Sen hai... tới sen một ngàn, Hân không thấy thấy đọc cho ai nghe bao giờ mà bỗng một hôm...

Bà già thấp, gầy, lông mày rậm từ dưới ao làng bước lên. Hai tay bà bẻ rễ bèo đang giờ ra cho nước chảy bớt đi để mang về, hẳn là bằm cho lợn.

- Chú quen thân với giáo Chân à?

- Dạ...

Hân hơi bất ngờ, chưa biết nên trả lời sao, bà già tiếp, miệng nhón nhón:

- Tui thấy chú lúc gà gáy kia.

- À...

- Bốn giờ sáng tui đã dậy rồi, không còn ngủ được nữa. Tui thấy chú vào nhà giáo Chân, tưởng kẻ trộm nhưng nghĩ lại, nhà giáo Chân có cái chỉ mà trộm nó vào. Nay, thế chú là gì với giáo Chân?

- Dạ, học trò cũ.

- Ra vậy. Thăng cháu tui cũng là học trò của giáo Chân đây.

- Ai bà?

- Thăng Tôn, Giờ nó đi... học gì đó ở nước ngoài rồi. Con cái tui nó đi lấy chồng lấy vợ hết cả.

Trong đầu Hân vụt hiện lên hình ảnh: năm thăng nằm dài trên nền nhà, mặt úp xuống, hai tay buông lỏng; đứa phạm lỗi nặng phải nằm phải cùng - đó là Tôn. Chiếc roi hóp dài cứng được thấy vung lên vút xuống ba lần liên tục. Thân hình đứa nào cũng co rúm, mòng nảy lên, nước mắt tứa ra. Ngày nào không thuộc bài, Tôn thường mặc độn nhiều lớp quần; có lần lấy cả mớ cau nhúng nước mềm nhũn lột mỏng.

- Đi rồi!

- Dạ...?

- Giáo Chân đi lâu rồi. Hồi đi tù về...

- Sao ạ?

- Họ trói gỗ mang giáo Chân đi sáu năm mới thả cho về. Thăng Diễm bảo làm thơ về Phật là chống chính phủ, phản tuyên truyền, phải tù mục xương ra. Mà cũng may đó, chú năm 63 giáo Chân không ở tù, dẫn đầu đoàn phản đối thăng

MỜI BẠN THAM GIA CUỘC THI SÔI GƯƠNG HAI TỐT

I. Cùng đọc truyện dự thi TẤM HÌNH SAU LÀN NHANG KHỎI

Truyện hơi khó đọc vì cái thật khuất trong cái ảo, vì tác giả có dụng ý làm nhòe, làm rối cốt truyện khiến "Tấm hình sau làn nhang khói" thực thực, hư hư. Rất thực khi người kể thông báo: "Đã mấy mươi năm Hán không quay lại mảnh đất đã nuôi Hán nên người"; thông báo "Hán từng chụp bà ăn mày rú xuống ở một góc phố. Bức ảnh đoạt giải. Nhận tiền thưởng mới nhớ, Hán không ném lại một xu lẻ nào cho "nhân vật" sắp chết đó"; thông báo "Giáo Chân" thầy của Hán, tác giả một nghìn bài thơ sen đã mất ngày 5 tháng 3 năm 1968... Nhưng còn nhiều hơn sự thực là những hư hoặc tác giả đưa vào truyện này, nơi "thế giới hồn ma thác loạn", "người đang gõ mõ ấy vung tay giảng mạnh dùi làm cái sọ dừa thụp xuống một lỗ tướng, đen sì sì". Cũng từ thế giới ấy "nụ cười nhàn nhàn như yêu tinh cùng ánh nhìn rất đôi bằng quan". Rất may, ngay trong thế giới hồn ma, vẫn có "biên nữ đóng trình" xinh đẹp. Chính tiên nữ này giúp người đọc nhận ra người thầy trong truyện đã tha thứ, đã siêu thoát để truyện được kết có hậu bằng một vẻ đẹp trẻ trung, đang thắng thế.

1. "Tấm hình sau làn nhang khói" có cả mặt trái và mặt phải, nhưng ngợi ca và phê phán, cảm hứng nào rõ hơn trong truyện?

2. Áo ảnh đồng đã chất ngất cả chục năm muốn nói lên điều gì?

5 bạn đọc trả lời hay và sớm hơn sẽ nhận giải Sôi gương hai tốt.

II. Bạn đọc nhận giải SÔI GƯƠNG HAI TỐT TGM 858 - Dạy học thời công nghệ thông tin

1. **Nguyễn Hồng Trầm**, Sứ GD&ĐT Tây Ninh: Công nghệ thông tin có rất nhiều tiện ích trong việc giảng dạy và học tập như bài kỳ trên đã nhận định: "muốn biết mặt các nhà văn, nhà thơ, những người còn sống hay đã trở thành thiên cổ, muốn nhìn thấy những cảnh vật... ở bất cứ nơi nào trên thế giới, muốn sống lại những hình ảnh của một thời quá vãng... chỉ cần nhấp chuột và nhìn lên màn hình...". Và từ một thực tế ứng dụng bài giảng điện tử vào trong nhà trường, chỉ cần nhấp chuột và nhìn lên màn hình mà đã xảy ra một số hệ lụy cười ra nước mắt. Không thể phủ nhận, việc ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy là một việc làm thể hiện một bước tiến mới trong nền giáo dục của nước nhà, thế nhưng, trong khi gia đình phần lớn giáo viên còn khó khăn, họ chưa có thể tự trang bị cho mình một chiếc máy tính, chưa có điều kiện làm quen với bàn phím, con chuột, một cách rành rẽ thì trách sao không khỏi thấy trở thành trò trong!

2. **Lương Minh**, phòng 419 chung cư 116 Ngõ Trang Long, P.13, Q. Bình

Diệm đàn áp Phật tử, giờ còn mổ xương. Nghe báo ngày được thả, giáo Chân bảo trả lại tập thơ mới chịu về. Khó. Dạy thì lo dạy chứ làm thơ làm thiếc gì để rước và vào thân không biết.

Rồ béo trên tay bà già đã ráo nước. Bà vẫn còn muốn nán lại nói gì đó hoặc nghe gì đó mà lẽ ra Hán phải mở mồm. Hán cứ đứng ngẩn.

- Tôi làm chủ. Con bé không biết phải làm chi ăn. Cũng may là giáo Chân không ăn chi cả.

- Sao?

- Giáo Chân chỉ ăn trái bàng thôi. Mùa bàng chín, giáo Chân đi dọc đường lớn nhặt cho vào bao, muối ăn dần. Mỗi ngày dăm quả. Cơm không ăn. Không ăn chi cả. Rồi đập đá.

Hán thử tìm một lời giải thích hành động đập đá của thầy nhưng không thành. Đây là những viên đá thấy nhặt bên đường tàu Thống Nhất, mỗi lần mười cục cho vào túi, về đập tan ra như người thượng cổ chế tác mảnh tước...

Có một chén cơm và đĩa dưa muối, chắc là để cho Hán. Nhìn lại túp lều trống hoác, Hán chạnh lòng. Thấy vẫn còn giữ mấy tấm ngựa gỗ, choán hết hai phần ba nền nhà. Chiếc bàn phải áp sát góc ngoài, dành phần còn lại làm lối. Hán nhớ xưa kia tất thầy trò đều được ngồi học trên những tấm ngựa gỗ đó. Một nỗi gì quá trầm lắng bao phủ lớp học và cả khu vườn ngoài kia nữa. Hán nhìn lại đĩa dưa muối, thương chi lạ bàn tay mẹ mỗi hôm làm thức ăn cho cả mùa đông dằng dặc mây mưa.

- Chửi

Giật thót. Cái giật thót khiến Hán ngay tắp lự quay mình muốn cho con bé một bốp tai. Nhưng khuôn mặt ấy, đôi mắt thiên thần ấy đã "chuyển nghiệp" nhen lên xốt xa trong cõi lòng Hán. Nó ra hiệu dẫn Hán tới góc nhà, nơi có một cái bàn thờ nhỏ. Tối om. Hán ấn phím đi động soi. Con bé mò ra hộp diêm, cạch lửa, châm vào ngọn đèn dầu. Đồ ầu một khuôn mặt hiện ra trên tấm ảnh thờ có bọc ni lông ó vàng. Trời. Mẹ...

Đạo ấy mẹ Hán thường vào rừng chặt củi, đốn nửa, hai ba ngày mới về. Mỗi đêm khuya theo định kỳ, khi có tiếng hú gọi đàn cất lên đầu xóm của loài chim Mã, mẹ Hán lại khăn gói lương thực đi. Thường vào ngày mồng năm Tết, mẹ mang một quả nếp, gói trà dẫn Hán tới nhà thầy để chúc mừng, tạ ơn... Nhưng không khí ngột ngạt của chiến tranh âm ỉ đè nặng lên thôn xóm. Đêm đêm, tiếng moọc-che, đại bác vẫn gầm rít xé rách bầu trời và sáng hôm sau ắt hẳn có người hoặc bị thương hoặc chết. Chính vào đêm Hán ngất ngây quanh ngọn lửa trại tại chùa Sư Nữ. Trời đen như mực, trong khuôn viên chùa, những đốm lửa còn con phát ra từ đèn dầu trong từng căn trại tạo nên đốm sáng lấp lánh diệu kỳ. Thấy Hán chít chiếc khăn quàng cổ trên đầu, tay cầm ngọn đuốc sáng, cất cao bài hát gọi lửa: Ta đốt lên cho bùng cho sáng, đốt lên cho bùng cho sáng, sáng lên... Rồi các ngọn đuốc khác bùng cháy, thành rừng đuốc đi động tiến về phía thầy. Một vòng

tròn đuốc sáng rực vây quanh và khép kín... Khi đó, phía Tây, nơi mẹ Hán thường lấy củi chọt đi đoàng bom giạt. Mẹ Hán tan thành khói, trộn vào tắng khí quyền âm u...

Hán rấm rứt, nước mắt chảy ròng. Con bé đã ý tứ đi lúc nào, để lại một khoảng không nuôi tiếc, tang thương... Thoa tay lên mặt mẹ, Hán lật phía sau tấm ảnh. Dòng chữ khiến Hán sững đi: Giáo Chân, mất ngày 5 tháng 3 năm 1968 (năm thầy Hán được trả tự do). Những ngón tay lỏng, tấm ảnh bay vèo rồi nằm yên dưới chân Hán. Vẫn là mẹ. Mẹ đang từ mặt đất nhìn lên.

Hán tuân mình khỏi túp lều, ra vườn. Trống. Có chiếc đòn lún chân xuống cát bên đồng đá song không dấu hiệu người nào đó mới ngồi. Trời vẫn chưa tỏ mặt. Làm sao Hán nhìn rõ ai đó để nheo mắt vào ống kính chiếc máy ảnh được mua bằng đồ lả. Hán móc máy ảnh, bấm, bấm. Đây. Rõ ràng ảnh một người vừa ngồi kia đập đá. Linh cảm, Hán chạy vào bàn thờ. Tấm ảnh thờ của mẹ Hán đã bay đâu mất? Gió? Lũ chuột? Con bé? Hay con chữ?

Rợn mình, tóc ốt dựng cả lên, Hán khởi động màn hình, lật bật cái chế độ sáng tối đa 30 phút thay vì 2 phút trước nay. Người đàn ông đập đá hiện rõ trên màn hình. Hán nhẹ nhàng đặt "tấm ảnh" lên bàn thờ, thấp nhang. Khi Hán chấp tay cúi lạy rồi chưa kịp cảm nhang vào lư thì màn hình yếu sáng dần, rồi tắt ngúm.

Bóng con bé hắt ngược vào... ■

Nào ai chín tuổi...

Kìa ai chín tuổi xương không nát;

Có lẽ ngàn thu tiếng vẫn còn.

Câu đối nổi tiếng ấy bấy nay được nhiều người thuộc và bảo rằng của Nguyễn Khuyến. Kỳ thực, tác giả của nó là ai?

Phanxipăng

Lầu nay, nhiều sách báo ghi rằng đôi câu đối hào sảng mà thâm trầm ấy do Tam Nguyên Yên Đỗ Nguyễn Khuyến (1835-1909) phúng điệu Tú Xương / Trần Tế Xương (1870-1907). Xin trưng dẫn thư tịch: *Thời và thơ Tú Xương* của Nguyễn Tuân đăng báo Văn Nghệ tháng 5-1961 rồi in trong nhiều sách như *Tuyển tập Nguyễn Tuân* tập II (NXB Văn học, Hà Nội, 1982); *Chơi chữ* của Lãng Nhân (Nam Chi Tùng Thư ấn hành tại Sài Gòn năm 1961); *Đọc thơ Tú Xương* của Xuân Diệu viết xong năm 1969, sau đó in trong hàng loạt cuốn như *Thơ Trần Tế Xương* (Ty Văn hóa Nam Hà xuất bản, 1969) và *Các nhà thơ cổ điển Việt Nam* tập II (NXB Văn học, Hà Nội, 1982); *Nguyễn Khuyến - Tú Xương* của Đỗ Đức Dục viết

xong năm 1984, năm sau đọc tại Hội thảo khoa học nhân kỷ niệm 150 năm ngày sinh Nguyễn Khuyến, đoạn in trong các sách như *Nguyễn Khuyến* (NXB Văn nghệ TP.HCM, 1997), v.v.

Tuy nhiên, đã xuất hiện ý kiến phản biện về tác giả đôi câu đối tuyệt vời ấy. Mở đầu chuyên luận *Tú Xương, nhà thơ lớn của dân tộc*, giáo sư (GS) Nguyễn Đình Chú nhấn mạnh: "Gần đây đã có người cải chính rằng đó là hai câu đối ở hai cột lăng của Đoàn Triển tại làng Hữu Thanh Oai, Hà Sơn Bình, nhưng từ lâu nhiều người vẫn tin là của Nguyễn Khuyến viếng Tú Xương". Chuyên luận nọ từng in trong các sách *Thơ văn Trần Tế Xương* (NXB Giáo dục, Hà Nội, 1984), *Tú Xương - tác phẩm, giai thoại* (Hội Văn nghệ Hà Nam Ninh, 1987), *Thơ Trần Tế Xương - tác phẩm và dư luận* (NXB Văn học, Hà Nội, 2002).

■ Tác giả bài viết bên bia mộ Tú Xương ở Nam Định. Ảnh: Trần Nam Xuyến

■ *Nào ai chín tuổi xương không nát / Có lẽ ngàn thu tiếng vẫn còn.* Ảnh: Phanxipăng

Thế mà năm 1991, tu bổ ngôi mộ thi sĩ tài hoa Tú Xương bên bờ hồ Vị Xuyên, giữa TP. Nam Định, Sở Văn hóa và Thông tin (nay là Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch) tỉnh Nam Định thiếu thận trọng vì dựng bia đá xanh mang những chữ chưa chính xác. Mặt này khắc 2 dòng trích từ bài thơ *Sông Lấp* của Tú Xương bằng chữ Nôm cùng chữ quốc ngữ:

Vẳng nghe tiếng ếch bên tai

Giật mình lại tưởng tiếng ai gọi dò.

Ồ, còn tưởng chữ chẳng phải lại tưởng. Bởi thế, nhà thơ Vũ Quần Phương viết bài *Hãy gìn giữ những gì liên quan đến nhà thơ Tú Xương* đăng báo *Tiến Phong* thứ bảy 16/7/2005 có đoạn: "Tiếng gọi dò trong bài thơ *Sông Lấp* của Tú Xương làm xao xuyến mọi lòng dân Việt bởi cái âm hưởng như gọi hồn đất nước. Theo tôi, đây là bài thơ hay nhất của Tú Xương và cũng là bài thơ của một giai đoạn lịch sử, của hồn vía Việt Nam sâu nặng. Hai câu thơ trích từ bài này đã được các nhà quản lý văn hóa khắc trên bia mộ Tú Xương, nơi vườn hoa Vị Xuyên. (...) Chỉ tiếc trong hai câu thơ trích, khắc quốc ngữ trên bia, có một chữ sai, nên sửa".

Thực ra, bia đá nọ sai cả quốc ngữ lẫn chữ Nôm, đồng thời sai không chỉ một, mà nhiều chữ. Mặt kia khắc:

Kìa ai chín tuổi xương không nát

Có lẽ ngàn thu tiếng vẫn còn

Nguyễn Khuyến

Đôi câu đối đó không phải của Nguyễn Khuyến, mà của Đoàn Triển và nguyên

tác có khác mấy từ.

GS Nguyễn Đình Chú nói với tôi:

- Những năm 1955-1956, mình là sinh viên Đại học Sư phạm Hà Nội, cùng lớp với Đoàn Mai Thi. Thi là con của Đoàn Ban, cháu nội của Đoàn Duy Bình, cháu của Đoàn Triển. Mình thân thiết với gia đình đó lắm, nên biết đôi câu đối đang đề cặp của cụ Đoàn Triển, chứ mình chưa tận mắt trông thấy trên lăng mộ. Tiếc rằng Thi đã lìa trần. Hôm nay, chúng ta ghé thăm Đoàn Thịnh, em ruột của Đoàn Mai Thi, nhé.

Nhà giáo Đoàn Thịnh, cựu chuyên viên của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội, nay đã nghỉ hưu tại nhà riêng ở phố Lò Đúc, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội. Sau khi được gia chủ cho xem một số tư liệu liên quan Đoàn Triển, tôi cùng thấy Chú được ông Thịnh đưa đến làng Hữu Thanh Oai để viếng mộ Mai Viên tướng công.

Làng Hữu Thanh Oai, còn gọi Hữu Châu, tên nôm là Tò Hữu, nằm bên bờ phải dòng sông Nhuệ. Đối ngạn là làng Tả Thanh Oai tức Tò Tả. Xưa, Hữu Thanh Oai là một xã thuộc tổng Thanh Oai, huyện Thanh Oai, phủ Ứng Thiên, trấn Sơn Nam Thượng. Năm 1948, nhập với các làng Hữu Lê, Hữu Chung, Hữu Từ, thành xã Hữu Hoà, huyện Thanh Oai, tỉnh Hà Đông. Năm 1961, là thôn Hữu Thanh Oai, xã Hữu Hòa, huyện Thanh Trì, TP. Hà Nội.

Ngang chùa Linh Xá, rẽ vào xóm nhỏ một quãng thì gặp mộ Đoàn Triển được tạo tác khá công phu giữa khoảnh đất rộng 1.088m². Để thấp nén nhang trước huyệt, chúng tôi bước qua cổng bằng đá xanh. Hai cột đá khắc lõm 3 cặp câu đối, gồm 2 cặp Hán và 1 cặp Nôm.

Cặp câu đối chữ Hán thứ nhất:

Vấn tâm tự khả vô nghi trủng,

Định luận hà tu sĩ cái quan.

Tạm dịch:

Hỏi lòng không thiết vun mố giá,

Xét việc khỏi chờ đợi vấn thiên.

Tôi sức liền tưởng đến thất thập nhị nghi trủng tức 72 mà giá tại huyện Lâm Chương, tỉnh Hà Nam, mà Tào Tháo (155 - 220) lập trước khi chết bởi sợ

sau này có kẻ đào quật, khiến Nguyễn Du (1765-1820) bật lên những vần trong *Bắc hành tạp lục* đầy cương trực:

Uống dụng nhất nhân vô hạn trí,

Không lưu vạn cổ hủ đa nghi.

Xử danh môn quách tàng hà dụng?

Tặc cốt thiên niên mạ bất tri.

Tạm chuyển ngữ:

Uống phí một người mưu sâu rộng,

Lưu hoài ngàn kiếp mồi đa nghi.

Đáy hòm tiếng xấu, chôn gì nổi?

Xương giặc đầu nghe giọng bắc chỉ.

Cặp câu đối chữ Hán thứ nhì:

Sinh tặc đồng huyết, tử tặc đồng huyết,

Sơn bất tại cao, thủy bất tại thâm.

Tạm dịch:

Sống cùng một liếp nhà, chết cùng một huyết mọ,

Núi chẳng cốt đỉnh cao, nước chẳng cốt vực sâu.

Về sau gọi nhớ đôi dòng khá phổ biến:

Sơn bất tại cao, hữu tiên tặc danh,

Thủy bất tại thâm, hữu long tặc linh.

Nghĩa:

Núi đâu chẳng cao, có tiên nên danh tiếng,

Nước đâu chẳng sâu, có rồng nên linh hiển.

Cặp câu đối chữ Nôm rất đáng quan tâm:

Nào ai chín tuổi xương không nát,

Có nhẽ trăm năm miệng vẫn còn.

GS Nguyễn Đình Chú gật gù:

- Bây giờ, mình mới biết nguyên tác. Đối với xương, rõ ràng miệng chính hơn, hay hơn tiếng. Thành ngữ nghìn năm bìa miệng còn khiến cho mọi người hiểu thấm thía hai câu đối của người quá cố.

Nhà giáo Đoàn Thịnh nhắc cặp kinh trắng:

- Nhà báo Phanxipăng thấy thế nào?

Tôi cười:

- Văn bản gốc bằng chất liệu bền vững thế này thì... hết ý! Vậy mà suốt bao lâu, thiên hạ vẫn cứ bị nhầm lẫn. Lạ nhỉ? ■

■ Đoàn Triển (1854 - 1919)

Đoàn Triển tự Doãn Thành, hiệu Mai Viên, chào đời ngày 19 tháng tư Giáp Dần (1854) tại làng Hữu Thanh Oai. Năm Ất Hợi 1875, Đoàn Triển làm âm sinh tỉnh Hà Đông. Đỗ cử nhân Ân khoa Bình Tuất 1866, niên hiệu Đồng Khánh I. Năm Kỷ Sửu 1889, được bổ Tư vụ rồi Chủ sự, Viên ngoại Nha Kinh lược Bắc Kỳ. Sau đó, Đoàn Triển lần lượt đảm các chức Tri phủ Bình Giang, Kinh Môn, Nam Sách, Ninh Giang; Án sát Hà Nội; Tuần phủ Ninh Bình, Hà Nội, Hà Nam; Tuần phủ sung Tuyên phủ sứ Bắc Giang. Là học quan tích cực tham gia vào sự nghiệp giáo dục, Đoàn Triển lập Giang Kiều học xá năm Bính Ngọ 1906. Cùng năm đó, ông gửi Thống sứ Bắc Kỳ tờ trình mang nội dung: đề nghị lập Tòa Hội đồng học vụ nhằm biên soạn 18 quyển sách giáo khoa từ vỡ lòng đến trung học. Tờ trình ấy được Emmanuel Poisson khen ngợi qua công trình nghiên cứu *Mandarins et subalternes au nord du Vietnam - une bureaucratie à l'épreuve (1820 - 1918) / Quan và lại ở miền Bắc Việt Nam - một bộ máy hành chính trước thử thách (1820 - 1918)* (Bản dịch của Đào Hùng và Nguyễn Văn Sự - NXB Đà Nẵng, 2006).

Năm Giáp Dần 1914, Đoàn Triển về hưu, hàm Thái tử Thiếu bảo, Hiệp tá Đại học sĩ. Ngày 12 tháng 7 Kỷ Mùi (15/8/1919), Đoàn Triển mệnh chung, được an táng tại sinh phần do chính ông thiết kế và chỉ đạo xây dựng ở làng Hữu Thanh Oai từ niên điểm hưu trí.

Trước tác của Đoàn Triển hiện còn: *An Nam phong tục sách / Tiểu học bản quốc phong tục sách* (Bản dịch của Nguyễn Tô Lan - NXB Hà Nội, 2008), *Mai Viên thi tập, Mai Viên chú nhân quy điển lục, Đoàn tuần phủ công độc, Nhi tôn tất độc*. Ngoài ra, Đoàn Triển còn có thơ để ở quán Trán Vũ, văn bia nhà học xã Hữu Hòa và chùa Quang Lâm, câu đối ở đàn tổ họ Đoàn và sinh phần của bản thân.

NSƯT BẠCH TUYẾT

Cải lương thiêng lắm!

“Hiện nay, từ khâu đào tạo, quản lý - tổ chức biểu diễn, tiếp thị quảng bá hình ảnh... đều có “vấn đề” nên sản phẩm ra “lò” cũng bị ảnh hưởng ít nhiều” - Nghệ sĩ ưu tú (NSƯT) Bạch Tuyết bày tỏ ý kiến của mình về tình hình sân khấu cải lương hiện nay nhân Liên hoan Sân khấu Cải lương chuyên nghiệp toàn quốc 2009 diễn ra từ 17/11 đến 01/12/2009 tại TP.HCM.

• *Thuở ấy, cải lương bị xem là xướng ca vô loài. Cho nên, cô gái nào theo nghề này đều phải chịu áp lực nặng từ phía gia đình, hàng xóm. Bản thân NSUT Bạch Tuyết từng vướng phải chuyện tương tự như thế?*

Theo chuẩn mực khắt khe của tư tưởng Nho giáo, đào hát, kép hát đều bị liệt vào "xướng ca vô loài". Định kiến ấy là hệ quả của xã hội phương Đông khép kín, bảo thủ và phi nhân bản bởi sáng tạo nghệ thuật và nghệ thuật sáng tạo là thiên chức của người nghệ sĩ với cuộc sống. Một vị vua đã nắm tay một nhạc sĩ thiên tài và nói: "Mai sau, thế nhân sẽ lãng quên ta và triều đại của ta nhưng công chúng sẽ mãi nhớ và ngân nga theo những giai điệu của khanh". Nghệ thuật là một sự lưu giữ và kết nối. Bản thân người nghệ sĩ dân tộc (trong đó có loại hình ca kịch) hiện diện như một chiếc gạch nối giữa hôm qua và ngày mai.

Tôi hồn nhiên yêu và chọn con đường nghệ thuật cải lương để thành nhân. Nhưng chính cải lương đã giúp tôi thành danh. Ban đầu, tôi cũng có chút... cân ngại từ quan niệm của gia đình, nhưng ba tôi là người "luôn luôn lắng nghe, luôn luôn thấu hiểu" và ông rất tự hào về con đường mà tôi đã chọn.

• *Tuy bị xem là xướng ca vô loài, nhưng bù lại, người nghệ sĩ cải lương xưa nhận được sự yêu mến của khán giả và có cơ hội thành danh hơn, bởi các phương tiện nghe nhìn không phong phú và đa dạng như hiện nay?*

Bạn thử điểm đôi nét nhé, trên ba miền của đất nước, duy nhất cải lương hiện diện khắp Bắc - Trung - Nam. Nếu như hội diễn chèo quy tụ hầu hết các đơn vị nghệ thuật phía Bắc, hội diễn hát bội chỉ lác đác ở miền Trung, Bắc và duy nhất có một đơn vị ở Nam, nhưng hội diễn cải lương bao giờ cũng quy tụ trên 20 đoàn tỉnh, thành. Hiện nay, trong các chuyến lưu diễn nước ngoài, nghệ sĩ cải lương chiếm thế thượng phong. Trong các phòng karaoke, những bài vọng cổ, tân cổ giao duyên luôn có mặt. Không những thế, nghệ sĩ cải lương còn chạy sô trong hầu hết các chương trình đại

nhạc hội... Tôi chỉ có thể nói rằng, cải lương thiêng lắm, bạn ạ. Nghề sĩ chúng tôi mắc nợ nghề, nghiệp và khán giả. Điều đó lý giải vì sao mỗi lần xuất hiện trước khán giả, thấy tôi - Nghệ sĩ nhân dân Phùng Há luôn chấp tay và gọi "quý ân nhân của tôi".

• *Hiện nay, người ta vẫn đề cập đến vấn đề cải lương đang dần bị lãng quên, qua rồi cái thời hoàng kim. Là người có thâm niên trong lĩnh vực cải lương, NSUT Bạch Tuyết nhìn nhận về vấn đề này như thế nào?*

Những khoảng thăng - giáng là tất yếu trong biểu đồ phát triển của bất kỳ loại hình nghệ thuật nào, cũng như quy luật phát triển chung của thế giới. Quy trình chuyên nghiệp của loại hình ca kịch cải lương vào những năm 1960-1970 đã có những biểu hiện lỏng lẻo về sau này. Nhưng điều đó không có nghĩa làm mai một đi tính giá trị của bản thân loại hình nghệ thuật cao quý này. Vấn đề ở chỗ là môi trường biểu diễn, quy trình tổ chức - biểu diễn - sáng tạo... đang cần được xem xét, tính toán trở lại để phù hợp với yêu cầu hiện tại.

• *Nhưng thực tế, với sự phát triển của công nghệ giải trí như hiện nay, công chúng có nhiều sự lựa chọn cho bản thân để thưởng thức và thư giãn. Tất nhiên, cải lương cũng còn nằm trong danh sách chọn lựa. Do đó, chúng ta cũng không thể nói cải lương bị lãng quên?*

Bạn hỏi tôi và cũng chính bạn đã tự trả lời rồi. Tôi cũng đồng ý kiến với bạn!

• *Có thể nói, hát cải lương không đơn giản như hát nhạc trẻ. Vì lý do này, nên đại đa số giới trẻ ngày nay muốn trở thành ca sĩ, diễn viên điện ảnh hơn là trở thành nghệ sĩ cải lương. Đến nỗi, con nghệ sĩ cải lương cũng ít người kế thừa phụ mẫu?*

Nghệ sĩ cải lương hiện nay đi đóng phim, đóng kịch, diễn hài rất nhiều nhưng mấy ai là ca sĩ, diễn viên... đi hát cải lương chuyên nghiệp đâu. Vấn đề là bạn xuống được một câu hò vọng cổ không có nghĩa là bạn biết hát cải lương. Để thành một nghệ sĩ cải lương phải hội đủ **thanh - sắc**; **thanh** không chỉ là ca

vọng cổ mà còn là **nói lới**, ca bài bản, **ca** trong **diễn**, **diễn** trong **ca**. Tôi nghĩ, không phải là chuyện thu nhập mà là sự tự cảm của nhiều bạn trẻ khi chọn cải lương hay bộ môn nghệ thuật nào đó. Họ đã rất trung thực để tự nhận thức rằng, liệu chừng mình có đủ nội lực để theo cải lương hay không chứ không hẳn là chuyện cơm áo.

• *Có một thực tế là nghệ sĩ cải lương trẻ ngày nay, dù được đào tạo bài bản và hát hay, nhưng cũng không thể trở thành những tên tuổi kế thừa như các nghệ sĩ của thế hệ trước? Có ý kiến gì về nhận định này?*

Họ kế thừa kỹ năng ca - diễn của các thế hệ nghệ sĩ đi trước; họ học hỏi phong cách xuất hiện trước khán giả của từng nghệ sĩ **thế hệ vàng** nhưng họ định vị tên tuổi bằng chính bản sắc của họ. Tôi không nghĩ có sự... so le ở đây mà cảm thức sáng tạo - tiếp nhận mỗi thời mỗi khác bạn ạ. Dĩ nhiên, từ khâu đào tạo, quản lý - tổ chức biểu diễn, tiếp thị quảng bá hình ảnh... hiện nay đều có "vấn đề" nên sản phẩm ra "lò" cũng bị ảnh hưởng ít nhiều.

• *Là người có thâm niên, tâm huyết và chuyên môn, điều gì của bộ môn nghệ thuật cải lương khiến cô phải trăn trở mà vẫn chưa tìm được giải pháp?*

Như tôi vừa nói đấy thôi, khi bạn nhìn ra đâu là "có vấn đề" thật sự, bạn sẽ chuyển tâm và có chiến lược để giải quyết và xử lý từng phần, ắt sẽ cải thiện được thôi. Tôi vốn là người... thiếu kiên nhẫn nên thay vì ngồi chờ, đứng đợi một hệ thống giải pháp thì tôi bắt tay làm những việc nhỏ, trong khả năng hạn hẹp của mình nhưng thật sự lại là tâm huyết và mục đích sống của đời tôi. Mỗi ngày tôi vẫn ca cải lương (đôi khi chỉ để cho mình), tôi viết bài ca, sáng tác và những công việc có "liên đới" đến cải lương. Khán giả vẫn ghé thăm tôi mỗi ngày; trong hành trang mỗi ngày họ đến công sở, trường học đều có mang theo những giai điệu, bài ca của cải lương. Với tôi, thế là đủ!

• *Xin cảm ơn NSUT Bạch Tuyết!*

Đường Lam thực hiện

■ Janusz Leon Wisniewski và dịch giả Nguyễn Thị Thanh Thu.
Ảnh: Gia Trung

Sứ mệnh ngoại giao của một cuốn sách

Đại sứ quán Ba Lan đã tổ chức để nhà văn nước mình Janusz Leon Wisniewski, tác giả "Cô đơn trên mạng" tới giao lưu với bạn đọc Việt Nam từ ngày 20 tới 24/11/2009 và cuốn sách đã thực hiện những sứ mệnh ngoại giao của nó.

Trần Quốc Toàn

1. Nội dung các buổi giao lưu phong phú hơn những điều mà "Cô đơn trên mạng" đã mang đến cho người đọc Việt Nam sau 7 lần tái bản kể từ năm 2006. Ông Janusz Bilski, phó đại sứ Ba Lan, luôn xuất hiện cùng tác giả cuốn sách, cho biết, Ba Lan với diện tích tương đương diện tích Việt Nam và số dân chỉ bằng khoảng một nửa, nhưng đã có tới bốn giải Nobel văn học. Ông nhắc tên danh cầm Đặng Thái Sơn, người đã nhận

giải âm nhạc quốc tế mang tên Chopin - nhạc sĩ thiên tài Ba Lan và nhân đó thông báo một chương trình hòa nhạc sẽ được tổ chức ở Việt Nam vào năm 2010 nhân 200 năm sinh thiên tài Chopin. Khiêm nhường nhưng đầy tự tin, ông cho biết, văn học Ba Lan phong phú hơn những gì mà bạn đọc đã biết qua các bản dịch *Quo Vadis*, *Trong sa mạc và trong rừng thẳm*, *Thấy lang*, *Con hủi*, *Pharaon* đã xuất bản từ trước hay gần đây hơn là *Thơ Szymborska*, *Nghệ sĩ dương cầm* (tác phẩm được chuyển thể thành bộ phim

cùng tên đã mang lại giải Oscar cho đạo diễn Ba Lan Polanski năm 2003).

2. Trong cả hai buổi giao lưu tại TP.HCM, với báo giới và độc giả sinh viên, tác giả "Cô đơn trên mạng" đều có những thông tin rất bất ngờ, rất hữu nghị và rất chuyên nghiệp. Ông kể với các nhà báo: "Tuổi thơ của tôi chắc cũng giống như các bạn Việt Nam vì được lớn lên trong một đất nước xã hội chủ nghĩa. Mẹ tôi bán hàng tại một cửa hàng, còn bố tôi làm nghề lái xe cấp cứu. Tôi đi học không mất tiền học phí. Tôi lớn lên từ một căn hộ nhỏ, mặc lại quần áo của anh trai mình. Từ bé, tôi sớm nhận ra, điều quan trọng nhất trong cuộc đời là phải tích lũy kiến thức. Khi có hiểu biết thì con người không sợ hãi điều gì. Chính vì

RUBIC VĂN NGHỆ

Đức Tuấn khẳng định đẳng cấp?

Ca sĩ Đức Tuấn gây tò mò cho người hâm mộ khi tổ chức đêm nhạc "đẳng cấp" mang tên *Live concert Music Of The Night*. Trong đêm diễn này, ngoài những ca khúc trong album *Music Of The Night* phát hành vào tháng 7 vừa qua, Đức Tuấn

còn biểu diễn một số trích đoạn nhạc kịch nổi tiếng.

Để thực hiện đêm nhạc này, Đức Tuấn mất nhiều công sức để mời những tên tuổi như chỉ huy dàn nhạc Paul Bateman, đã nổi danh tại các sân khấu nhạc kịch Âu - Mỹ và kỹ sư âm thanh Colin Boland - người từng tham gia thực hiện chương trình của các ngôi sao Pet Shop Boys, Sarah Brightman, Vanessa Mae... Bên cạnh đó còn có sự tham gia của ca sĩ Canada - Geneviève Charest và giọng nữ cao Ngọc Tuyền cùng dàn nhạc giao hưởng của Nhà hát Giao hưởng nhạc vũ kịch TP.HCM với 60 nhạc công và dàn hợp xướng 20 người. Chương trình diễn ra vào lúc 20 giờ ngày 29/11/2009.

"Ngôi sao tiếng hát truyền hình TP.HCM 2009" là cháu ca sĩ Lam Trường

Sau ca sĩ Minh Thư, ca sĩ Lam Trường vừa có thêm cô cháu

thế tôi quyết tâm đi theo con đường học tập". Có lẽ chính sự gắn gũi này đã khiến tác giả tự tay gửi "Cô đơn trên mạng" bản tiếng Ba Lan tới tay dịch giả Nguyễn Thị Thanh Thư (con gái nhà văn Nguyễn Hồng) và không nhận tác quyền trong hai năm đầu sách có mặt tại Việt Nam. Với sinh viên, ông nhận xét, bìa sách bản tiếng Việt "Cô đơn trên mạng" (của họa sĩ Mai Quế Vũ) là bìa đẹp nhất trong 11 bìa sách đã xuất hiện ở 11 quốc gia. Chính vẻ đẹp này khiến bản dịch tiếng Anh của NXB Prószyński đã dùng lại. Nhưng ông cũng không ngại nói ra, mình không thích bìa "Tình nhân" cũng của Mai Quế Vũ. Nghiêng về khía cạnh lao động nhà văn, ông nói rất vui, khoa học là vợ ông - Janusz L. Wisniewski từng tốt nghiệp trường kỹ thuật đánh bắt cá biển, từng lấy

bằng cử nhân vật lý, cử nhân kinh tế; bằng tiến sĩ tin học; bằng tiến sĩ hóa học và là giáo sư học viện sư phạm vùng duyên hải tại Slupsk, Ba Lan - còn văn học chỉ là tình nhân. Nhưng người tình nhân văn chương lại giúp ông nổi tiếng: "Khi tôi tham gia viết một chương trình máy tính được hầu hết công ty hóa học quan trọng trên toàn thế giới sử dụng, thì cũng chỉ có khoảng 100 người biết. Nhưng với những cuốn sách về tình yêu và sự cô đơn, tôi đón nhận sự chia sẻ của hàng triệu người".

3. Trong buổi giao lưu giữa tác giả với độc giả sinh viên TP.HCM, "Cô đơn trên mạng" đã lôi kéo giới trẻ Việt Nam cùng thảo luận về tác động của Internet tới đời sống mỗi cá nhân con người, một đề tài mang tính toàn cầu. Không đồng tình với kết cục buồn của tiểu thuyết này, Lê Thị Thùy Linh thuộc Câu lạc bộ *Book and friends* cho rằng: "Tôi cố gắng hạn chế tiếp xúc với mọi người bằng Internet hay điện thoại di động. Tôi chỉ xem đó là những phương tiện giúp tôi liên lạc, thông tin hoặc sắp đặt những cuộc hẹn để gặp mặt trực tiếp, chứ đó không phải là sợi dây nối kết chính giữa tôi với mọi người. Mỗi khi buồn, thay vì một mình

ngồi thờ vắn than dài, tôi tìm gặp những người mà tôi quen biết, trò chuyện với họ, tìm hiểu khó khăn của họ và cố gắng giúp đỡ họ trong khả năng của tôi. Tôi cố gắng đối xử tử tế với những người không quen biết. Khi tôi biết *cho đi*, chứ không chỉ đòi hỏi *nhận về*, tôi nhận ra rằng bản thân mình đã *được* rất nhiều thứ, cuộc sống của tôi vui vẻ hơn, ý nghĩa hơn và tôi hạnh phúc nhiều hơn, tôi cảm thấy ít cô đơn hơn...". Ngược với ứng xử này, Khánh Vân, nữ giảng viên trẻ Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân văn TP.HCM, lại cho rằng: "Cô đơn, ngoài khía cạnh bị kích mà chúng ta thường nói đến, còn là trạng thái con người sống với chính bản thể uyên nguyên bên trong, soi ngắm chính mình, phát hiện ra mình và phát hiện vũ trụ. Một mặt khác, cô đơn là định mệnh của loài người. Con người luôn mang cảm giác đứt lìa với nhân loại, với thế giới xung quanh ở mọi thời đại, ở mọi vùng miền. Vì vậy, mỗi một chúng ta đều không thể, không cần và không nên chối bỏ hay vượt thoát khỏi cô đơn. "Cô đơn trên mạng" đặt con người vào bối cảnh thời kỳ sơ khai, thời kỳ "nguyên thủy" của Internet và qua đó, tái hiện nỗi cô đơn từ muôn kiếp của nhân loại kéo dài cho đến tận ngày nay".

Lời kéo độc giả cùng bàn chuyện nhân loại, đó là sứ mệnh ngoại giao lớn nhất mà "Cô đơn trên mạng" thực hiện được.■

■ Janusz Leon Wisniewski và độc giả Việt Nam. Ảnh: Gia Trung

gái Tiêu Châu Như Quỳnh đang bước vào con đường ca hát chuyên nghiệp khi vừa đoạt giải nhất cuộc thi Ngôi sao tiếng hát truyền hình TP.HCM 2009. Trước đó, Như Quỳnh cũng vừa đoạt giải 3 của cuộc thi *Tiếng ca học đường* 2009. Tiêu Châu Như Quỳnh vừa là khách mời đặc biệt trong chương trình *Vòng tay bè bạn* với chủ đề *Hội ngộ đêm đông* của Nhà văn hóa Thanh Niên TP.HCM ngày 22/11/2009.

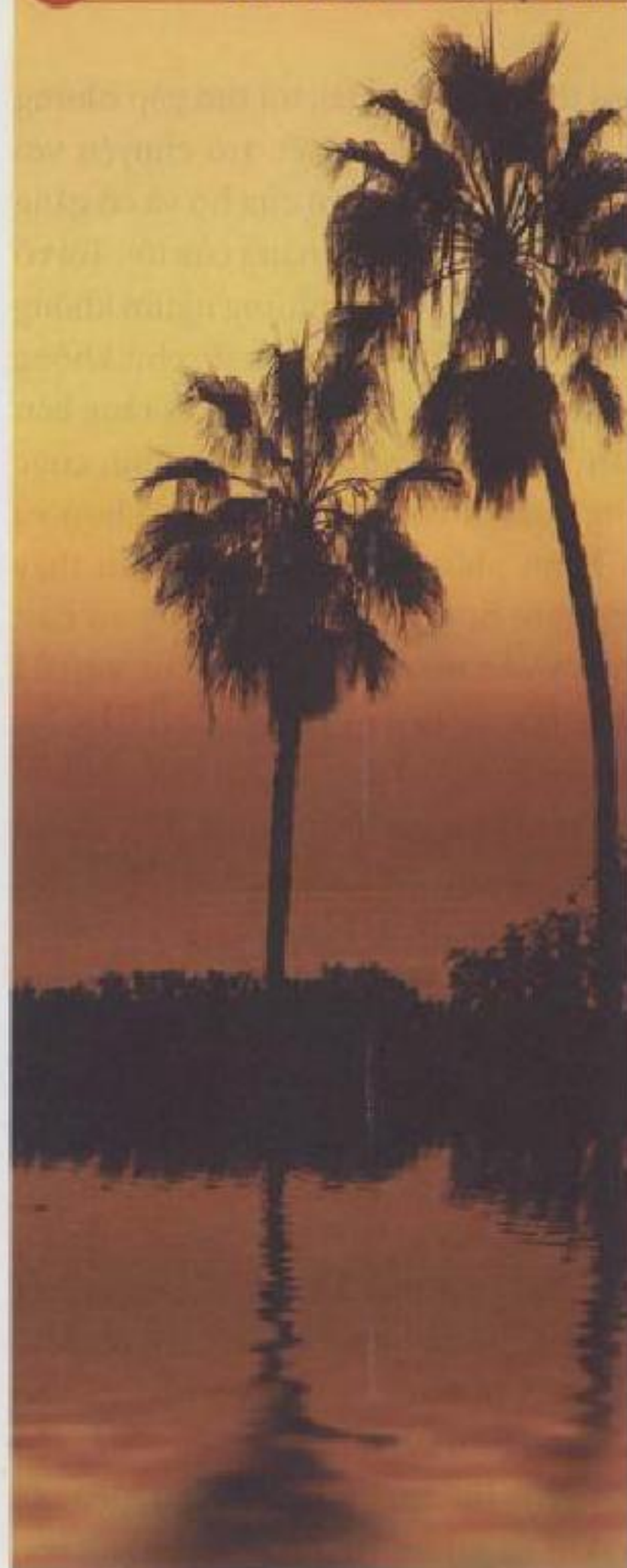
Demi Moore đẹp nhờ... photoshop

Xuất hiện trên bìa tạp chí W số mới nhất, cô đào 47 tuổi Demi

Moore khiến không ít độc giả phải choáng ngợp bởi làn da nâu mịn màng và cơ thể thon thả, săn chắc như thiếu nữ. Chuyện bắt đầu khi một số người tình ý đã phát hiện ra sự bất thường trên bức ảnh của Demi Moore và nghi ngờ có sự can thiệp thái quá của công nghệ xử lý ảnh. Tuy nhiên, tạp chí W cam đoan không hề can thiệp vào việc làm ảnh và cho rằng Demi Moore quá đẹp nên cô cũng chẳng cần phải chỉnh sửa.

Đường Lam

KIM BA CÓ MỘT NGÀY...

Có một ngày cận Tết năm xưa
tôi bắt gặp má tôi đang lật từng trang lịch chột
đếm thắm
rồi khẽ thốt:

"Tháng này lại mất đi một ngày
chỉ có hăm chín"

Câu nói đơn sơ ánh nhìn dấn nén
má chợt đứng im một dáng cây gầy
bàn tay mở chốt run như chiếc lá
chiếc lá có những đường gân mờ phai
trong gió đông buồn buốt thổi dài
Chạm tay má thời gian thời vội vã
cây lúa dây khoai lớn vụt từng ngày
mảnh vườn nhỏ nắng bỗng rơi thong thả
đâu mềm trên đỉnh lá
ấy là bóng ngày qua của má...

Vẫn là dòng thời gian ấy nhưng trong thơ Trang Thế Hy thì cả nghĩ; tới Kim Ba, ý nghĩ được thay bằng hình ảnh. Và thời gian lại như hát lên trong thơ Vũ Hồng. Cùng một đề tài những ba cây bút chủ lực của văn nghệ Bến Tre mỗi người có một cách xử lý riêng.

TRẦN QUỐC TOÀN

TRANG THẾ HY LỜI DẠY CỦA MẸ VỀ THỜI GIAN VÀ VĂN MINH

Đưa trẻ thơ ôm cổ ông nội
hòn lên đời má nhân nheo, lờm chờm râu
Ra đường mẹ hỏi:

"Con và ông nội nói nhỏ gì với nhau?"

"Ông nội nói miệng con thơm bánh sữa,
Con nói râu ông nội hôi thuốc rê".

Mẹ dạy:

"Có một thời ông nội cũng thơm bánh sữa như con hôm nay
đó là món quà thời gian tặng ông nội cách nay bảy mươi năm"

"Thời gian như trẻ con hả mẹ,

Vui thì cho, giận thì đòi lại?"

"Thời gian không có trái tim để thương giận,

Không có trí nhớ để đòi nợ

Năm hai ngàn bảy mươi, con sẽ hôi thuốc rê như ông nội bây giờ
còn mùi thơm bánh sữa con trả lại cho thời gian hồi nào con
không nhớ"

"Như vậy buồn quá mẹ!"

"Không có gì phải buồn; chừng đó đứa cháu nội của con - văn
minh hơn con hôm nay -

Không nói ông nội hôi thuốc rê

mà nói ông nội thơm mùi thơm của tuổi già".

tôi nào hay!

Cứ vô tư mang tuổi lớn đẩy vai

tôi hăm hờ lang thang miền xa khuất

trên bước đường với huyệt

quên nắng chiều đã thấp xuống chân mây

quê nhà mấy cơn gió giật

tôi nào hay!

Má mới mắt trông chờ mờ theo khói cay bay...

Rồi có một ngày

chợt nhận ra tóc mình đã chen nhiều sợi bạc

dáng má bước liêu xiêu

vẫn nhỏ nhoi riêng-bóng-sớm-trưa-chiều

một dáng cây gầy giữa mảnh vườn quanh

vắng.

Má tìm chi trong từng trang năm tháng

trăm tình thốt lên theo chuỗi thở dài:

"Tháng này lại mất đi một ngày

chỉ có hăm chín".

VŨ HỒNG THÁNG CHẠP

Tháng chạp sương buông chiều xóm nhỏ
Ven đồng hiu hắt, tím hoa mua
Tháng chạp sương mù giăng lối ngõ
Nhà người đâu vắng, vắng người xưa
Tìm ai chân mây buồn đôi mắt
Tìm ai bên sông sầu tóc mai
Tôi về đứng hót trong mùa gặt
Hôn chùm rạ khô trên đôi tay
Một ngày người đi lời không nói
Cây sầu đâu ngân tiếng gió dài
Em sẽ đưa con về quê nội
Quê nội con em, tôi nào hay?
Chẳng lẽ trút sầu ngày tháng chạp
Tôi van tôi xin lỗi thời gian
Chẳng lẽ trút buồn ngày không gặp
Tôi đưa tôi đi suốt đoạn đường.

Tháng mười lại đến...

Nguyễn Tô Quốc Hưng (TP. Hồ Chí Minh)

Nắng vàng nhạt, heo may lạnh lạnh. Đồng tháng mười vừa gặt xong, chỉ còn rạ phơi. Cứ ba đơn rạ người ta dựng chụm dẫu vào nhau cho mau khô, gọi là đụn, lô xô tít tắp. Lúc này đi tìm bắt cua trên đồng trống vô cùng thích thú.

Ruộng lấp xấp nước, chỗ sâu nhất cũng chỉ lưng ống chân. Cua tháng mười chắc nịch. Chúng ăn mầm vừa nhú ra trắng nõn của những hạt lúa rụng, tép và các loài thủy sinh dón lại khi nước rút. Mai cua màu nâu non, hoặc xanh bóng lên ánh thép, chứ không xin và bám rong rêu như cua tháng một, tháng hai trong các ao đầm. Chỉ việc nhắc nhẹ các đụn rạ đặt sang chỗ khác, chờ nước chân đụn lắng một chút là có thể thấy chú cua giương mắt, giương càng lên thách thức.

Sau khi no nê, những chú cua vào bờ đào hang. Hang cua quê tôi gọi là mà. Rất hiếm khi hai con cua ở cùng mà. Vì vậy mới có câu *Mỗi mà mỗi ma, mỗi mà mỗi cua*. Cua đục đất sét vàng mềm mại ra lấp cửa mà, cũng có mà đất thó đen xám. Đất cửa mà rắn cứng, khó nong rộng ra để thọc cánh tay vào, đích thị là cua nhỏ. Đất mềm, mà sâu xuống nhưng không ngọt hướng thường là cua to. Cũng có mà ngọt hướng, thọc hết cánh tay vào, sờ và sắn lắn trong đất kéo những vệt rớm máu dọc cánh tay mà không sao chạm tới chú cua lì lợm ở đáy mà. Tôi tát nước đầy mà rồi đưa cánh tay vào, rút cánh tay ra thật mạnh, thật nhanh... ị oap... ị oap... Nước bùn bắn tung tóe vào ngực, vào mặt. Chú cua bị nước giạt ra theo.

Tôi không hiểu sao trên đồng rất ít cua rốc. Đó là những chú cua to kénh, hai càng dài nghều, giương lên gấp gấp rất dữ tợn. Cua rốc thường màu tro, mai cua và tám càng như mọc lông do mốc rong rêu. Tôi hay tóm được những chú cua rốc khi đánh dậm ở ao đầm hoặc dưới những bè rau muống thả trên kênh mương. Nói gì thì nói, cua rốc trông oai vệ, chứ không ngọt thịt. Cua đồng tháng mười mới là nhất. Bóc mai để riêng lấy gạch, cho cua vào cối đá giã nhuyễn. Thịt cua mát lạnh và dẻo như nịu lấy chày. Nồi canh cua rau đay xanh, văng gạch cua vàng ruộm, đĩa cà pháo muối giòn tan, món ăn giản dị dân dã đã trở thành nỗi nhớ của những đứa con nhà nông phiêu dạt đến một miền đất nào xa lắc.

Phiêu dạt! Đã bao người bỏ quê vì thấy sau lũy tre xanh sao chật chội, tù túng quá:

Cả làng có một ông đồ

Dạy học thì ít bắt cua thì nhiều

Nhưng đi thật xa, thành sử thần đem chuông đi đánh nước người đến như Nguyễn Trung Ngạn, rồi cũng tới lúc chỉ muốn về quê. Mả về vào chính tháng mười này, khi mà:

Dâu thưa, tằm mới hết tơ,

Cũng vừa cua béo, lại mùa lúa thơm.

Quê nhà, nghèo vẫn sướng hơn,

Giang Nam vui mấy cũng không bằng về.

Tháng mười lại đến rồi... ■

Khích lệ con người mới, tư duy mới

Tôi đã đọc kỹ ý kiến “Phát huy hơn nữa chuyên mục Ứng xử sư phạm” của tác giả Nguyễn Thành Giang tại trang 56 Thế Giới Mới số 859 (9/11/2009). Tôi rất hoan nghênh ý kiến này và rất mong cán bộ quản lý giáo dục, thầy giáo, cô giáo, học sinh, sinh viên sư phạm, công nhân viên ngành giáo dục - đào tạo nên tìm đọc chuyên mục này, nhất định sẽ thu nhận được những kiến thức bổ ích và lý thú. Tôi thấy TGM đã, đang cung cấp cho bạn đọc thêm những cảm xúc mới, tri thức mới qua nhiều chuyên mục hay, động viên chúng ta làm nhiều việc tốt cho đời, khích lệ con người mới, tư duy mới, xu hướng mới.

Nguyễn Cảnh (Cụm 6, thị trấn Phúc Thọ, huyện Phúc Thọ, Hà Nội)

Vé vào thăm Bảo tàng Dân tộc học quá đắt!

Với giá vé vào tham quan là 25.000 đồng/du khách người Việt Nam, thì Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam (BTDTHVN) được xem là nơi có giá vé “cắt cổ” nhất trong hệ thống bảo tàng của nước ta. Theo tôi được biết thì ngày mới thành lập, giá vé vào cửa chỉ là 5.000 đồng/khách, sau tăng lên 12.500 đồng/khách và gần đây mức giá được đẩy lên... chóng mặt tới 25.000 đồng/du khách.

Vấn đề là những năm gần đây BTDTHVN là nơi thu hút được rất đông khách trong và ngoài nước tới tham quan và tìm hiểu, nghiên cứu. Có những ngày cuối tuần, các dịp lễ Tết, lượng khách đổ về đây lên tới mấy ngàn người/ngày. Đây quả là một điều đáng mừng vì sự “có giá” của một bảo tàng còn non trẻ (thành lập chưa lâu). Tuy nhiên, sự tăng giá vé lên quá cao không theo một chuẩn mực nào (?) đã và đang là nỗi bức xúc trong du khách cũng như dư luận bởi theo như phản nản của đại đa số người dân thì việc họ phải bỏ ra tới 25.000 đồng để vào tham quan bảo tàng là cực kỳ đắt đỏ. Với những cư dân đô thị, số tiền ấy có thể chỉ bằng hoặc hơn chút ít bát phở sáng, song với những người dân ở các vùng quê về thủ đô muốn thăm quan bảo tàng thì quả là khó khăn. Chị Lê Thị Hà, ở Tuyên Quang nhân chuyển về Hà Nội nghe đứa cháu nói trong BTDTHVN có nhiều cái hay muốn ghé thăm nhưng khi tới cổng thấy giá vé đắt quá đã không vào nữa, bởi nếu vào thì tổng số tiền phải bỏ ra cho 5 người hết 125.000 đồng. Cùng ý kiến như chị Hà, anh Trần Văn Nam, quê Bắc Giang cũng thoái thác ý định vào tham quan nơi này vì thấy giá vé quá đắt. Anh Nam bảo: “Với 25.000 đồng là gần đủ chi tiêu trong ăn uống cho cả gia đình tôi trong một ngày...”

Rất nhiều người đều phản nản như vậy và họ đem so bì với giá vé tham quan ở nhiều địa điểm di tích danh lam thắng cảnh trên cả nước. Còn tôi, ngày giá vé còn rẻ thì hầu như tuần

nào tôi cũng rủ bạn bè kéo nhau vào đây để ngắm cảnh, để tìm hiểu kỹ lưỡng về văn hóa, đời sống, tập tục của các dân tộc Việt Nam trên mọi miền đất nước, vì tôi chưa có điều kiện để được đi nhiều nơi, mà thăm nơi này thực sự như là đi một tour du lịch xuyên Việt thu nhỏ khá lý thú.

Để quảng đại quần chúng nhân dân gần gũi hơn với BTDTHVN, Ban Giám đốc, cũng như các cơ quan có trách nhiệm cần tính toán đưa ra một mức giá vé tham quan hợp lý nhất để mọi người đều cảm thấy chấp nhận được. Bảo tàng nên là nơi tham quan tìm hiểu của tất cả mọi người dân chứ đừng nên chỉ vì giá vé đắt mà “bỏ qua”... người nghèo!

Duy Hoàng (Đại học Luật Hà Nội)

Bị cú lừa tức anh ách

Ông Tám bạn tôi ở đường Nguyễn Lâm, phường 7, quận Phú Nhuận, TP.HCM, kể lại câu chuyện bị cú lừa khiến ông cứ tức anh ách mãi.

Vào khoảng 11 giờ 40, cả nhà ông vừa ăn cơm xong, ông nhìn ra ngoài cửa qua tấm kính trắng thấy có 2 người trông còn trẻ vai khoác ba lô, thập thò trước cửa, chưa dám bấm chuông. Ông bước ra mở cửa xem có ai hỏi gì. Một câu chào nói lý nhí với giọng run run: “Chúng cháu có giấy triệu tập nhập học ở TP.HCM, sáng nay khi xuống Bến xe Miền Đông bị kẻ cắp móc túi lấy sạch hết bóp tiền cả giấy tờ quan trọng... Giờ đây chúng cháu cũng không biết làm sao!”. Tin buồn của người thanh niên này được ông nói với vợ ông và người con gái, bà trong nhà đi ra chép miệng: “Thật tội nghiệp các cháu mới ra thành phố, dễ bị mất cắp lắm!”. Như cớ được gió người thanh niên nói theo luôn: “Ông bà ơi! Thương giúp chúng cháu với, số tiền ăn và học phí mất sạch sành sanh”. Rồi van nài, kể khổ số tiền gia đình cho đóng học phí và nhập học, đến giờ vài ngàn gọi điện về báo cho gia đình cũng không có... Bà vợ thường có tính thương người, nhất là những ai cơ nhỡ, bà soát túi còn hơn 40 ngàn liền đưa hết cho hai “chú”.

Bảng đi một tuần lễ ông Tám lại gặp đúng hai người thanh niên này đứng thập thò trước cửa nhà bạn ông (ông Tư Hoàng ở đường Hoàng Hoa Thám, phường 6, quận Bình Thạnh) đang giờ mảnh lừa gạt như hôm trước ở nhà ông. Nhìn thấy ông Tám, hai gã thấy động và chuồn êm rất nhanh ra ngoài đường phố đông người.

Ngoài kiểu lừa gạt đóng kịch giả vờ này còn có rất nhiều kiểu lừa cổ điển khác: nào là ở dưới quê lên khám bệnh mất hết túi đồ tiền nong, nào đang đi đường hết xăng, giờ bóp tiền để quên ở nhà, nào xe đang chạy bị lủng ruột xe, v.v và v.v. Với số tiền nhỏ nhoi ấy, nhiều người rất sẵn sàng giúp. Thế là bị sập bẫy. Hiện nay có quá nhiều hình thức lừa đảo mà thủ đoạn là đánh vào tâm lý thương người, nên nhiều người đều ngỡ ngàng khi biết mình đã bị lừa. Tuy nhiên số tiền bị lừa không lớn nên chẳng ai muốn trình báo làm to chuyện. Bọn lừa đảo nhờ đó mà có đất hoạt động, từ quận này sang quận khác, lộ nơi này, đi nơi khác.

Tốt nhất chúng ta cần nêu cao cảnh giác, thấy nghi vấn báo ngay cho chính quyền địa phương ngăn chặn xử lý.

Đô Văn Thông (TP.HCM)

XE BUÝT... NƯỚC!

Du khách đến thành phố Thanh Đảo, Sơn Đông, Trung Quốc, có thể thoải mái đi du lịch, khi trên bờ lúc xuống nước mà ít tốn công "đi lại" nhờ một phương tiện di chuyển đặc biệt là chiếc "xe buýt... nước" có tên là Adventure Duck. Chiếc xe buýt "lưỡng tính" này khi chạy trên mặt nước, du khách vẫn cảm thấy thoải mái, êm ả như lúc đang chạy trên đường nhựa. Xe có thể đạt vận tốc 60km/giờ trên bộ và lướt trên sóng nước với vận tốc gần 20km/giờ.

G.B (Theo JDM)

Túc cảnh sinh... thơ

Một phóng viên phỏng vấn nhà thơ nọ:

- Xin ông cho biết là tại sao sống giữa một khu đô thị đầy áp người và xe cộ, ông lại có thể tĩnh tâm mà sáng tác được những bài thơ về những dòng sông để đời như vậy ạ?

- (Cười khà!) Cậu cứ đến nhà tôi vào mùa mưa là biết ngay ấy mà!

ANH QUỐC (st)

ĐỰC HAY CÁI

Đứa bé hỏi: Mẹ ơi, con mèo này đực hay cái?

Bà mẹ đang lúng túng, đứa bé reo lên: Con biết rồi! Nó là mèo đực.

- Sao con biết?

- Bởi vì ban này con đá nó một cái mà nó không kêu cũng chẳng nhảy dựng lên!

GIA BẢO (st)

ĐÁP ÁN SUDOKU 861

4	1	9	2	7	3	8	5	6
3	2	6	8	5	9	1	4	7
5	7	8	4	1	6	2	3	9
7	6	5	9	4	8	3	2	1
8	3	2	5	6	1	9	7	4
9	4	1	3	2	7	5	6	8
1	5	4	7	9	2	6	8	3
6	8	7	1	3	5	4	9	2
2	9	3	6	8	4	7	1	5

ĐÁNG SỢ NHẤT

Hai sinh viên ngồi tâm sự:

A: Theo cậu thời buổi này sinh viên chúng ta sợ gì nhất?

B: Sách vở lên giá và ra trường không có việc làm.

- Chưa đáng sợ lắm!

- Vậy chứ thứ gì mới làm cậu đáng sợ?

- Mì tôm... tăng giá!

LÊ THI (st)

Ô CHỮ TGM 862

Hàng ngang:

- Môn võ còn được gọi là võ nhà binh.
- Đạo diễn phim *Người đẹp Tây Đô*.
- Công vận ngoại giao của nước này gửi cho nước khác.
- Đất nước nhỏ thứ nhì thế giới, sau Vatican.
- Tỉnh có diện tích lớn nhất nước ta.
- Theo thần thoại Hy Lạp, đây là vị nữ thần săn bắn.
- Tác giả truyện *Côi người rung chuông tận thế*.
- Viên quan văn võ song toàn, đã phụng sự hai triều vua Lý Anh Tông và Lý Cao Tông.

Hàng dọc:

- Kêu to vì đau đớn hay phản uất.
- Quốc gia có thủ đô là Beirut.
- Thủ đô của Papua New Guinea.
- Vị vua có tên húy là Sùng Lâm.
- Một huyện thuộc tỉnh Đồng Nai.
- Thành phố ở Thái Lan, nơi đăng cai SEA Games 18, năm 1995.
- Thị xã thuộc tỉnh Khánh Hòa.
- Huyện thuộc tỉnh An Giang, nơi có núi Cô Tô.

TRẦN SÉT

MỜI BẠN THAM GIA CUỘC THI:

ỨNG XỬ SỰ PHẠM

Tình huống được chọn: SỬA SAI

Thầy Sinh nghi bệnh. Tổ bố trí cô Vân dạy thay. Tuần sau, khi kiểm tra bài cũ, thầy Sinh mới hay rằng người dạy thay đã dạy sai. Trong khổ thứ ba bài "Tràng giang" của Huy Cận: *Bèo dạt về đâu hàng nối hàng / Mênh mang không một chuyến đò ngang / Không cầu gọi chút niềm thân mật / Lặng lẽ bờ xanh tiếp bãi vàng*, chữ "cầu" danh từ (cây cầu) được người dạy thay giảng là động từ (cầu mong, cầu xin). Thầy Sinh làm cách nào để sửa sai?

(Trần Thị Ái Hiệp, 124/13 đường 3 tháng 2, P. Xuân Khánh, Q. Ninh Kiều, TP. Cần Thơ)

I. Trong tình huống này, theo chúng tôi, thầy Sinh có ít nhất ba cách ứng xử:

1. Sửa sai ngay, khẳng định chữ *cầu* phải hiểu là một danh từ thì mới nối được đôi bờ, mới hết xa cách, mới "gọi chút niềm thân mật".

2. Không nhắc tới chữ *cầu* kia với học sinh. Chỉ gặp cô Vân sau đó, trình bày cách hiểu của mình.

3. Ngay khi kết thúc phần kiểm tra bài cũ, thầy Sinh nêu vấn đề, nếu hiểu chữ *cầu* là danh từ, cách hiểu khổ thơ thứ ba có thay đổi không và hứa sẽ hỏi cô Vân để giải đáp câu hỏi này ở tiết sau.

Bạn chọn ứng xử nào? Tại sao? Và tại sao không chọn các ứng xử còn lại?

II. Mời bạn đưa ra ứng xử của riêng mình, nếu có!

Hãy gửi bài dự thi về TGM, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP.HCM hoặc ungxutgm@gmail.com cùng tham gia ỨNG XỬ SỰ PHẠM để nhận các giải thưởng.

KẾT QUẢ ỨNG XỬ SỰ PHẠM TGM 858 - Bài tập về nhà

I. Đa số chọn ứng xử 2: Cho đứa em mấm non đi ngủ sớm hơn để tạo không khí học hành cho thằng anh. Chăm dứt tình trạng thức khuya, bảo vệ sức khỏe cho cả hai đứa!.

1. **Giải ứng xử đẹp** (tặng người đầu tiên chọn đúng ứng xử mà số đồng lựa chọn) thuộc về bạn đọc HỒ KIÊM QUANG, tập đoàn 6, ấp 3, xã Nhị Thành, Thủ Thừa, Long An.

2. **Giải phân tích sắc bén** (tặng người bình vực có lý có tình, ứng xử mà số đồng lựa chọn) thuộc về bạn đọc NGUYỄN THỊ MINH HUỆ, 26 Nguyễn Biểu B1- Vĩnh Hải - Nha Trang-Khánh Hòa: Theo tôi, cho thằng em đi ngủ sớm để thằng anh học bài, có thể thằng em quậy phá chỉ là cái cớ mà thằng anh đưa ra biện minh thôi, nhưng khi cho thằng em ngủ sớm thì anh cũng không còn lý do gì mà trì hoãn việc làm bài cả. Hơn nữa cách làm này là để thằng anh nhận ra bố mẹ luôn quan tâm, tạo điều kiện cho nó học tập. Thằng em tuy còn nhỏ nhưng phải biết dành không gian cho anh học bài, từ đó cũng dạy cho nó về tầm quan trọng của việc học. Cách ứng xử thứ nhất là hơi cường ép, bắt con phải bỏ đi một thú vui, một môn thể thao và biết đâu lại

để mất một tài năng về bóng đá. Còn cách ứng xử thứ 3 không tạo được tính tự lập cho con, bố mẹ có thể ngồi kèm cho con một hai buổi chứ làm sao kèm mãi thể được!

3. **Giải phản biện hóm hỉnh** (tặng người phản đối có tình có lý, có chất hài, những ứng xử mà số đồng không lựa chọn) thuộc về bạn đọc HOÀNG TRỌNG QUÝ, thôn Đanh, Dương Xá, Gia Lâm, Hà Nội:

Con vừa mới nhủ... chân tài
Sao đưa thẻ đỏ, đuổi ra ngoài sân banh?
Việc con sao cha mẹ giành
Đang phụ huynh thoát biến thành học sinh.

II. Đề nghị ứng xử mới: không có

Mời bạn gửi tình huống sự phạm của mình về cho cuộc thi. Những **tình huống sự phạm** được chọn đều có nhuận bút, kể cả khi những tình huống này được in thành sách. ỨNG XỬ SỰ PHẠM TGM 862 có kết quả ở TGM 866.

2M!
998 .com.vn

Tải nhạc

Soạn tin:

RN mã số gửi 8579

Gửi tặng, soạn tin: RN mã số sdtnhận gửi 8579

Thêm P vào ngay sau mã số để tải nhạc đa âm. Thêm M ngay sau mã số để tải nhạc đơn âm.

Tải nhạc chuông theo tên bài hát: Bạn có thể tải các bài hát yêu thích mà không cần nhớ mã số

soạn tin: **VJ tênbài hát gửi 8579** Ví dụ: Tải bài hát Đợi mắt soạn tin: VJ đaimat gửi 8579

Chơi với

Chàng trai tháng 12	Thủy Tiên	Có lời
Chơi với	Nhóm The Man	5735
Chuyến tình mưa	Khôi My	5737
Định mệnh ta gặp nhau	Ngô Kiến Huy - Thu Thủy	5738
Đôi mắt nâu	Đào Trọng Thuần	5739
Hãy chờ anh	Phạm Đình Tùng	5740
Hiện nhà tuyệt rồi	Dương Triệu Linh	5741
Khoảng cách hai tâm hồn	Vy Khanh	5742
Làm lại từ đầu	Đôi Thiên	5743
Ngủ ngon	Thiên Minh	5744

Giấc mơ màu tím

Đặt Tình Yêu	Ngô Kiến Huy	Có lời
Được gì cho nhau	Duyên Anh	3840
Gần bên anh	Ngo Phước Thịnh	1534
Giấc mơ màu tím	Đàn Thương Hờ	3843
Giấc mơ thiên đường	Ngo Phước Thịnh	3842

HOT

Rào cản vô hình	Thanh Ngọc - Chí Đan Cường	Có lời
Ở thời mình chia tay	Đôi Thiên	5746
Vứt mắt	Wendy Tuấn Anh	5747
Có quên	Phước Tino	1515

Nỗi nhớ đồng bằng

Những dòng thư vội trao	Thiên Minh	Có lời
No Body	Ngô Mai Trang	2936
Nỗi nhớ đồng bằng	Xuân Mai	3809
Nỗi với tôi	Đôi Thiên	1530

Sự thật

Nỗi với tôi	Đôi Thiên	Có lời
Phía đông vườn địa đàng	Độc phẩm HQ	3808
Phút buông tay	Dương Hiếu Nghĩa	1529
Sự thật	Đôi Thiên	3800
Ta cần nhau	Tùng Nguyễn Hà	1520
Thời gian - Thời	Lưu Anh Tuấn	3798

Về với yêu thương

Tiểu	Tân Khanh	Có lời
Tình yêu tuyệt vời	Phạm Đình Tùng	2937
Tình yêu	Vân Quang Long	1527
Về lại phút giây anh gặp em	Mai Thiên	803
Về với yêu thương	Khánh Ngọc	3887
Vì anh yêu em	Ngô Kiến Huy	1534
Vì sao không là em	Nhật Thy	2938
Vô tâm	Trương Quỳnh Anh	1524
Vô tận	Nhóm MCM	3785

Đêm mưa và anh

Chuyến giờ máy	Dương Triệu Linh	Có lời
Có anh	Vy Khanh	2942
Cô gái bị ăn	Duyên Anh	3838
Cơn thuyền ước mơ	Thủy Chi Minh	3832
Cơn tìm giá băng	Tuyết Hoàng	1535
Cộng chèo người trong rừng	Trương Quỳnh Anh	3843
Giấc mơ màu tím	Đàn Thương Hờ	3842
Giấc mơ thiên đường	Ngo Phước Thịnh	3843
Giấc mơ màu tím	Đàn Thương Hờ	3843
Giấc mơ thiên đường	Ngo Phước Thịnh	3842

Xuân Mai

Cái tên được tìm kiếm nhiều nhất hiện nay.		
2 bài hát Cực Hot, Cực Bức, Cực Mới		
Bình minh đợi em		1536
Nỗi nhớ đồng bằng		3809

Khung trời đầu yêu

Có quên đi em	Duy Khánh	Có lời
Không quay trở lại	Tân My	1514
Khung trời đầu yêu	Quốc Thiên	1513
LK ta là nhân sắc	Yến Trang	1512
Lời bên ngoài	Sinh Vọng Phú Trường	1511
Nào ai biết	Quốc An An	1510

Lỗi lầm cây, lá, gió

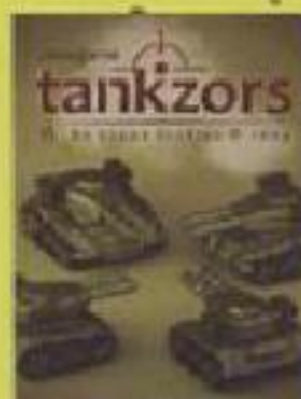
Hoàng tử nòn	Duy Khánh	Có lời
Hạt gin	Hoàng Hải	2941
Hạt	Thương Đan	3776
Lời	Khánh Tú Quỳnh	3871
Không còn lời đi nào cho em	Nhóm Honey	5711
Không kịp nói ra	Khánh Tú Quỳnh	3829
Khánh Tú	Khánh Tú Quỳnh	1532
Lời lầm cây, lá, gió	Mai Thiên	3825

Ngọc ngêch

Ngọc ngêch	Đôi Thiên	Có lời
Người đầu tiên	Yến Trang	2939
Người duy bị	Phạm Tường	3811
nhật kỷ niệm	Ngô Kiến Huy	3816
Nhớ	Dương Hiếu Nghĩa	1700
Nhớ anh	Lương Bích Ngọc	3774

Ngàn lần khắc tên em

Mai là người đến sau	Khánh Ngọc	Có lời
Mây	Lâm Trường	3822
Mim cườn khi anh ra đi	Đông Nhi	3021
Một đêm tôi về	Quốc Thiên	3773
Món quà vô giá	Tâm	3820
Một lần thôi	Cô Thiên	1581
Nếu yêu thương vẫn còn	Ngô Mai Trang	1531
Ngàn lần khắc tên em	Cao Thái Sơn	3812
Ngày mưa khác	Tân My - Bình Ứng / Phương	3788

TRẬN ĐỊA XE TĂNG

Một trò chơi chiến lược, hành động hay nhất trên điện thoại di động, khác biệt tất cả các game dành cho di động khác. Hạ gục đối thủ, nâng cấp xe tăng của bạn và chiến thắng! Soạn tin nhận

TR gửi 8779

- Giao diện Tiếng Việt.
- Người chơi có thể mua các món hàng
- 35 loại vũ khí.
- 40 cấp độ.

Tải gói hình ảnh

NGƯỜI ĐẸP BÊN "XÉ"
soạn tin: **GOB 7 gửi 8779**

1 năm MIỄN PHÍ

Gói nhạc chuông

1 năm tải nhạc chuông miễn phí
Khuyến mại nhân dịp
Sinh nhật 2 năm của 8x79

Soạn tin: **GOB6 gửi 8779**

LỊCH BLOC GIÁO DỤC 2010

MẪU MÃ ĐẸP - CHẤT LƯỢNG CAO - GIÁ CẢ HỢP LÝ

PHONG CẢNH VIỆT NAM

Khổ : 31x41cm
Giấy : couche

LỊCH BLOC ĐẶC BIỆT (TRANH THỦY MẮC)

Khổ : 31x41cm
Giấy : couche

THƯ PHÁP

Khổ : 24X38 cm - Giấy : couche

LỊCH BLOC TRUNG 2 MÀU (NỀN HOA)

Khổ : 10.5X14.5cm
Giấy : Tân mai

LỊCH BLOC TRUNG (NỀN HOA)

Khổ : 10.5x14.5 cm
Giấy : Polya

LỊCH BLOC TIỂU

Khổ : 7.5x10.5 cm
Giấy : Polya

LỊCH BLOC ĐẠI (TRANH THỦY MẮC)

Khổ : 14.5X20.5cm
Giấy : Tân mai

AGENDA

TỔNG PHÁT HÀNH: NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

- CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHƯƠNG NAM
 - CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC HÀ NỘI
 - CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC ĐÀ NẴNG
- CÁC CÔNG TY SÁCH - TBTH TỈNH VÀ CÁC ĐẠI LÝ TRÊN TOÀN QUỐC

DANH MỤC
LỊCH 2010